

Sjeldne fugler i Norge i 2020

Rapport fra Norsk sjeldenhetskomité for fugl (NSKF)

Brunkinnparula (Cape May Warbler, Setophaga tigrina) Utsira (RO) 26. september 2020. Denne arten var ett av fire tilskudd på den norske A-listen i rapportåret. Foto: Bjørn Mo.

Tor Olsen

Dette er årsrapport nr. 45 fra NSKF. Denne rapporten presenterer først og fremst funn fra 2020, men 56 upubliserte funn fra tidligere år er også inkludert.

Saksbehandlingen

Den ordinære saksbehandlingen omfatter totalt 324 ferdigbehandlede funn, hvorav 293 publiseres som tilstrekkelig dokumentert i denne rapporten. Av disse ble to plassert i kategori C, ett i kategori D og fire i kategori E, mens fem dreide seg om hybrider. Komiteen vurderte 30 funn som utilstrekkelig dokumentert for inkludering i den norske funnstatistikken. I tillegg ble ett funn henlagt. Det presiseres at disse funnene ikke nødvendigvis representerer feilbestemte fugler. De fleste er mangelfullt beskrevet og/eller dokumentert, og vil på det grunnlaget ikke inngå

i den offisielle norske funnstatistikken. Bare i et fåtall tilfeller er reelle feilbestemmelser påvist.

I tillegg til den ordinære saksbehandlingen har den samlede funnmassen av flere arter blitt revurdert. Dette dreier seg i hovedsak om arter der det har skjedd en utvikling i kunnskapen om funnmønster eller identifikasjonskriterier. Spesielt gledelig er det at komiteen omsider har fullført revurderingen av gulbeinmåke *Larus michahellis*, men også storlire *Ardena gravis*, kalenderlerke *Melanocorypha calandra* og brunhodespurv *Emberiza bruniceps* har fått hele funnmassen vurdert på nytt.

Nye taksa for Norge

I denne rapporten presenteres hele åtte nye arter for den norske A-listen. Med dette står den offi-

sielle norske artslisten (kategoriene A–C), inkludert tre ubestemte taksa, på 522 arter pr. 2020.

De fire nye artene på den norske A-listen i 2020 var einersanger *Phylloscopus nitidus* Jomfruland, Kragerø, Vestfold og Telemark 8. juni, brunkinparula *Setophaga tigrina* Søre merkeskog og Søre vågen, Utsira, Rogaland 23.–26. september, klatreparula *Mniotilta varia* Grødalandskogen, Hå, Rogaland 23. september og taigasvartstrupe *Saxicola stejnegeri* Kvavik, Lyngdal, Agder 23.–29. oktober. I tillegg ble de to første bekreftede funnene av nominatunderarten av russesvartstrupe *S. m. maurus* gjort på Utsira hhv. 18.–19. september og 28. september–10. oktober. Det første funnet i Norge av hybridkombinasjonen småskrikørn *Clanga pomarina* x storskrikørn *C. clanga* ble gjort ved Slevdalsvann, Farsund, Agder 30. mai.

Fra tidligere år publiseres ytterligere fire nye arter på den norske A-listen. Det gjelder første-funn av brunhodespurv Kolvereid, Nærøysund, Trøndelag 1.–4. juli 1999, småskrikørn Lista, Farsund og Jåbekk, Lindesnes, Agder 3.–22. september 2010, snøgås *Anser caerulescens* Adventdalen, Spitsbergen, Svalbard 14.–23. mai 2014 og bøffelend *Bucephala albeola* Engekilen, Grimstad, Agder 9.–10. november 2014.

To nye underarter presenteres også: møller *Curruca curruca halimodendri* Mølen, Larvik, Vestfold og Telemark 3.–6. november 2010 og russesvartstrupe *S. m. variegatus* Revtingen OS, Klepp, Rogaland 24. april 2019. Den nevnte revurderingen av brunhodespurv medførte også at en fugl fra Utsira 20.–31. mai 1979 nå publiseres som landets første og eneste funn av hybrid svarthodespurv *E. melanocephala* x brunhodespurv, dog sannsynligvis en fugl som har rømt fra fangenskap.

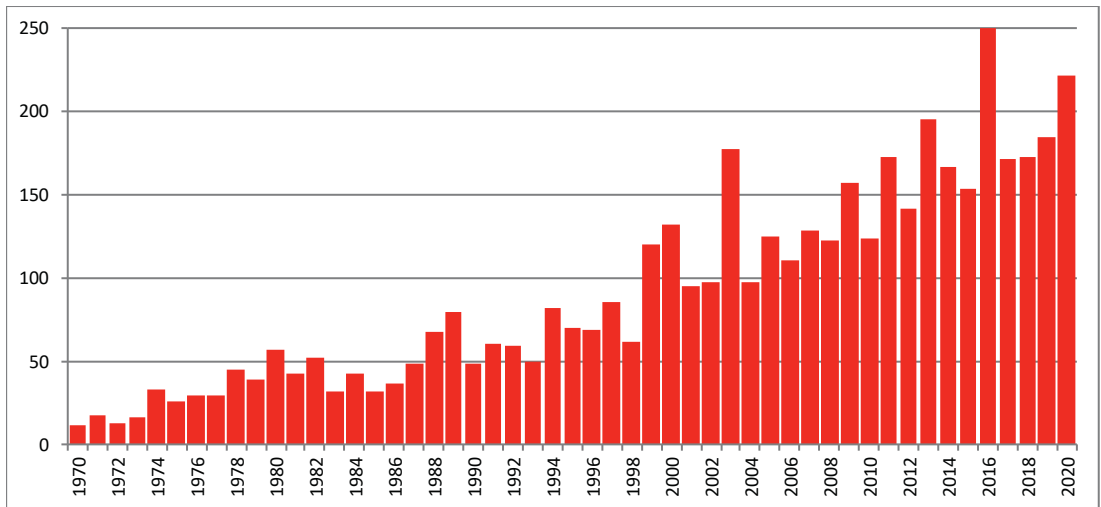
En art er fjernet fra A-listen ettersom det ikke kan utelukkes at begge de norske funnene av gulbrynkjernebiter *Hesperiphona vespertina* fra hhv. 1973 og 1975 dreier seg om fugler som er rømt fra fangenskap. Arten er derfor flyttet til kategori D.

Hovedtrekk fra forekomsten

Den geografiske fordelingen av sjeldne fugler i Norge i 2020 fulgte det samme mønsteret som i de foregående årene. Det høyeste antallet rariteter ble sett i Rogaland, med Agder på andreplass. Tredjeplassen deles av Nordland og Vestfold og Telemark. Tabell 1 oppsummerer funnene som publiseres for første gang i denne rapporten, fordelt på fylker og rapportområder. Rapportåret 2020 plasserer seg som det nest

Tabell 1. Oppsummering av funn som presenteres i denne rapporten, fordelt på fylker/rapportområder og år. Funn som omfatter flere år slås sammen i summen i høyre kolonne. Tilsvarende teller funn av (antatt) samme individ i flere fylker som kun ett funn på nederste rad. *Accepted records in this report sorted by year and county.*

Fylke/område	Før 2020	2020	Sum
Svalbard og Jan Mayen	1	2	3
Havområdene	-	-	-
Troms & Finnmark	2	12	14
Nordland	1	25	26
Trøndelag	2	11	12
Møre og Romsdal	9	9	18
Vestland	2	16	17
Rogaland	14	78	92
Agder	16	48	64
Vestfold og Telemark	2	25	27
Viken	6	23	29
Innlandet	-	1	1
Oslo	1	-	1
Totalt	56	239	293

Figur 1. Årlig antall publiserte NSKF-funn fra 1970 til 2020. Bare nye funn av arter og underarter i kategoriene A og C som har vært på rapporteringslisten i hele perioden er inkludert. Annual number of accepted records (Cat. A and C) from 1970 to 2020.

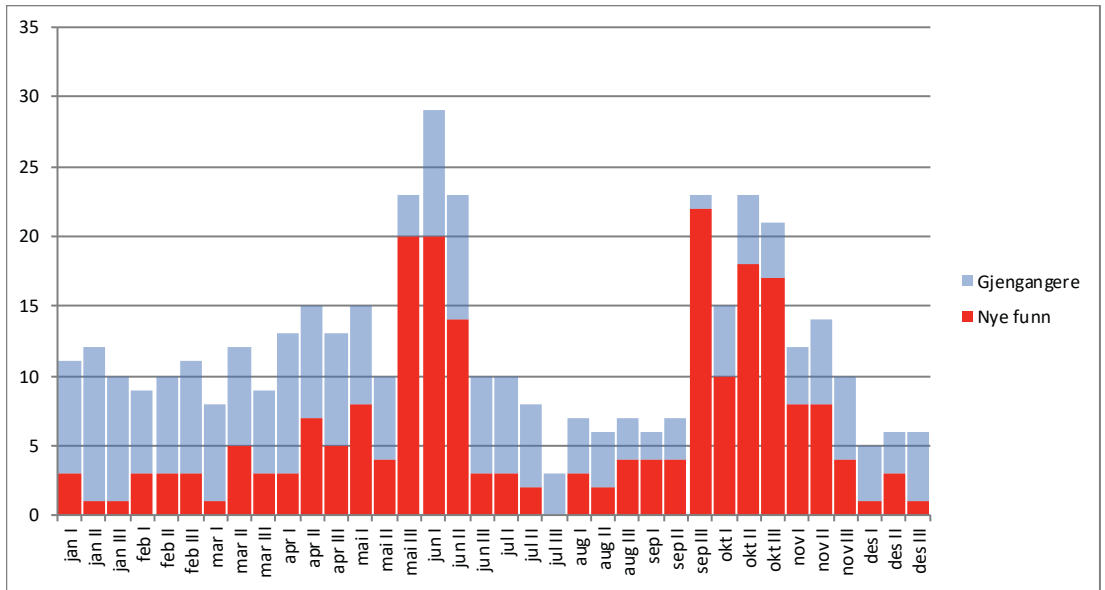
beste sjeldenhetsåret noensinne, bare overgått av legendariske 2016 når man ser på antall funn (Figur 1). Også med hensyn til antall nasjonalt sjeldne arter observert var 2020 blant de mest sjeldenhetsrike årene noensinne. Årsaken til den markante økningen i antall publiserte funn er sammensatt og skyldes ikke bare en reell økning for flere arter, men også bedre identifika-sjonslitteratur, bedre muligheter for dokumente-ring, flere observatører, bedre rapportering mm.

Figur 2 viser funn gjennom rapportåret. Dette histogrammet følger stort sett det forventede mønsteret med et par notable avvik. Våren 2020 var lenge preget av en kald værtype med mye nordavind, noe som gjenspeiles i færre funn av sjeldenheter enn normalt i perio-den fra slutten av april til midten av mai. Det samme gjelder midtsommeren, der svært få funn av sjeldne vadere og terner bidrar til et magert utbytte. Høsten 2020 var derimot godt over gjennomsnittet når det gjelder tilfanget av «bomber». Slutten av september ble den beste tidagersperioden i hele rapportåret, godt hjulpet av en rekke spennende funn fra fremfor alt de isolerte øyene langs nordlandskysten. Et noe dårligere utbytte i den tradisjonelt beste tiden i begynnelsen av oktober bidrar kanskje likevel til at man ikke husker tilbake på høsten 2020 med samme glede som f.eks. høsten 2016. Siste halvdel av oktober var derimot sjeldenhetsrik,

godt hjulpet av rekordopptredener av arter som gråseiler *Apus pallidus* og brunsanger *P. fuscatus*.

I denne rapporten presenteres også en rekke nye funn av arter og underarter som er sett bare et fåtall ganger tidligere i Norge. Arter og underarter med færre enn ti tidligere funn er (funnummer i parentes): amerikasjonre *Melanitta deglandi* (3.), sibirsjonre *M. stejnegeri* (8.), bøffelend (2.), ørkenlo *Charadrius leschenaultii* (9.–11.), gulbrystsnipe *Calidris bairdii* (9.), lattermåke *Leucophaeus atricilla* (8.), gråvingemåke *L. glaucescens* (2.), tøyleterne *Onychoprion anaethetus* (2.), storskrikørn (6.–7.), ørnvåk *Buteo rufinus* (4.–5.), brunvarsler *Lanius cristatus* (6.), rødhalevarsler *L. phoenicuroides* (4.), amursvale *Cecropis d. daurica/japonica* (5.), møller *C. c. halimodendri* (2.), rødflekktrøst *Turdus naumanni* (6.), svartflekktrøst *T. eunomus* (9.–10.), hekkskvett *Cercotrichas galactotes* (2.), blåstrupe *Luscinia svecica cyanecula* (5.), russesvartstrupe *S. m. hemprichii* (4.), østgulerle *Motacilla tschutschensis* (3.–4.), linerle *M. alba personata* (2.) og brunhodespurv (4.).

Flere av de mer regulært forekommende sjeldenhetene opptrådte i rekordantall i løpet av rapportåret. Følgende arter satte ny årsrekord eller tangerte tidligere rekorder i 2020 (antall funn i parentes): brilleand *M. perspicillata* (9), gråseiler (5), ørkenlo (3), gulbeinsnipe *Tringa*

Figur 2. Alle funn fra 2020 fordelt på tidagersperioder. All accepted records from 2020 by 10-day periods. Red colour indicates new records, blue returning birds and long-stayers.

flavipes (3), kanadahettemåke *Chroicocephalus philadelphia* (3), brunsanger (21), åkersanger *Acrocephalus agricola* (5) og tartarsanger *Iduna caligata* (4).

Råd til observatørene

All rapportering til NSKF skjer nå digitalt, fremfor alt via rapporteringsmodulen i artsobservasjoner.no, og vi oppfordrer alle til å benytte seg av denne muligheten. Rapporteringsskjema og liste over hvilke arter som skal behandles av NSKF finnes også på komiteens nettside. Vi minner om at vi helst mottar så detaljerte rapporter som mulig, med beskrivelse av hvert enkelt individ og eventuelle bilder i høy oppløsning. Henvisning til bilder som ligger på internett er ikke tilstrekkelig, da de oftest har lav oppløsning og kan forsvinne når nettadresser endres. Husk at funnomstendigheter som observasjonsavstand, værforhold og optikk kan være avgjørende for NSKFs vurderinger. For fugler som blir fanget og ringmerket ber vi om biomeriske mål.

Innleveringsfrist

Observasjoner som ønskes publisert i førstkommande NSKF-rapport må være komiteen i hende innen 1. mars året etter observasjonsåret. Det ideelle er imidlertid om rapporter sen-

des inn så snart som mulig etter observasjonen slik at komiteen får mulighet til å jobbe jevnt gjennom hele året. NSKF oppfordrer som vanlig alle til å hjelpe til med å komplettere funnstatistikken ved å sende inn rapporter på både nye observasjoner og eldre funn som ikke tidligere har vært publisert.

Systematikk og taksonomi

NSKF følger anbefalingene fra IOC World Bird List (Olsen & Kvam 2021) når det gjelder systematikk og taksonomisk status. For en nærmere redegjørelse henvises det til vår nettside birdlife.no/nskf og IOCs nettside worldbirdnames.org. Denne rapporten er basert på versjon 11.2 av IOC-listen.

Komiteens sammensetning og arbeid

NSKFs medlemmer er: Thorstein Holtskog (Rogaland), Sindre Molværsmyr (Vestland), Tor Olsen (Rogaland), Klaus Maløya Torland (Agder), Bjørn Olav Tveit (Viken) og Andreas Winnem (Trøndelag). Siden forrige rapport ble utgitt har komiteen avholdt ett helgemøte, på Jæren i april 2021, samt flere digitale møter. En stor andel av sakene blir imidlertid ferdigbehandlet utenom disse møtene, fremfor alt gjennom NSKF-modulen i artsobservasjoner.no. For å ta kontakt med NSKF, bruk e-postadressen nskf@birdlife.no.

Takk

Geir Mobakken og Håvar Hveding takkes for korrekturlesning og verdifulle innspill til rapporten. NSKF ønsker også å takke alle som har sendt inn beskrivelser, bilder og annen dokumentasjon på sine observasjoner. Uten denne kollektive innsatsen ville vår kunnskap om sjeldne arters forekomst i Norge vært mye mindre.

Forklaring til artsgjennomgangen

I den påfølgende oversikten er oppsettet gjort i følgende system: (1) den aktuelle artens norske navn, (2) vitenskapelig navn, (3) antall funn/individer i parentes ((i) funn/individer frem til og med 1974, (ii) funn/individer i perioden fra og med 1975, (iii) funn fra rapportåret 2020), (4) år, (5) fylke, (6) antall, alder, kjønn og funn-omstendigheter, (7) lokalitet og kommune, (8) funndato, (9) * bak funndato angir belegg, mens følgende symbol angir beleggets form (F = fotografi, V = video, L = lydopptak, DNA = genetisk analyse, GPS = GPS-sporing), (10) observatør(er), med hovedobservatør(er) nevnt først og uthevet med *, (11) utbredelsesområdet grovt angitt i parentes, revidert iht. del Hoyo (2020) og Keller mfl. (2020), og (12) funn-kommentarer. For ringmerkede individer benyttes forkortelsen «rm.», mens det for syngende individer benyttes «sy.». Fugler sett på direkte trekk markeres med forkortelsen «pt» fulgt av trekkretning, f.eks. ptNV.

Antall funn og individer er vurdert skjønnesmessig i de tilfeller der ett individ kan ha opptrådt på flere forskjellige lokaliteter, eller det har vært mer enn ett funn av en art på samme lokalitet. NSKFs vurdering angis slik: Mulig samme individ(er) regnes som forskjellige individer og teller som to eller flere funn; trolig samme individ(er) regnes som samme individer og teller som ett funn; samme individ(er), der dokumentasjon eller opplysninger gjør det sikkert eller overveiende sannsynlig at det dreier seg om samme individ.

Aldersangivelser følger kalenderåret: 1K betyr en fugl i sitt første kalenderår, 1K+ betyr en fugl i sitt første kalenderår eller eldre (alder ukjent), 2K betyr en fugl i sitt andre kalenderår, osv. Fjærdraktsystemet er benyttet der dette er mer

hensiktsmessig, f.eks. pull. = pullus (dununge før første fjærdrakt), juv. = juvenil (flygedyktig ungfugl i sin første komplette fjærdrakt), subad. = subadult (en fugl som er eldre enn juvenil, men ennå ikke i voksen drakt) og ad. = adult (en voksen, utfarget fugl).

Funn i kategori A

Rødhalsgås *Branta ruficollis* (0, 21/23, 2)

2011 NORDLAND: Ad. Grytting, Hadsel og Jektnes, Sortland 15.–16.5 (*I. Tombre, J. Bakken).

2020 ROGALAND: Ad. Orrevatnet, Klepp 18.3* (F) (*M. Dagsland mfl.).

MØRE OG ROMSDAL: Ad. Løvika og Nerbøvågen, Aukra 2.–4.4* (F) (F. Grønningsæter, T. H. Hansen mfl.).

NORDLAND: Ad. Fredvang–Medvoll, Flakstad 9.–25.4* (F) (*S. Henriksen mfl.).

(Vest-Sibir, spesielt Taimyrhalvøya; overvintrer hovedsakelig rundt Svartehavet og Kaspiahavet). Alle de tre observasjonene fra rapportåret dreier seg om voksne fugler i selskap med grågjess *Anser anser*. Det kan derfor falle seg naturlig å anta at alle observasjonene dreier seg om ett og samme individ. Detaljene i flanketegningen på fuglen som ble sett i Aukra og Flakstad bekrefter da også at disse observasjonene dreide seg om samme individ. Når det gjelder observasjonen på Jæren finnes det bare gode bilder av venstre side av fuglen, men tegningene her ser ut til å være annerledes enn hos individet fra Aukra og Flakstad. Selv om det kanskje ikke kan bekreftes med sikkerhet anser NSKF at dette trolig er et annet individ, og denne observasjonen regnes derfor som et separat funn. Fuglen fra Vesterålen i 2011 er identisk med den som ble sett i Trøndelag tidligere samme vår. Denne fulgte vårtrekket av kortnebbgjess *A. brachyrhynchus*, og ble sett i samme flokk som to halsmerkede individer som ble avlest i Trøndelag og Vesterålen.

Så har snøgås (*Snow Goose, Anser caerulescens*) gjort sitt inntog på listen over spontant forekommende fuglearter i Norge. Snøgåsa som ble sett på Svalbard i mai 2014 hadde tilgriset ansikt. Dette er typisk for fugler som befinner seg i overvintringsområdene i Nord-Amerika. Den holdt til sammen med kortnebbgjess (bildet til venstre). Begge bilder: Tommy Dahl Markussen.

Snøgås *Anser caerulescens* (0, 1, 0)

2014 SVALBARD: 2K+ Adventdalen, Spitsbergen 14.–23.5* (F) (*T. Markussen mfl.).

(Alaska, arktisk Canada og Grønlands vestkyst; overvintrer i USA og Mexico). Dette er det første og hittil eneste funnet av snøgås i Norge som anses å være en spontan opptreden fra artens naturlige hekkeområder. Den viktigste årsaken til at dette funnet er vurdert som spontant er at fuglen hadde tilgriset ansikt, noe som er vanlig hos snøggjess i overvintringsområdene i Nord-Amerika, men uvanlig blant forvillede fugler i Europa. Det ble heller ikke rapportert snøgås sammen med kortnebbgjess fra fastlandet denne våren. Ankomstdatoen er forholdsvis tidlig og avstanden til de nærmeste hekkeområdene fra Svalbard er ikke uoverkommelig for en fugl på forlenget vartrekk. Utover dette funnet foreligger det også flere andre potensielle spontane forekomster fra både Svalbard og fastlandet. NSKF oppfordrer observatører som sitter på observasjoner og bilder om å registrere disse

på artsobservasjoner.no slik at en mer komplett gjennomgang av artens forekomst i Norge kan la seg gjøre.

Amerikablesand *Mareca americana* (1, 55/57, 2)

2020 MØRE OG ROMSDAL: 1K ♂ Flø, Ulstein 24.–31.10* (F) (*S. A. Orvik mfl.).

TROMS OG FINNMARK: Ad. ♂ Ibestadfjæra, Ibestad 30.5–7.7* (F) (*T. Hanssen mfl.).

(Nord-Amerika; overvintrer sør til nordlige Sør-Amerika). Fuglen fra Ulstein er det første funnet av et individ i juvenil drakt i Norge. I denne drakten er amerikablesand svært lik vår hjemlige brunnakke *M. penelope*, så her har oppdageren av fuglen virkelig vært skarpsynt. Halvparten av den norske funntotalen stammer fra det siste tiåret. I den samme perioden har det også vært en forskyvning i det geografiske tyngdepunktet, med over halvparten av funnene gjort fra Møre og nordover. Til sammenligning ble bare en

tre del av funnene frem til 2010 gjort i samme område.

Rødhodeand *Netta rufina* (1/2, 27/31, 1)

2020 VIKEN: Ad. ♂ Nordre Ovenbukt, Kurefjorden, Råde 5.4* (F) (*G. O. Holmås mfl.).

(Sør- og Sentral-Europa til Sentral-Asia). Dette er det syvende funnet fra Viken, som dermed er landets klart beste fylke for arten. April er samtidig årets beste måned med totalt syv funn av elleve individer. Selv om rødhodeand langt ifra er en årlig art i Norge må dette funnet derfor kunne sies å passe inn i det forventede mønsteret.

Hvitøyeand *Aythya nyroca* (3, 8/9, 1)

2020 VESTFOLD OG TELEMAR: Ad. ♂ Snekestaddammen, Holmestrand 2.–7.5 og 10.–14.5* (F) (*H. Axelson, *A. W. Clarke mfl.). Ad. ♂ Brydedammen, Sandefjord 8.5* (F) (R. Bergby mfl.).

(Sør- og Øst-Europa til Sentral-Asia; overvintrer rundt Middelhavet, Afrika og Asia øst til Kina). Observasjonene fra Holmestrand og Sandefjord dreier seg etter all sannsynlighet om samme individ (Clarke 2020). Forrige funn av arten stammer fra Mosvatnet, Stavanger 24. april 2014. Forekomsten av hvitøyeand i Norge er i stor grad knyttet til lokaliteter i ganske urbane strøk. Flere av fuglene har også vært relativt tilfilsfulle, noe som gir grunn til å mistenke at det kan være rømte fugler involvert i funnmassen. Imidlertid stammer en stor andel av funnene fra trekkperioden i april/mai, noe som peker i retning av at det i hovedsak er fugler på genuint forlenget vårtrekk som dukker opp her til lands.

Ringand *Aythya collaris* (1, 51, 2)

2020 VESTFOLD OG TELEMAR: Ad. ♂ Gjennestadvannet, Sandefjord 15.3–30.4* (F) (*G. Klaveness mfl.). AGDER: Ad. ♂ Hanangervann, Farsund 1.1–18.4* (F) (K. S. Olsen mfl.). Ad. ♂ Hommevatn, Flekkefjord 21.3* (F) (*G. Grimsby, B. Grimsby mfl.). Ad. ♂

Hanangervann, Farsund 18.10–31.12* (F) (J. Langbråten, C. Stolz mfl.).

(Nord-Amerika; overvintrer sør til Sentral-Amerika). Observasjonene fra Lista antas å dreie seg om en returnerende hann som først ble sett der høsten 2018. Denne fuglen er ikke rapportert fra Hanangervann i tiden rundt observasjonen fra Flekkefjord, og det kan derfor ikke utelukkes at det var samme fugl som dukket opp der. Disse observasjonene regnes likevel som «mulig samme», og observasjonen fra Flekkefjord teller dermed som et separat funn. To nye funn fra mars avviker noe fra tidligere funnmønstre ettersom ringand har en markert funntopp senere på våren, nærmere bestemt i mai.

Brilleand *Melanitta perspicillata* (3, 97/103, 8/9)

2020 VIKEN: Ad. ♂ Nesoddtangen, Nesodden 23.5* (F) (J. E. Røer). Ad. ♂ ptS Jeløy og Brentetangen, Moss 24.5 (B. R. Eriksen, T. A. Andersen).

VESTFOLD OG TELEMAR: Ad. ♂ Vallø, Tønsberg 24.5* (F) (*S. T. Olsen mfl.).

AGDER: Ad. ♂ ptNV Lista fyr, Farsund 16.4 (*G. Gundersen mfl.). Ad. ♂ ptSØ Lista fyr, Farsund 13.10* (F) (J. E. Røer, C. Stolz).

ROGALAND: Ad. ♂ Viksanden–Revtangen, Klepp 1.1–8.5* (F) (B. Mo, T. O. Stakkeland mfl.). 2K+ ♀ ptN Vik, Klepp 11.5 (T. Berg). Ad. ♀ Brusanden, Hå 18.9 og 17.10 (*G. Kristensen, E. Ween).

VESTLAND: Ad. ♂ ptS Herdlevær, Øygarden 1.10 (J. Bell).

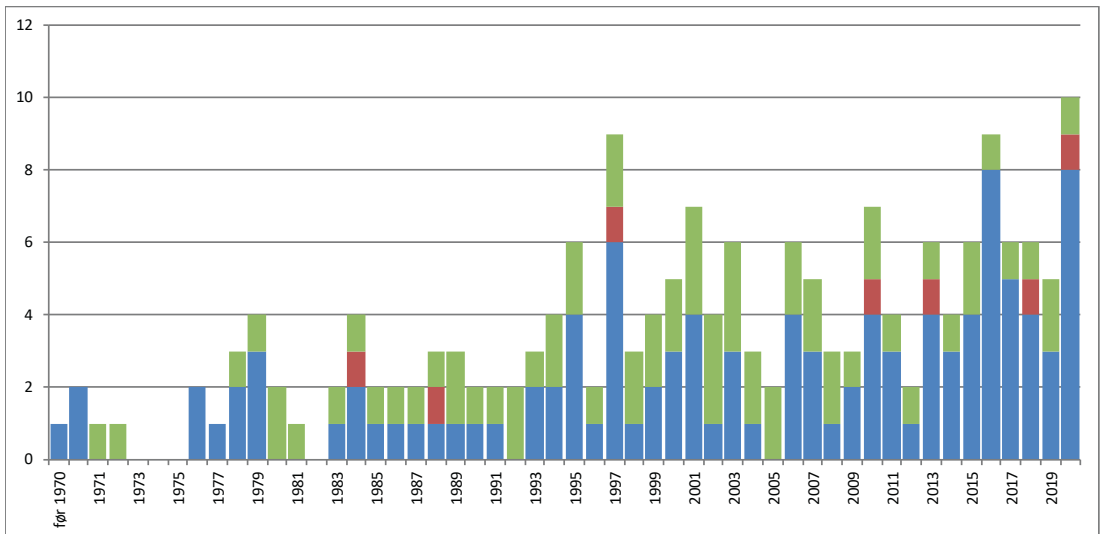
MØRE OG ROMSDAL: 2 ad. ♂ Eidsvågen, Molde 12.–24.5* (F) (*J. B. Jordal mfl.).

NORDLAND: Ad. ♂ Klungsetvika, Fauske 25.6–6.8* (F) (*E. Ween mfl.).

(Alaska og Canada; overvintrer på vest- og østkysten av Nord-Amerika). Alle observasjonene fra Oslofjorden dreier seg om samme individ og teller som ett funn. Hannen fra Jæren i første halvår er antatt samme individ som har tilbragt hver vinter der siden den først ble funnet i sin første vinterdrakt i februar 2006. Den dukket

Hvitøyeand (Ferruginous Duck, *Aythya nyroca*) hann Snekkestaddammen, Holmestrand (VT) 11. mai 2020. Mellom to opphold ved denne lokaliteten ble fuglen også sett i Brydedammen, Sandefjord (VT) 8. mai. Foto: Andrew W. Clarke.

Figur 3. Norske funn av brilleand fordelt på år. Blå farge angir nye funn, rød farge individer i de tilfeller der mer enn én fugl ble sett sammen, mens grønn farge angir gjengangere. Norwegian records of Surf Scoter by year (blue indicates new records, red multiple birds, and green returning birds).

imidlertid ikke opp igjen på høsten og har derfor trolig dødd i en alder av 15 år. Fire funn av trekkende fugler er uvanlig og bidrar sterkt til at årets forekomst er ny årsrekord for arten (Figur 3).

Amerikasjørre *Melanitta deglandi* (0, 2, 1)

2020 SVALBARD: Ad. ♂ Bjørndalen, Spitsbergen 12.7* (V) (*G. Gundersen mfl.).

(Alaska og vestre Canada; overvintrer på vest- og østkysten av Nord-Amerika). Fuglen fra Svalbard var første funn fra øygruppen og etterfølger voksne hanner fra Porsanger, Troms og Finnmark 25. juni–7. juli 2016 og Levanger, Trøndelag 27.–28. mai 2018. Tilsvarende som i resten av Skandinavia er amerikassjørre sjeldnere enn søsterarten sibirsjørre *M. stejnegeri* også i Norge. Se Malmhagen (2021) for en kort oppsummering av forekomsten av de to artene i Europa. På Svalbard er også vår hjemlige sjørre *M. fusca* en stor sjeldenhet, og alle observasjoner av «sjørre» derfra bør sjekkes nøye for de sjeldnere alternativene. Fraværet av sjørre bør også gjøre det enklere å plukke ut en hunnfarget fugl der enn tilfellet er på fastlandet.

Sibirsjørre *Melanitta stejnegeri* (0, 7, 1)

2020 TROMS OG FINNMARK: Ad. ♂ Varangerbotn, Nesseby 9.6 (H. R. Grastveit).

(Sibir; overvintrer langs den asiatiske stillehavs-kysten). Ingen av de returnerende fuglene som har blitt sett i perioden 2015–2019 dukket opp i rapportåret. Endagsfuglen fra Nesseby ble dermed årets eneste funn, og samtidig det første udokumenterte funnet her til lands. Hanner av sibirsjørre lar seg imidlertid ganske enkelt bestemme selv på lang avstand, og med et etter hvert ganske etablert funnbilde der årets funn passet godt inn, voldt beskrivelsen av denne fuglen få problemer for NSKE.

Amerikasvartand *Melanitta americana* (0, 5, 0)

2020 TROMS OG FINNMARK: Ad. ♂ Kvalnesbukta, Vardø og Skallbukta, Vadsø 27.–28.6* (F) (*E. Ween mfl.).

(Øst-Sibir og Nord-Amerika; overvintrer langs kysten av Øst-Asia samt øst- og vestkysten av Nord-Amerika). Fuglen hadde et mørkt arr på den gule nebbknølen og kan derfor med sikkerhet sies å være samme individ som ble sett bare få kilometer unna, ved Komagvær, Vardø i juli 2019.

Bøffeland *Bucephala albeola* (0, 1, 1)

2014 AGDER: Ad. ♂ Engekilen, Grimstad 9.–10.11* (F) (*P. Kristensen mfl.).

2020 ROGALAND: 1K ♀ Harvalandsvatnet, Sola 3.12 (H. Røthing).

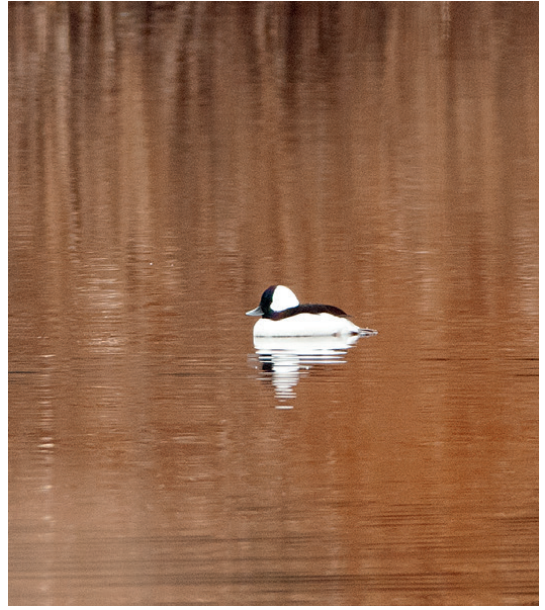
(Nordlige Nord-Amerika; overvintrersørtil Mexico). Fuglen fra Harvalandsvatnet 3. desember 2020 ble ikke sikkert bestemt til art, kjønn og alder før i januar 2021. Beskrivelsen av observasjonen fra desember 2020 sannsynliggjør likevel at det dreier seg om samme individ. Med bakgrunn i dette funnet ble de tre tidligere funnene av bøffeland tatt opp til ny vurdering. De to første funnene, fra hhv. 2009 og 2010, er plassert i kategori E, se nærmere detaljer lenger bak i denne rapporten. Den voksne hannen fra Grimstad i november 2014 viste ingen tegn til en fortid i fangenskap, og en voksen hann bøffeland ble også sett på Orknøyene bare én uke i forveien. Fuglen fra Grimstad ble studert i teleskop når den dykket uten at ringer ble sett; begge beina ble også dokumentert med bilder. Selv om det ikke finnes bilder av utslåtte vinger på denne fuglen, anses sannsynligheten for at det var en vill fugl å være høy. Sammenlagt medfører dette at funnet flyttes til kategori A. Fuglen fra Harvalandsvatnet ble godt dokumentert i januar 2021, den var umerket og uten synlige skader i fjærdrakten. Det funnet er derfor også plassert i kategori A.

Gråseiler *Apus pallidus* (0, 16/17, 5)

2005 AGDER: 2 1K+ Kviljo, Farsund 5.11* (F) (1 ind. til 6.11) (*R. H. Olsen, M. L. Pedersen mfl.).

2011 VESTFOLD OG TELEMAR: 1K+ Kurdløla, Kragerø 3.11* (F) (*H. I. Nicolaysen, M. B. Kolstad).

2020 VIKEN: 1K+ Elnestangen, Asker 27.10* (F) (B. E. Helgerud). 1K+ Mosmoen, Hole 27.10* (F) (T. Pettersen).

Bøffeland (Bufflehead, *Bucephala albeola*) Engekilen, Grimstad (AG) 10. november 2014. Fuglen er den første som er antatt å være spontant forekommende her til lands. Begge bilder: Rolf Jørn Fjærbu.

Gråseiler (Pallid Swift, *Apus pallidus*) Halsøyna, Bulandet, Askvoll (VL) 27. oktober 2020. Den største influksen av arten i Nord-Europa noensinne ga fem funn i Norge på noen få dager senhøstes 2020. Alle bilder: Anders Braanaas.

VESTFOLD OG TELEMAR: 1K+ Vassbånn, Borrevannet, Horten 28.10* (F) (K. Flannum).

AGDER: 1K+ Tjømsemoen, Kristiansand 25.10* (F) (*V. Andresen, O. Kindberg mfl.).

VESTLAND: 1K+ Halsøyna, Bulandet, Askvoll 27.10* (F) (A. Braanaas, K. Rutledal).

(Middelhavsområdet, Nord-Afrika og Midtøsten; overvintrer i Afrika sør for Sahara). Nord-Europa ble i slutten av oktober 2020 rammet av tidenes største influks av gråseiler. De fem fuglene som ble dokumentert godt nok til at tårnseiler *A. apus* kunne utelukkes utgjør således ny årsrekord for Norge. Det kan spesielt bemerkes at alle funnene ble gjort i løpet av fire hektiske dager, med hele tre funn 27. oktober. Bevæpnet med ny kunnskap om både forekomst og identifikasjon, ble to funn som tidligere har vært ansett som utilstrekkelig dokumentert vurdert på nytt. Disse to funnene fra begynnelsen av november i hhv. 2005 og 2011 kan etter NSKFs vurdering nå publiseres som sikkert bestemte gråseilere. De totalt syv funnene som publiseres her bidrar sterkt til den tydelige funntoppen som trer frem i månedsskiftet oktober/november (Figur 4). Fuglen fra Bulandet er for øvrig det første funnet fra Vestland, og det nordligste i Norge til nå.

Mongolturteldue *Streptopelia orientalis* (2, 25, 2)

2020 VESTLAND: 1K Sakseid og Svortland, Bømlo 27.10–25.11* (F) (*A. K. Fostervoll, G. Olsen mfl.).

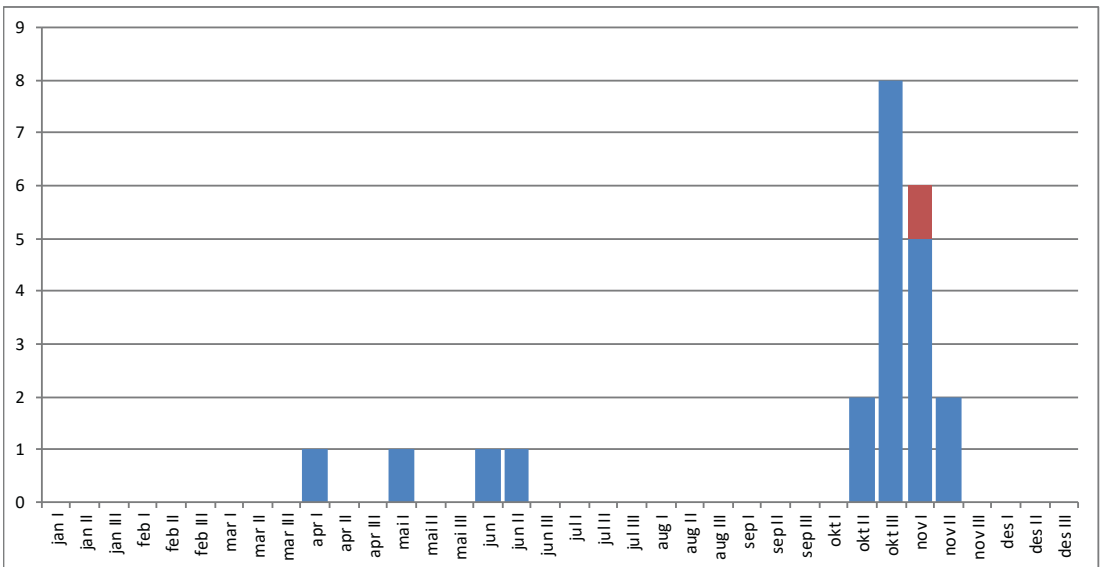
TROMS OG FINNMARK: 2K+ Havøysund, Måsøy 3.7* (F) (L. J. Stock).

(Sentral-Asia og India østover gjennom Sibir og Kina til Stillehavet; overvintrer fra India til Korea og Japan). Fuglen fra Bømlo er det femte funnet fra Vestland, som dermed er landets beste fylke for arten sammen med Trøndelag. Om lag $\frac{2}{3}$ av funnene dreier seg om fugler som har dukket opp på høsten i perioden 11. oktober til 10. desember. I likhet med mange tidligere funn ble også fuglen fra Bømlo observert i tilknytning til en fôringsplass, og er dermed et på alle måter typisk funn. Fuglen fra Havøysund avviker derimot klart fra tidligere funnmønster ved å være det første sommerfunnet og samtidig det nordligste i Norge noen gang. Forekomsten av mongolturteldue viser en klart stigende tendens i Norge og flere av våre naboland, bl.a. med hele seks funn i Finland i løpet av rapportåret.

Triel *Burhinus oedicephalus* (1, 32, 2)

2020 AGDER: 2K+ Søgnejordet, Kristiansand 26.9* (F) (*O. Kindberg mfl.).

ROGALAND: 2K+ Jupevikshoien og

Figur 4. Norske funn av gråseiler fordelt på tidagersperioder. Norwegian records of Pallid Swift by 10-day periods (red colour indicates multiple birds).

Mongolturteldue (*Oriental Turtle Dove*, *Streptopelia orientalis*) Svortland, Bømlo (VL) 25. november 2020. To funn i 2020 er en fortsettelse av den stigende tendensen i Norge de siste årene. Foto: Gunnar Olsen.

Nordvik, Utsira 12.–16.4* (F) (*M. Eriksen, M. Grimsby, A. Grimsby mfl.).

NORDLAND: 2K+ Røstlandet, Røst 22.9–23.10* (F) (*A. Gullberg, S. Baines mfl.).

(Nord-Afrika, Sør-Europa og videre østover til Sentral-Asia; overvintrer i Sørvest-Europa og Nord-Afrika). Geografisk er årets forekomst som forventet: dette er det syvende funnet i Kristiansand kommune, mens Utsira har hatt besøk av arten to ganger tidligere. Sesongmessig avviker derimot begge funn ved å utgjøre ny ekstremumsdato for både vår og høst. Det tidligere tidligste vårfunnet stammer fra Søgne 22. april 2018, mens det seneste høstfunnet ble gjort samme sted 24. august 1970. Med årets to funn er artens «funnvindu» i Norge dermed utvidet med hele seks uker.

Sibirlo *Pluvialis fulva* (2/3, 80/84, 4/5)

2020 ROGALAND: Ad. ♂ Ådland, Karmøy 11.6* (F) (*F. Steinkjellå mfl.). 2 ad. i par Bjårvatnet, Hå 13.6* (F) (S. Lode). 2K+ Orreosen, Klepp og Nærlandsstranda, Hå 13.–14.6* (F) (*K. Klungland, *Ø. Slyk mfl.).

(Nord-Sibir fra Jamal og østover til vestlige Alaska; overvintrer fra Øst-Afrika til Stillehavet). Rogaland er med 28 funn av 30 individer landets klart beste fylke for arten. Nordland følger på tredjeplass med 11 funn, samtlige fra Røstlandet. Møre og Romsdal er landets nest beste fylke med 16 funn, og som en interessant parallell til Nordland, stammer samtlige av disse fra Smøla. Forsommeren er tida for å lete etter sibirlo i Norge, der midten av juni, godt hjulpet av årets funn, er den beste perioden. På høsten er arten derimot langt mer fåtallig, men en ørliten funntopp kan anes i slutten av september. Fuglen fra Røst hadde allerede mytt ferdig til vinterdrakt, men kunne aldersbestemmes på grunnlag av vingemyting. Dette er en karakter som også er av nytte ved identifikasjon ettersom søsterarten kanadalo *P. dominica* ikke begynner vingemyting før etter ankomst til overvintringsområdene.

Sibirlo (*Pacific Golden Plover*, *Pluvialis fulva*) Røstlandet, Røst (NO) 14. oktober 2020. Dette er funn nr. 11 fra Nordland, og samtlige er fra Røst! Fuglen var voksen og hadde alt mytt ferdig til vinterdrakt, men er i aktiv myting av håndsvingfjær. Dette er et nyttig kriterium i forhold til forvekslingsarten kanadalo, som påbegynner myting av vingefjær ved ankomst til overvintringsområdene. Foto: Steve Baines.

Kanadalo *Pluvialis dominica* (0, 22, 1)
2020 NORDLAND: 1K Røstlandet, Røst 12.–
24.10* (F) (*S. Baines, J. Stenersen mfl.).

20.8 (T. Berg). 1K+ Kvasheim, Hå 21.9
(J. Alsvik).

(Alaska og arktisk Canada; overvintrer i sørlige Sør-Amerika). Denne fuglen ble oppdaget i en flokk heilo *P. apricaria* som også inneholdt en voksen sibirlo i vinterdrakt. De heldige observatørene fikk dermed en unik mulighet til å sammenligne drakt og «jizz» mellom disse tre nærstående artene. Tilsvarende som hos sibirlo står Røstlandet for samtlige ni funn av kanadalo i Nordland, som også er landets klart beste fylke for arten. Både Danmark og Sverige har 18 funn, mens kanadalo ikke uventet er mer sjelden i Finland med fire funn. I 2020 var en voksen fugl ved Göteborg, Sverige i begynnelsen av juli det eneste øvrige funnet fra Fennoskandia.

Alle disse tre fuglene var mest trolig sibirlo, men NSKF har vurdert de mottatte beskrivelsene som utilstrekkelig detaljerte til at kanadalo kan utelukkes med sikkerhet. Det kan spesielt påpekes at begge artene har et vidt repertoar av lyder, og at en kortfattet beskrivelse av lyd ikke vurderes å være tilstrekkelig for å kunne skille sikkert mellom dem.

Sibir-/kanadalo *Pluvialis fulva/dominica* (0, 13, 3)
2020 ROGALAND: Ad. Kvasheim, Hå 9.6
(A. Johnsen). Ad. Gjerdstangen, Klepp

Ørkenlo *Charadrius leschenaultii* (0, 8, 3)
2020 ROGALAND: 2K+ ♀ Vikevik, Klepp
31.5–1.6* (F) (T. Berg). Ad. ♂ Orreosen,
Orrestranda og Skeietangen, Klepp
20.–25.6* (F) (*M. Dagsland mfl.).
NORDLAND: 2K+ ♀ Kvalvåg, Røst-
landet, Røst 10.6* (F) (S. Baines).

(Tyrkia, videre gjennom Sentral-Asia øst til Mongolia; overvintrer fra østlige Afrika til Sørøst-

Kanadalo (American Golden Plover, *Pluvialis dominica*) Røstlandet, Røst (NO) 21. oktober 2020. Med ni funn har Røst samtlige funn av arten i Nordland, og godt over en tredjedel av funnene på nasjonal basis. Fuglen hadde tilhold i en flokk med heilo som utrolig nok også inneholdt en sibirlo! Foto: Steve Baines.

Ørkenlo (Greater Sand-Plover, *Charadrius leschenaultii*) adult hann Orreosen, Klepp (RO) 24. juni 2020. Med tre ørkenlo i 2020 fikk vi første år med mer enn ett individ i Norge. Foto: Bjørn Mo.

Asia og Australia). Rapportåret 2020 er første gang mer enn én ørkenlo har blitt sett her til lands samme år. Fuglen fra Røst var samtidig det første funnet i Nordland. Jærstrendene er med totalt seks funn definitivt det beste området for arten i Norge. At to av årets funn var hunner er også verdt å merke seg; kun to ganger tidligere har hunner av ørken-/mongollo blitt sett i Norge: en ørkenlo på Håstranda, Hå i juli 2011 og en mongollo på Kviljosanden, Farsund i juni 2015. Også Sverige og Finland fikk hvert sitt funn av ørkenlo i 2020, som dermed må sies å være et meget godt år for arten i Norden. Den svenske fuglen var en hunn som ble sett i Västmanland 6. juni og dermed passer fint sammen med de norske funnene.

Rødbryst-/steppelo *Charadrius asiaticus/veredus* (1, 0, 0)

1973 AGDER: 2K+ ♀ Brøvigjordene, Kristiansand 3.5* (F) (O. Kindberg).

Det foreligger kun ett dias av relativ lav kvalitet av denne fuglen. Ettersom bildet er av en rastende fugl vises heller ikke avgjørende karakterer i over- og undervinge for å skille mellom de to artene. Etter NSKFs vurdering av bildet dreier det seg mest sannsynlig om en rødbrystlo, men funnet publiseres likevel som ubestemt rødbryst-/steppelo. I Norge er det gjort fire funn av rødbrystlo i perioden 1978–2011, mens steppelo er påtruffet kun én gang; på Røst sommeren 2017. Også i det øvrige Nord-Europa er rødbrystlo den klart hyppigst forekommende av de to artene.

Gulbrystsnipe *Calidris bairdii* (0, 8, 1)

2020 AGDER: 1K Nordhasselsanden, Farsund 25.–26.10* (F) (*G. Grimsby mfl.).

(Alaska og arktisk Canada; overvintrer i sørlige Sør-Amerika). Dette er det første funnet fra Agder og samtidig det seneste høstfunnet i Norge. Den norske funnmassen består av fire voksne fugler, fordelt på to vårfunn i mai og to sommerfunn i juli, og fem ungfugler fra høsten i perioden fra 12. september til 26. oktober. Fra resten av Norden utenom Island er det fem funn av gulbrystsnipe i Danmark, syv i Finland

og elleve i Sverige, men ingen av disse landene hadde besøk av arten i 2020.

Bonapartesnipe *Calidris fuscicollis* (1, 60/64, 0)
2019 TRØNDELAGE: Ad. Terningen, Åfjord 11.7* (F) (T. B. Nilsen).

(Alaska og arktisk Canada; overvintrer i sørlige Sør-Amerika). Dette funnet bringer årssummen for 2019 opp i tre funn. Rapportåret 2020 var på den annen side det første uten funn av arten i Norge siden 2000. Midsommersfunn av bonapartesnipe er normalen i Norge, men lokaliteten er mer uventet. Nær sagt samtlige tidligere funn stammer fra velkjente rasteplasser for småvadere der Lista, Jæren og Varanger er de i særstilling beste områdene for arten i Norge.

Rustsnipe *Calidris subruficollis* (2, 86/90, 2)

2020 ROGALAND: 1K Sele, Klepp 20.9* (F) (*G. Kristensen mfl.).

NORDLAND: 1K+ Røstlandet, Røst 21.–25.9* (F) (*A. Gullberg, S. Baines mfl.).

(Nordøst-Sibir, Alaska og arktisk Canada; overvintrer i sørlige Sør-Amerika). Jæren og Røst er landets to beste områder for arten, og over halvparten av funnene stammer fra september. Årets to funn følger således et forventet mønster. Med unntak av 2015 har rustsnipe vært årlig i Norge helt siden 1999. Som vist i figur 5 viser imidlertid arten antydning til fallende funnfrekvens de senere år. Forhåpentligvis er dette et forbigående fenomen slik at vi også i fremtiden kan ha gleden av å støte på denne karismatiske vaderen her til lands.

Sandsnipe *Calidris pusilla* (0, 15/16, 1)

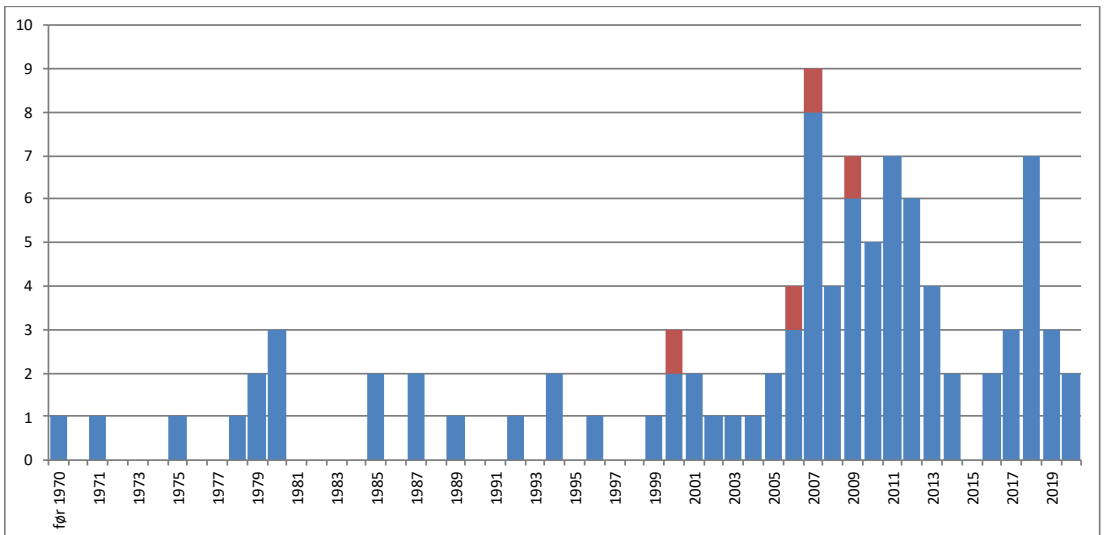
2019 ROGALAND: 1K Refsnessanden, Hå 24.9* (F) (S. Lode).

2020 ROGALAND: 1K Refsnes, Hå 8.–9.9* (F) (*S. Lode mfl.).

(Alaska og arktisk Canada; overvintrer i Sentral- og Sør-Amerika). Dette er de første funnene i Norge siden en voksen fugl ble sett på Jæren 3. juli 2016. Fra tidligere foreligger

Gulbrystsnipe (*Baird's Sandpiper, Calidris bairdii*) Nordhasselsanden, Farsund (AG) 26. oktober 2020. Fuglen utgjør det niende funnet for landet, og det seneste høstfunnet noensinne. Foto: Jonas Langbråten.

Figur 5. Norske funn av rustsnipe fordelt på år. Blå farge angir funn og rød farge individer i de tilfeller der mer enn én fugl ble sett sammen. Norwegian records of Buff-breasted Sandpiper by year (red colour indicates multiple birds).

kun ett funn av ungfugler: to individer som også de ble sett på Jæren i oktober 2012. Sandsnipe kan i alle drakter utenom frisk sommerdrakt lett forveksles med dvergsnipe *C. minuta*, noe som stiller høye krav til dokumentasjon, men selv uten bilder av den diagnostiske svømmehuden mellom tærne kan arten bestemmes sikkert. For ungfugler er detaljer i hodetegningene, mønster på skapulærer og vingedekker samt nebbets form blant de viktigste karakterene å fokusere på om føttene ikke er synlige.

Flekksnipe *Actitis macularius* (1, 9, 1)

2020 VIKEN: 2K Ørekroken, Kirkøy, Hvaler 3.1–2.3* (F) (*K. Hermansen mfl.).

(Nord-Amerika; overvintrer i Mellom- og Sør-Amerika). Dette er det første funnet for Viken og bare det andre for Østlandet etter en éndagsfugl fra Hvasser, Tjøme i romjula 2004. Kombineret med at fuglen var stasjonær i to måneder sikret dette at svært mange startet året med å stifte bekjentskap med en ny art. Mange tilskuere betyr også mange bilder av høy kvalitet. Det gjorde det mulig å vurdere små detaljer i fuglens fjærdrakt slik at alder kunne fastslås som 2K. Av de totalt elleve norske funnene har majoriteten vært mer lettbestemte voksne fugler; fuglen fra Hvaler var bare den fjerde ungfuglen. I Danmark ble landets tredje funn, og første ungfugl, gjort i Nordjylland 15.–16. oktober. Fra resten av Norden foreligger ingen funn fra rapportåret. Funnet omtales også kort av Andersen og Johannessen (2020).

Gulbeinsnipe *Tringa flavipes* (1, 26, 3)

2020 VIKEN Ad. Svellet, Lillestrøm 4.–5.5* (F) (*S. Rix mfl.).

ROGALAND: Ad. Bjårvatnet, Hå og Orreosen, Klepp 12.–14.6* (F) (*M. Dagsland mfl.).

VESTLAND: Ad. Herdla, Askøy 3.–5.6* (F) (*L.-H. Jensen, K. A. Pedersen mfl.).

(Alaska og Canada; overvintrer fra sørlige USA til sørlige Sør-Amerika). Tre funn er en tangering av de tidligere rekordårene. Rapportåret var et godt år for arten også i våre naboland, med fire funn i Danmark og ett hver i Finland og Sverige.

I Norge viser gulbeinsnipe en klart økende funnfrekvens med halvparten av funnene gjort i løpet av det siste tiåret.

Ismåke *Pagophila eburnea* (28/29 etter 1900, 45, 2) utenom Svalbard, Jan Mayen og de arktiske havområder
2020 NORDLAND: 2K Kalvøya, Røstlandet, Røst 19.–21.2* (F) (*T. Støen, S. Baines).
TROMSOGFINNMARK: Ad.ptV Finnvika, Båtsfjord 2.8* (F) (*I. J. Øien, R. Karvonen).

(Sirkumpolar i høyarktisk sone). Funnet av en voksen fugl på fastlandet i begynnelsen av august er bemerkelsesverdig. Albino individer av vanlige arter slik som hettemåke *C. ridibundus* og fiskemåke *L. canus* er dokumentert forekommende ved flere tidligere anledninger og utgjør en skummel fallgruve for feilidentifikasjon. Fuglen fra Båtsfjord ble heldigvis dokumentert tilstrekkelig til at slike fugler kunne utelukkes. Hvorvidt observasjoner av en voksen ismåke på fastlandet midt i hekketiden er et hyggelig tegn er derimot et annet spørsmål. Vil klimaendringene føre til at vi får flere slike funn i fremtiden? Merk at statistikken over eldre funn er justert til bare å omfatte funn etter 1900. Dette er gjort siden funnmaterialet fra 1800-tallet er ufullstendig og det derfor ikke er grunnlag for å tallfeste forekomsten før 1900.

Sabinemåke *Xema sabini* (8, 239/264 til 2007, –) utenom Svalbard, Jan Mayen og de arktiske havområder

2000 VIKEN: 4 1K Stalsberget, Jeløya, Moss 3.11 (M. Nilsen).

(Sirkumpolar i høyarktisk sone; om vinteren pelagisk i Sør-Atlanteren). Arten ble tatt ut av NSKFs rapporteringsliste fra og med 2008. Upubliserte funn fra 2007 og tidligere ønskes imidlertid fremdeles innsendt til komiteen.

Kanadahettemåke *Chroicocephalus philadelphia* (1, 20, 2)

2020 ROGALAND: 1K Hillevåg, Stavanger 12.10* (F) (J. Alsvik).

TRØNDELAG: 3K Uthaug 1.–27.1 og Grandfjæra, Ørland 14.2* (F) (Ø. Hegge mfl.).

Flekksnippe (Spotted Sandpiper, *Actitis macularius*) 2K Ørekroken, Kirkøy, Hvaler (VI) 9. januar 2020. Mange tilreisende fikk med seg denne nordamerikanske arten da den hadde tilhold over lang tid på lokaliteten. Funnet er det ellefte av flekksnippe i Norge, og dette er den fjerde ungfuglen. Foto: Jonas Langbråten.

Kanadahettemåke (Bonaparte's Gull, *Chroicocephalus philadelphia*) 3K Uthaug, Ørland (TØ) 14. januar 2020. Fuglen ble også registrert på samme lokalitet i desember 2019. Foto: Arnt Stavne.

NORDLAND: 2K Yttersand og Spengerleira, Flakstad 30.5–29.8* (F) (*M. Eggen mfl.).

(Alaska og Canada; overvintrer langs øst- og vestkysten av Nord-Amerika samt Karibia). Fuglen fra Ørland er samme individ som først ble sett på førjulsvinteren det foregående året. To nye individer i tillegg fra 2020 betyr likevel en tangering av rekordåret 2019. Flere av fuglene som er funnet i Norge har vært stasjonære over lang tid, noe som medfører at arten er sett i alle årets måneder med unntak av september. Det er likevel en klar konsentrasjon av funn på våren. Høstfunn er langt mer uvanlig. Fuglen fra Stavanger er det tidligste høstfunnet til nå og samtidig bare den andre observasjonen av en fugl i første vinterdrakt her til lands. Danmark fikk sitt syvende funn av arten i 2020 med en voksen fugl i Hirtshals, Nordjylland 1. desember. Lenger øst er arten en stor sjeldenhet med kun fire funn i Sverige og ingen i Finland.

Lattermåke *Leucophaeus atricilla* (0, 7, 1)

2020 ROGALAND: Ad. Hovland, Utsira 27.4 (G. Mobakken).

(Østlige Nord-Amerika samt Karibia; overvintrer langs kysten fra Nord-Amerika til nordlige Sør-Amerika). Lattermåke er overraskende sjelden i Norge sammenliknet med Storbritannia der det er gjort hele 205 funn til og med 2019. Imidlertid er halvparten av de norske funnene gjort innenfor de siste åtte årene, så en fortsatt økende funnfrekvens er ikke usannsynlig. Interessant nok var årets funn det andre fra Utsira, en lokalitet som ellers ikke utmerker seg når det kommer til funn av sjeldne måkefugler. Også Danmark har åtte funn av arten, mens det i våre naboland i øst er gjort fem funn i Sverige og ett i Finland. I likhet med i Norge er det vår- og sommerfunn som dominerer også i disse landene, men det er også enkelte funn fra høst og vinter.

Franklinmåke *Leucophaeus pipixcan* (0, 13, 1)

2020 AGDER: 1K Kviljo, Farsund 16.–23.12* (F) (*G. Gundersen mfl.).

(Sentrale Nord-Amerika; overvintrer langs vestkysten av Sør-Amerika). Årets funn bidrar til ytterligere å understøtte funnmønsteret for arten med en funntopp på senhøsten og førjulsvinteren. Fem av de norske funnene stammer fra denne perioden. Fra øvrige Norden ble det gjort ytterligere et funn i rapport-året, en voksen fugl fra Höfn på Sørøst-Island 29. juni. Det funnet passer også godt med det norske funnmønsteret ettersom de resterende ni funnene hovedsakelig dreier seg om voksne fugler fra forsommeren.

Gråvingemåke *Larus glaucescens* (0, 1, 1)

2020 TROMSOG FINNMARK: 4K Kvaløyyågen, Tromsø 10.–11.5* (F) (*O.-M. Toften mfl.).

(Nordlige Stillehavet fra Kamtsjatka via Beringhavet til nordvestre USA; overvintrer sør til Japan og Mexico). Norges første funn ble gjort i Vardø i juli 2011. Gråvingemåke er påtruffet kun ni ganger i Vest-Palearktisk, hvorav de nærmeste funnene til Norge er en returnerende fugl fra Danmark i perioden 2009–2012, en subadult fugl fra Island vinteren 2015 og tre funn fra Storbritannia mellom 2006 og 2017. Fuglen fra Tromsø var i den lyse enden av spekteret, noe som åpnet for diskusjon om ev. hybridisering. Imidlertid er fugler av nordlig opphav lysere enn mer sørlige populasjoner. Etter konsultasjon med ekspertise i Nord-Amerika ble NSKF derfor tilfreds med å godkjenne dette funnet som en «genetisk ren» gråvingemåke.

Grønlandsmåke *Larus glaucooides kumlieni*

(0, 48, 7)

2020 MØRE OG ROMSDAL: 4K Vattøya, Ulstein 30.1* (F) (*I. S. Bringsvor mfl.). 2K Holmefjorden, Herøy 27.11* (F) (I. S. Bringsvor).

TRØNDELAG: 4K Uthaug, Ørland 14.–15.2* (F) (E. Bangjord, A. Stavne, K. Stokke mfl.).

NORDLAND: 2K Andeneshavn, Andøy 5.–8.2* (F) (*J. Stenersen, M. Eggen).

Ad. Tyvsøya, Røstlandet, Røst 21.–24.2* (F) (S. Baines). 2K Røstlandet, Røst 24.2–22.4* (F) (*S. Baines mfl.).

Franklinmåke (Franklin's Gull, *Leucophaeus pipixcan*) 1K Kviljo, Farsund (AG) 21. desember 2020. Fuglen var funn nr. 14 av denne nordamerikanske arten i Norge. Foto: Gunnar Gundersen.

Grønlandsmåke (Iceland Gull, *Larus glaucoides kumlieni*) adult Røstlandet, Røst (NO) 24. februar 2020. Med sju funn i 2020 er det bare rekordåret 2012 med sine 21 individer som er bedre. Foto: Ingar Støyle Bringsvor.

Ad. Glea, Røstlandet, Røst 26.2* (F)
(E. Adolfsen, S. Baines).

(Arktisk Canada; overvintrer langs østkysten av Nord-Amerika). Med syv funn blir rapportåret bare overgått av 2012 da hele 21 fugler med *kumlieni*-karakterer ble dokumentert i Norge. Denne omdiskuterte underarten av grønlandsmåke har en markert funntopp fra midten av januar til begynnelsen av mars, et mønster som brorparten av årets funn passer fint inn i. Høstfunn, slik som fuglen fra Herøy i slutten av november, er derimot langt mer uvanlig.

Kaspimåke *Larus cachinnans* (0, 77/78, 11)

2020 VIKEN: 3K Sorgenfrigropa, Fredrikstad 4.4* (F) (P.-A. Johansen).
VESTFOLD OG TELEMAR: 1K Østre Halsen, Larvik 23.9–7.10* (F) (*A. F. Mæland mfl.).
AGDER: 4K Gismerøya og Mandalselva, Lindesnes 9.2* (F) (*K. M. Torland mfl.). 1K Gismerøya, Lindesnes 26.12* (F) (*I. Flesjå mfl.). 1K Tjørvehavn, Farsund 28.12* (F) (*G. Gundersen, A. Tømren mfl.).
ROGALAND: 3K Obrestad havn, Hå 9.2* (F) (S. Lode). 4K Voll, Klepp 11.3* (F) (B. Mo). 3K Revemarka, Klepp 25.–26.3* (F) (*S. Lode mfl.). 1K Kvasseheim, Hå 30.10* (F) (J. Alsvik). 1K Kvasseheim og Madland havn, Hå 30.10* (F) (*S. Lode, T. Berge). 1K Krossatangen, Klepp 15.12* (F) (T. Berg).
MØRE OG ROMSDAL: 2K Syvde, Vanlyven 13.10* (F) (I. S. Bringsvor).

(Øst-Europa til Sentral-Asia; overvintrer fra Vest-Europa til Arabia). Observasjonene fra Gismerøya og Tjørvehavn i romjula dreier seg om samme individ, en fugl som var fargemerket i Polen som reirunge. Derimot viste forskjeller i fjærdrakten at det var to ulike ungfugler som ble sett ved Kvasseheim 30. oktober. Det gir totalt 11 funn, en årstotal som bare ble overgått i 2014 og 2017. Ungfuglen fra Larvik var ny art for gamle Vestfold fylke, mens de øvrige funnene til stor grad følger det etablerte geografiske funnmønsteret.

Gulbeinmåke *Larus michahellis* (0, 48, 2)

2003 AGDER: 2K Gismerøya, Lindesnes 31.7* (F) (I. Flesjå mfl.).

2008 AGDER: 1K Brennevinsmyra, Lindesnes 17.–22.8* (F) (*I. Flesjå mfl.).

2009 VIKEN: 1K Øra, Fredrikstad 11.8* (F) (S. Engebretsen).
AGDER: 1K Jåbekkvann, Lindesnes 25.7–2.8* (F) (*I. Flesjå mfl.). 1K Jåbekkvann, Lindesnes 31.7* (F) (I. Flesjå). 1K Gismerøya, Lindesnes 21.8* (F) (I. Flesjå).

2010 MØRE OG ROMSDAL: Ad. Sandshamn, Sande 9.10* (F) (I. S. Bringsvor).

2011 AGDER: 1K Brennevinsmyra, Lindesnes 16.8* (F) (I. Flesjå).
MØRE OG ROMSDAL: Ad. Sandshamn og Voksa, Sande 21.–22.9* (F) (I. S. Bringsvor).

2012 VIKEN: Ad. Langvannet, Lørenskog 30.7* (F) (S. Molværsmyr). 1K Øra, Fredrikstad 21.8* (F) (S. Engebretsen).
ROGALAND: Ad. Ølberg havn, Sola 3.–8.11* (F) (*O. Heggøy, *B. O. Tveit mfl.).

2013 AGDER: 2K Tjørvedøttan, Farsund 14.7* (F) (*M. L. Pedersen, K. M. Torland). 1K Gismerøya, Lindesnes 2.11* (F) (I. Flesjå).
ROGALAND: Ad. Krossvatnet og Nordvatnet, Strand 29.3–1.4* (F) (*B. Mo mfl.).

2014 AGDER: Ad. Skinsnes, Mandal 25.1* (F) (*I. Flesjå mfl.). 4K Brennevinsmyra, Lindesnes 1.2* (F) (*I. Flesjå, K. M. Torland mfl.). Ad. Farsund havn, Farsund 1.2* (F) (J. M. Abrahamsen, G. Birkeland). Ad. ♀ Lundevågen, Farsund 5.2* (F) (*G. Gundersen mfl.).
MØRE OG ROMSDAL: 2K Sandshamn, Sande 12.2–24.3* (F) (I. S. Bringsvor).

2015 OSLO: Ad. Haraldrud, Oslo 31.5* (F) (R. Rudzionek).
ROGALAND: 1K Håstranda, Hå 6.11* (F) (S. Lode).
MØRE OG ROMSDAL: 4K Sandshamn, Sande 18.9* (F) (I. S. Bringsvor).

2016 VIKEN: Ad. ♀ Revlingen, Moss 8.5–1.7* (F) (*M. Helberg, C. Lome mfl.).
VESTLAND: Ad. Tjeldstø, Øygarden 28.1* (F) (J. Bell).

Gulbeinmåke (Yellow-legged Gull, *Larus michahellis*) adult Vernes, Orkland (TØ) 8. mai 2020. Denne voksne fuglen har returnert til samme lokalitet hver sommer siden 2018, og den utgjør det nordligste funnet av arten i Norge og det første funnet for Trøndelag. Foto: Morten Vang / fuglefoto.net.

- 2017 VIKEN: 3K Øra, Fredrikstad 28.1* (F) (S. Engebretsen).
 ROGALAND: Ad. Kvilhaug, Karmøy 1.4* (F) (E. Wiik).
 MØRE OG ROMSDAL: Ad. Sandshamn, Sande 20.4* (F) (I. S. Bringsvor).
 Ad. Røabukta, Aukra 18.–19.5* (F) (*C. Kamsvåg mfl.).
 VESTLAND: Ad. Tjeldstø og Harketstad, Øygarden 28.9–28.10* (F) (F. Falkenberg, A. Breistøl, O. Heggøy mfl.).
- 2018 ROGALAND: Ad. Reve, Klepp og Bjårvatnet, Hå 30.–31.7* (F) (*B. Mo, S. Lode mfl.). Ad. Salte, Klepp og Nærland, Hå 12.11–18.12* (F) (*S. Lode, K. Mjølssnes mfl.).
 MØRE OG ROMSDAL: Ad. Giskeødegård, Giske 28.4* (F) (F. Grønningsæter).
 TRØNDELAG: Ad. Vernes, Orkland 11.6–28.8* (F) (*W. Wahlberg mfl.).
- 2019 AGDER: 2K Brennevinsmyra, Lindesnes 19.–20.9* (F) (*I. Flesjå mfl.). 3K Brennevinsmyra, Lindesnes 19.10* (F) (*I. Flesjå mfl.).
 ROGALAND: Ad. Kvassheim, Hå 5.4* (F) (S. Lode). 4K Bjårvatnet og Kvassheim, Hå 12.–29.6* (F) (*S. Lode mfl.).
 VESTLAND: Ad. Dåvøy, Øygarden 9.2–31.3, 27.10 og 31.12* (F) (*A. Askeland mfl.). Ad. Kjevikkalden, Alver 23.5* (F) (K. Skarsvaag).
 TRØNDELAG: Ad. Vernes, Orkland 3.4–11.8* (F) (*W. Wahlberg mfl.).
- 2020 ROGALAND: 2K Reve, Klepp 31.3–7.4 og 5.–9.6* (F) (*B. Mo mfl.).
 VESTLAND: Ad. Dåvøy, Øygarden 1.1–15.3* (F) (J. Bell mfl.). 4K+ Vanylvsfjorden, Stad 24.5* (F) (I. S. Bringsvor).
 Ad. Dåvøy, Øygarden 5.9–31.12* (F) (T. Hansen, J. Opsal mfl.).
 TRØNDELAG: Ad. Vernes, Orkland 1.3–16.7* (F) (*W. Wahlberg mfl.).
- (Østlige Atlanterhavet, Sør- og Sentral-Europa til Svartehavet og østlige Middelhavet; overvintrer nord til sørlige Nordsjøkysten). Her publiseres totalt 36 nye funn av gulbeinmåke fra årene før 2020, i tillegg til de to nye funnene fra rapport-året. Revurdering av de tidligere godkjente funnene resulterte i at to funn ikke

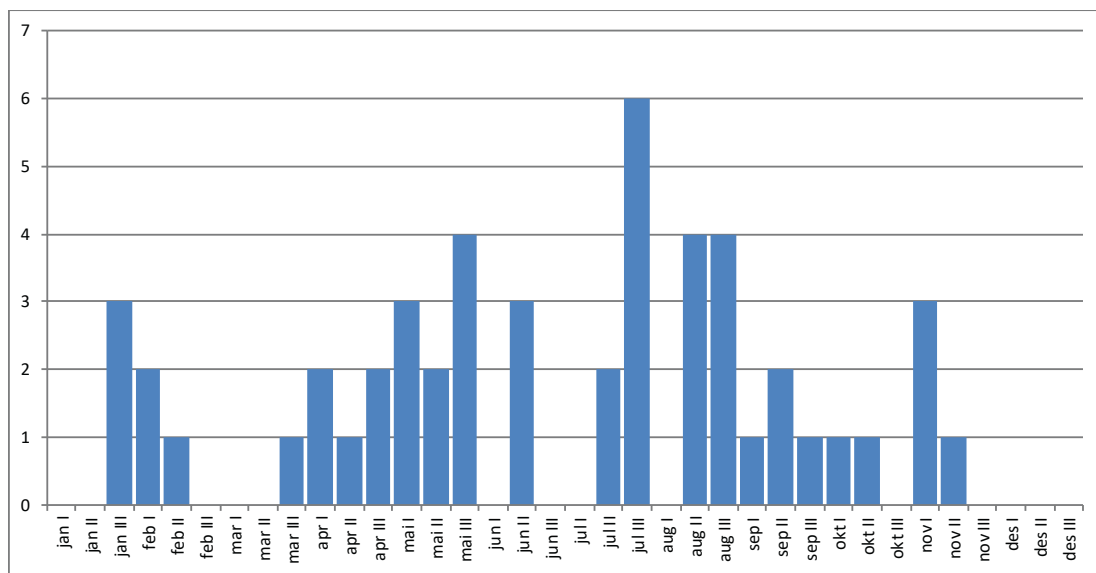
lenger anses å være tilstrekkelig dokumentert (se lenger bak i rapporten for disse). Totalt er det dermed gjort 50 dokumenterte funn i Norge til og med 2020. Det er bare fugler som er dokumentert med bilder av god kvalitet som anses å være tilstrekkelig dokumentert, etter- som hybridisering med andre arter er velkjent fra deler av utbredelsesområdet. I tillegg kan voksne gråmåker *L. argentatus* også viser gule bein i hekketiden, mens hybrider mellom gråmåke og sildemåke *L. fuscus* kan være meget like utseendemessig. For å finne visuelle tegn på blanding av genmateriale kreves detaljstudier av bilder av god kvalitet og med fuglen i ulike positurer, derav NSKFs strenge krav til kvalitet på bildedokumentasjon. Som kan ses i figur 6 kan gulbeinmåke påtreffes i Norge nær sagt hele året, dog virker det som senhøst og forvinter er en dårlig tid for arten her til lands. Stormåker lar seg ofte individbestemme ut fra særegenheter i fjærdrakten, flere av observasjonene dreier seg da også om samme individ som er sett på flere lokaliteter og/eller år. Observasjonene fra Rogaland i 2012 og 2013 antas å dreie seg om samme individ. Den voksne fuglen fra Mandal 25. januar 2014 er samme individ som ble sett i Farsund 1. februar samme år. Alle observasjonene fra Øygarden kommune, Vestland i perioden 2016–2020 antas også å

dreie seg om ett og samme returnerende individ. Det samme gjelder Norges nordligste funn, en voksen fugl som har returnert til Vernes, Trøndelag hver sommer fra 2018 til 2020. Inkludert de to returnerende fuglene er 2019 det beste året for arten i Norge med totalt syv funn. Agder har med totalt 25 funn halvparten av funnmassen og er dermed det klart beste fylket for arten i Norge. Med unntak av 2004, har gulbeinmåke vært årlig i Norge siden førstefunnet i 2002. Det kan også være verdt å merke seg at funnmassen i de senere årene har vært dominert av voksne fugler, mens det tidligere var en større andel ungfugler. Samme tendens ses for øvrig også i Sverige, der arten er langt mer regulær enn her til lands.

Dvergterne *Sternula albifrons* (–, 48/52 etter 2003, 1)

2020 VIKEN: Ad. Øra, Fredrikstad 26.6* (F) (*L. P. Simensen, T. A. Andersen mfl.).

(Store deler av Europa og østover til Sentral-Asia; europeiske fugler overvintrer langs kysten av Vest-Afrika). På tross av at dvergterne hekker så nært som langs vestkysten av Sverige og i nordvestlige Jylland, Danmark er arten meget fåtallig i Norge. Det virker som fugler fra disse

Figur 6. Norske funn av gulbeinmåke fordelt på tidagersperioder. Bare første observasjonsdato vises for returnerende fugler. Norwegian records of Yellow-legged Gull by 10-day periods (only the first date is shown for returning individuals).

Hvitvingesvarterte (*White-winged Tern*, *Chlidonias leucopterus*) Hanangervann, Farsund (AG) 14. juni 2020. Arten er påtruffet årlig i Norge siden 2006. Foto: Jonas Langbråten.

bestandene bare i svært begrenset grad sprer seg nord for hekkeområdene før og etter hekkesesongen. Årlig gjennomsnitt i Norge det siste tiåret er om lag tre funn.

Tøyleterne *Onychoprion anaethetus* (0, 1, 1)
2020 TROMS OG FINNMARK: Ad. Hamningberg, Båtsfjord 19.6* (F) (*M. Lampinen, S. Andrejff, K. Kuntze).

(Mellom-Amerika, Karibia, Vest-Afrika, Indiahavet til sørvestlige Stillehavet; overvintrer pelagisk). Norges første funn stammer fra samme område 6. juli 2004, og ble da ansett som en sensasjonell observasjon. At landets andre funn skulle bli gjort samme sted kan neppe sies å være mindre sensasjonelt. Som en kuriositet kan det også nevnes at begge fuglene er funnet av finske fuglekikkere, og fremdeles har ingen nordmenn sett tøyleterne i Norge! Fra øvrige Skandinavia foreligger fem funn, alle i perioden fra 5. juni til 4. august. De to norske funnene passer fint inn i dette datospennet. Tøyleterne er på verdensbasis delt inn i fire underarter, hvorav den atlantiske underarten *melanopterus* står for fire av funnene fra Sverige og Danmark. I Danmark

er det imidlertid også gjort ett funn av underarten *antarcticus* som er hjemmehørende i den vestlige delen av Indiahavet. Bildene av fuglen fra Hamningberg i 2020 er dessverre for dårlige til at fuglen kan bestemmes til underart. Heller ikke fuglen fra 2004 er publisert med underart, men bildene av den viser tilsynelatende en svakt grålig underside, noe som kan passe bedre med *antarcticus* enn *melanopterus*.

Hvitvingesvarterte *Chlidonias leucopterus*
(2, 78/89, 2)
2020 AGDER: Ad. ptSV Sildodden, Risør 7.6 (F. W. Christoffersen). Ad. Slevdalsvann og Hanangervann, Farsund 12.–14.6* (F) (*T. A. Olsen mfl.).

(Øst-Europa, Sentral- og Øst-Asia; overvintrer i Afrika, Sørøst-Asia og Oseania). Med to funn plasserer rapportåret seg noe under det årlige gjennomsnittet for det siste tiåret. Sesongmessig passer imidlertid de to funnene fint inn i det etablerte funnmønsteret. Hvitvingesvarterte har vært årlig i Norge siden 2006 og er påtruffet i alle landets fylker med unntak av Vestland. Mangel på passende biotoper er nok hovedfor-

klaringen til at den ennå ikke er funnet der, men som årets funn fra Risør viser bør det også være mulig å få arten inn på fylkeslisten i form av en fugl på direkte trekk.

Topplunde *Fratercula cirrhata* (0, 1, 0)

2020 SVALBARD: Ad. Nordhamna, Bjørnøya 28.5* (F) (V. Ivarrud).

(Nordlige Stillehavet fra Japan via Beringhavet til vestlige USA). Selv om årets observasjon ble gjort halvannen måned tidligere på året har NSKF vurdert det som overveiende sannsynlig at dette dreier seg om samme individ som ble sett på nøyaktig samme sted 13. juli 2019. Ikke desto mindre var nok en stor andel av landets fuglekikkere misunnelig på den heldige observatøren. Hun fikk også sikret seg en fantastisk bildeserie som vakte oppsikt langt utenfor Norges grenser. Se Ivarrud (2020) og Mobakken (2021) for flere detaljer.

Poseidon-/portugiserlire *Calonectris diomedea borealis* (0, 44/46, 2)

2020 ROGALAND: 1K+ ptSV Pedleneset, Utsira 5.9 (H. Heggland). 1K+ ptS Revesvingen, Klepp 5.9 (*E. Ween, B. Mo, T. O. Stakkeland).

(Middelhavet (poseidonlire) og østlige del av Atlanterhavet sør for 40°N (portugiserlire); utenom hekketiden i store deler av Atlanterhavet). Ut fra avstand mellom lokalitetene og tid mellom observasjonene kan det ikke utelukkes at det var samme individ som ble sett på Utsira og Jæren. Imidlertid var det et fint trekk av grålire *Ardenna grisea* denne morgenen, bl.a. med 91 individer observert på Utsira, så de to observasjonene regnes som «mulig samme» individ og dermed to funn. I likhet med samtlige tidligere funn av *Calonectris*-lirer i Norge lar heller ikke disse seg bestemme til art, selv om portugiserlire er den klart mest sannsynlige av de to artene. Reelt sett kan man neppe regne med at noen fugler observert fra land her til lands vil la seg bestemme til art, men på nært holdt fra båt bør det la seg gjøre å skaffe til veie bilder av de avgjørende karakterene i undervingen.

Stork *Ciconia ciconia* (18/23 etter 1920, 98/108, 4)

2020 VIKEN: 2K+ Kjønnjetjernet, Onsøy, Fredrikstad 17.3*(F) (J. Grip). 2K+ Lierfoss, Aurskog-Høland 2.–3.5* (F) (*T. Sætaberget, G. S. Andersen mfl.). 2K+ Vardåsen, Vestby 7.6 (W. Rook). VESTFOLD OG TELEMAR: 2K+ Sandefjord golfbane, Sandefjord 28.4* (F) (A. E. Furustad). 2K+ ptNØ Jomfruland, Kragerø 3.6 (R. Edvardsen, O. Nordsteien). AGDER: 2K+ ptSV Rossøya, Arendal og Fevik, Grimstad 17.3* (F) (B. A. Aslaksen, F. Steffensen). 2K+ Slevdalsvann, Farsund 25.–26.4* (F) (*J. Langbråten mfl.). 2K+ Spangereid, Lindesnes 26.4 (H. Hveding). 2K+ Kjevik, Kristiansand 26.4* (F) (I. Flesjå). ROGALAND: 2K+ Hauske, Finnøy, Stavanger 21.4* (F) (P. Bergøy). 2K+ Tengesdal, Bjerkreim, Dyrsand, Eigersund og Hauge i Dalane, Sokndal 25.4* (F) (R. Børve mfl.). VESTLAND: 2K+ Melingskrinsen og Rubbestad, Bømlo og Toftøy og Dåvøy, Øygarden 22.–24.4* (F) (*O. Hallaråker, B.-A. Albrektsen, J. Bell mfl.).

(Sør- og Sentral-Europa til Sentral-Asia, Nordvest- og Sør-Afrika; overvintrer i Afrika sør for Sahara). Tradisjonen tro er funnbildet av stork uoversiktlig med flere observasjoner av antatt samme individ med stor geografisk avstand. NSKF har forsøksvis summert årets forekomst til fire individer. Først ett individ sett på trekk ved Fredrikstad og senere Arendal/Grimstad 17. mars. Neste funn var en fugl som først ble sett på Finnøy, Rogaland 21. april for deretter å ta en sving innom Vestland i de tre påfølgende dagene. Dagen etter der igjen var den returnert til Sør-Rogaland før den gikk til overnatting ved Slevdalsvann på Lista samme kveld. Dagen etter (26. april) ble fuglen fulgt østover til Kristiansand. NSKF antar også at det er samme individ som ble sett ved Sandefjord 28. april og i Aurskog-Høland 2.–3. mai. Observasjonene fra Jomfruland og Vestby i begynnelsen av juni betraktes derimot som to nye, separate funn. I tillegg til disse funnene kommer også to omstreifende fugler fra et svensk reintroduksjonsprogram. Disse er imidlertid plassert i kategori E, se lenger bak i rapporten.

Topplunde (Tufted Puffin, *Fratercula cirrhata*) Nordhamna, Bjørnøya (SJ) 28. mai 2020. Fotografen fikk tatt en flott bildeserie av den sjeldne gjesten, som sannsynligvis er samme individ som ble sett samme sted sommeren 2019. Foto: Venke Ivarrud.

Bronseibis *Plegadis falcinellus* (11/13, 14/15, 2)
 2020 MØRE OG ROMSDAL: 1K Giskeødegård, Giske 23.–24.9* (F) (*R. Giskegjerde, F. Grønningsæter).
 NORDLAND: Ad. Bodøsjøen og Rønvikjordene, Bodø 9.–12.9* (F) (*N. H. Lillejord mfl.).

(Nesten kosmopolitisk; de nærmeste populasjonene finnes fra Sør-Europa til Sentral-Asia). Bronseibis er med unntak av Vestfold og Telemark påtruffet i alle landets elleve fylker. Nordland er det beste fylket med fire funn av fem individer, mens Møre og Romsdal kommer på en delt andreplass sammen med Agder. Årets fugl var faktisk det tredje funnet fra Bodø som dermed, sammen med Lista, noe overraskende er landets beste område for arten. Tidsmessig er årets funn som forventet ettersom majoriteten av de norske funnene er gjort i september og oktober.

Skjestork *Platalea leucorodia* (7/22, 25/47, 2)
 2020 AGDER: 2K Vågsvollvåien, Farsund 1.6* (F) (*C. Stolz, R. Piculo).
 ROGALAND: 2K Bjårvatnet, Hå og Orrevatnet, Klepp 1.–6.6* (F) (A. K. Fostervoll, O. Hallaråker mfl.).
 VESTLAND: 2K Vetlesild, Kvinnherad 31.5* (F) (K.-I. Strømmen).

(Sør- og Sentral-Europa fra Atlanterhavet til Kaspiahavet og videre østover til Stillehavet; europeiske fugler overvintret rundt Middelhavet og i Nord-Afrika). Fuglen fra Lista 1. juni tok høyde og trakk mot nord kl. 07.40. Den rastet kort ved Bjårvatnet sør på Jæren kl. 09.15 samme morgen før den fortsatte videre nordover hvor den ble sett på trekk ved Vigre, Hå før den ankom Orreosen rundt kl. 10.00. Her slo den seg til de neste fem dagene. Observasjonene fra Agder og Rogaland dreier seg således om samme individ. Om dette var samme fugl som dagen før ble sett i Kvinnherad er et åpent spørsmål, men

med tanke på trekkretning virker det mindre sannsynlig. Den fuglen regnes derfor som et separat funn. De siste fire årene har majoriteten av funn dreid seg om fjorårsunger i mai/juni, i motsetning til tidligere år der høstfunn var mer dominerende. Dette gjenspeiler trolig økningen i hekkebestanden sør for Nordsjøen.

Kuhegre *Bubulcus ibis* (0, 10/11, 1)

2020 ROGALAND: Ad. Stokkalandsvatnet, Orrevatnet, Øksnevadtjernet og Lona- vatnet, Sandnes og Klepp 17.3–22.4* (F) (*M. Thomson mfl.).

(Sør-Europa, Afrika, Nord- og Sør-Amerika). Med denne fuglen har kuhegre vært årlig i Norge de siste syv årene, men kanskje noe overraskende var dette det første funnet i Rogaland. Funnet skiller seg også ut ved å være det tidligste vårfunnet med halvannen måneds margin, og med sitt 37 dager lange opphold på Jæren var den samtidig den mest stasjonære fuglen noensinne. Sverige fikk sitt 16. funn i Sörmland 30.–31. oktober, en fugl som ble drept av en hønhauk *Accipiter gentilis* den siste dagen. I Danmark, der det er gjort totalt 26 funn, ble fire fugler sett i løpet av 2020.

Småskrikørn *Clanga pomarina* (0, 1, 0)

2010 AGDER: 3K div. lok. Lista, Farsund 3.–22.9* (F) (*F. W. Christoffersen mfl.). 3K Jåbekk, Lindesnes 3.9* (F) (T. Bentsen).

(Sentral- og Øst-Europa til Kaspiahavet; overvintrer i østlige og sørlige Afrika). Ny art for landet! Dette funnet har tidligere vært publisert som ubestemt småskrikørn / hybrid småskrikørn x storskrikørn. Den viktigste årsaken til at fuglen ikke tidligere har vært publisert som sikkert bestemt er detaljer i vatring på undersiden av armsvingfjær og indre håndsvingfjær. Disse tegningene ble tidligere ansett å ligge utenfor variasjon hos småskrikørn, men i løpet av årene som har gått siden observasjonen har kunnskapen om variasjon i denne karakteren utviklet seg. De nevnte tegningene på svingfjærene er ikke klassisk for småskrikørn, men anses nå å ligge innenfor akseptabel variasjon. Det samme gjelder den tilsynelatende mørke

øyenfargen, noe som i utgangspunktet ikke er perfekt for en 3K småskrikørn, men som ut fra bilder fra artens normale utbredelsesområde kan forekomme. Det er derfor ikke noen håndfaste karakterer som tilsier at denne fuglen hadde gener fra storskrikørn. Ut fra NSKFs filosofi når det gjelder hybrider anses denne fuglen derfor nå å være tilstrekkelig dokumentert til at den kan publiseres som landets første funn av småskrikørn.

Storskrikørn *Clanga clanga* (0, 5, 2)

2020 INNLANDET: 4K+ Eina, Vestre Toten 15.4* (F) (B. H. Larsen).

TROMS OG FINNMARK: 2K Haukedalen, Sør-Varanger 15.6* (F) (*T. A. Olsen, K. S. Olsen).

(Øst-Europa, gjennom Russland og Kasakhstan til Stillehavet; overvintrer fra Midtøsten gjennom Sør-Asia til det sørlige Kina). Den subadulte fuglen fra Toten ble sett og dokumentert av samme observatør som fant Norges første, og fremdeles eneste, dvergørn *Hieraetus pennatus* bare et par mil unna ved Totenvika 20. mai 2013. Bygdene på vestsiden av Mjøsa har dermed igjen vist sitt potensiale for sjeldne rovfugler. Ungfuglen fra Sør-Varanger på forsommeren gjorde at rapportåret ble det første med to nye funn av arten her til lands. Innlandet har også tidligere hatt besøk av storskrikørn ettersom den satellittmerkede ørna Tönn streifet innom fylket hvert år i perioden 2010–2013. Samme fugl avla også Troms og Finnmark et besøk i mai 2013. Vårt nordligste fylke har i tillegg to andre funn, og er med totalt fire funn det klart beste for arten i Norge. Det ble ikke sett noen fugler som stemmer med drakten til fuglen fra Toten i Danmark eller Sør-Sverige i løpet av våren. Samlet sett, og med sporloggen til Tönn som ytterligere bekreftelse, indikerer dette at storskrikørner som dukker opp i Norge fortrinnsvis ankommer fra øst, ikke fra sør.

Steppehauk *Circus macrourus* (23, 147 til 2013, –)

2003 MØRE OG ROMSDAL: 3K+ ♀ rm. Grimstadvatnet, Hareid 2.5* (F) (*K. M. Soot, S. Moldskred).

Bronseibis (Glossy Ibis, *Plegadis falcinellus*) 1K Giske (MR) 24. september 2020. Det var to funn av arten i Norge dette året – begge i september. Majoriteten av den norske funnmassen er fra september og oktober. Foto: Frank Grønningsæter.

Småskrikørn (Lesser Spotted Eagle, *Clanga pomarina*) Lista, Farsund (AG) 6. september 2010. Denne 3K-fuglen var første funn av arten i Norge! Den var tidligere publisert som en ubestemt småskrikørn / hybrid småskrikørn x storskrikørn, men er etter en ny vurdering å betrakte som vår første småskrikørn. Foto: Trond Ove Stakkeland.

(Finland og Hviterussland til Sentral-Asia; overvintrer i Afrika sør for Sahara og India). Funnet er nærmere omtalt av Soot (2004). Arten ble tatt ut av NSKFs rapporteringsliste fra og med 2014. Upubliserte funn fra 2013 og tidligere ønskes imidlertid fremdeles innsendt til komiteen.

Enghauk *Circus pygargus* (2, 97, 4)

2020 VIKEN: Ad. ♀ Hegstad, Fiskumvannet, Øvre Eiker 16.5* (F) (A. B. Johansen, M. Åsum). Ad. ♀ Valle, Onsøy, Fredrikstad 17.5* (F) (A. H. Hansen).

VESTFOLD OG TELEMARK: Ad. ♀ Stråholmen, Kragerø 1.5* (V) (*O. Nordsteien mfl.).

AGDER: Ad. ♀ Slevdalsvann, Farsund 29.4–1.5* (F) (*T. A. Olsen mfl.). Ad. ♂ Vatnemarka, Farsund 13.–15.5* (F) (*C. Stolz, G. Gundersen mfl.).

(Europa nord til Danmark og Sørøst-Sverige og videre østover til Sentral-Asia; overvintrer i Afrika sør for Sahara og i India). Ut fra bildene fra Fiskumvannet og Onsøy kan det basert på detaljer i vingetegningene fastslås at de to observasjonene dreier seg om samme individ. Hunnene fra Lista og Stråholmen er derimot andre fugler. Det gir fire funn i rapportåret, noe som er på nivå med gjennomsnittet det siste tiåret. Lista har totalt 31 funn av arten, dvs. nærmere en tredel av totalen for Norge.

Ørnvåk *Buteo rufinus* (0, 5, 0)

2012 TROMS OG FINNMARK: 2K Bøvær, Senja 1.11* (F) (*K.-B. Strann, V. Frivoll).

2018 TROMS OG FINNMARK: 2K+ Bergeby, Nesseby 4.5* (F) (*M. Asikainen mfl.).

(Balkan, Midtøsten og Sentral-Asia; overvintrer sør til Afrikas horn og nordlige India). Dette er de to første funnene i Norge som er dokumentert med foto. Fra tidligere foreligger tre funn (to fra 1996 og ett fra 2005) som er godkjent utelukkende basert på beskrivelser. Som for nær sagt alle andre rovfuglarter er forekomsten i resten av Norden mer tallrik enn i Norge: Danmark har 24, Finland 16 og Sverige 15 funn til og med 2020. Identifikasjon av ørnvåk er meget utfordrende, særlig i forhold til musvåk *B. buteo*, noe

som også har ført til at disse to funnene har blitt liggende lenge hos NSKF. Kommentarene motatt fra ekspertise på rovfugl har imidlertid vært relativt entydig på at disse to fuglene viser et samlet sett med draktkarakterer og generelt jizz tilstrekkelig til å kunne utelukke forveksling med andre arter.

Brunvarsler *Lanius cristatus* (0, 5, 1)

2020 NORDLAND: 1K Røstlandet, Røst 26.–30.9* (F) (*M. Eggen, H. Eggen, A. Gullberg mfl.).

(Sibir og Øst-Asia; overvintrer India, Sørøst-Asia og Indonesia). Første funn i Nordland og det klart nordligste i Norge noensinne. Fuglen er også den tidligste i Norge til nå. I Storbritannia er det imidlertid gjort flere funn i september, så fuglen på Røst var ikke uventet i så måte. I det hele tatt bør man kunne forvente at arten etablerer seg som en regelmessig gjest i Norge ettersom Storbritannia nå har hele 37 funn, med seks både i 2019 og 2020. Funnbildet i Storbritannia ligner det norske, med hovedmengden av funn i perioden fra september til november. Det er også gjort to funn i mai i øyriket, så muligheten for vårfunn bør også være til stede i Norge.

Ørnvåk (Long-legged Buzzard, *Buteo rufinus*) Bergeby, Nesseby (TF) 4. mai 2018. Fuglen (t.h.) har følge av en fjellvåk (Rough-legged Hawk, *Buteo lagopus*). De to funnene av ørnvåk som presenteres i denne rapporten er funn nr. 4 og 5 for Norge, og er samtidig de to første som er dokumentert med bilder. Foto: Mika Asikainen.

Enghauk (Montagu's Harrier, *Circus pygargus*) adult hunn Slevdalsvann, Farsund (AG) 1. mai 2020. Lista har nesten en tredjedel av de 103 funnene av arten i Norge. Foto: Bjørn Mo.

Rødhalevarsler *Lanius phoenicuroides* (0, 3, 1)
2020 AGDER: 1K Lebeltet, Lista fyr, Farsund
3.10* (F) (*G. Gundersen mfl.).

(Sentral-Asia; overvintrer Øst-Afrika og Arabia). Dette er det første funnet av rødhalevarsler i Norge siden arten ble splittet fra isabellvarsler *L. isabellinus*. Av sistnevnte art er det tidligere publisert to funn fra Agder, mens dette er første funn av rødhalevarsler fra fylket. Identifikasjon av ungfugler i dette artsparet er meget utfordrende, gjerne enda mer enn det gis uttrykk for av Worfolk (2000). Nevnte artikkel er den nyeste som går i dybden på identifikasjon av dette artsparet og NSKF har valgt å videreføre publisering av isabella-/rødhalevarsler basert på denne. Hvorvidt ungfugler i det hele tatt lar seg identifisere sikkert utelukkende basert på fotografier er imidlertid et åpent spørsmål, og en samlet vurdering av de norske funnene tvinger seg muligens frem en gang i fremtiden. Storbritannia er blant landene der bare voksne fugler blir publisert til art (Stoddart & Hudson 2021).

Rosenvarsler *Lanius minor* (2, 54, 3)
2020 AGDER: Ad. ♂ Torp, Farsund 24.5
(*P. Osbak, J. O. Nybo).
ROGALAND: 2K+ Birkeland, Sokndal
30.5 (F. Birkeland).
VESTLAND: Ad. ♂ Kråkeneset, Vågs-
øy, Kinn 20.7* (F) (*K. Aa. Solbakken,
B. Solbakken).

(Sørøst-Europa til Sentral-Asia; overvintrer i sørlige Afrika). Tre funn av rosenvarsler er omtrent på gjennomsnittet for det siste tiåret. Alle funnene plasserer seg også innenfor den forventede tida på året. Rogaland er med totalt 15 funn landets beste fylke, mens Agder deler andreplassen med Trøndelag. Fra Vestland er det tidligere gjort fem funn.

Rødhodevarsler *Lanius senator* (6, 41, 1)
2020 MØRE OG ROMSDAL: 2K Våge,
Sandsøya, Sande 17.–18.8* (F) (*I. S.
Bringsvor, S. Sætre).

(Middelhavsområdet til Sørvest-Asia; overvintrer i Vest- og Sentral-Afrika). Rødhodevarsler viser en stigende trend og har nå vært årlig i Norge de siste ti årene. Denne økningen kommer stikk i strid med at arten har forsvunnet som hekkefugl fra store deler av Sentral-Europa, slik som Tyskland, Tsjekkia og Polen (Keller mfl. 2020). Fuglen fra Sandsøya var det første funnet fra Møre og Romsdal, og kunne aldersbestemmes ut fra slitasje på vingefjærene. Fuglen viste karakterer som passer med nominatunderarten. Datoen passer fint inn med en liten funntopp i midten av august, mens hovedperioden for arten i Norge på høsten kommer senere: i september og første halvdel av oktober.

Pungmeis *Remiz pendulinus* (0, 14/22, 1)

2020 VESTFOLD OG TELEMAR: 2K+ ♂
Vassbånn, Borrevannet, Horten 8.–18.5* (F) (*K. Flannum mfl.).

(Europa nord til Danmark og Sør-Sverige og videre østover til Vest-Sibir; overvintrer i Sør-Europa og Midtøsten). Dette er det tredje funnet fra Borrevannet som dermed, sammen med Søylandsvatnet på Jæren, er landets beste lokalitet for arten. I likhet med det første funnet fra lokaliteten, fra 1994, bygde også årets fugl reir uten å lykkes i å tiltrekke seg en hunn. Det foreligger vellykkede hekkinger fra Søylandsvatnet i 1990 og Slevdalsvann på Lista året etter. Utover dette har enslige hanner bygget reir på Øra, Fredrikstad i 1989 og ved Søylandsvatnet i 2006. Etter å ha vist antydning til små funntopper i periodene 1989–1994 og 2000–2006 er pungmeis nå igjen å regne som en stor sjeldenhet i Norge.

Amursvale *Cecropis daurica* (1, 108/112, 3)

C. d. rufula (0, 87/91, 2)

2020 AGDER: 2K+ Kjerkevågen, Lindesnes
29.4–2.5* (F) (*K. M. Torland mfl.).
ROGALAND: 2K+ Bilstadvatnet, Lund
24.–25.5* (F) (*I. Sleveland mfl.).

(Middelhavsområdet, Midtøsten og Sentral-Asia; overvintrer i Afrika sør for Sahara). Tre funn av amursvale i rapportåret er færre enn det årlige gjennomsnittet for det siste tiåret på drøyt

fem funn. Den kalde værtypen som dominerte store deler av våren kan trolig ta skylden for dette. Det vises også ved at kun ett av årets funn ble gjort i den tradisjonelt beste tida på våren fra slutten av april til midten av mai. Den geografiske fordelingen er imidlertid som forventet ettersom Agder og Rogaland er landets to beste fylker for arten med hhv. 28 og 21 funn.

C. d. daurica/japonica (0, 4, 1)

2020 ROGALAND: 2K+ Rabbadalen, Utsira
14.6 (H. Heggland).

(Østlige Asia; overvintrer i Sørøst-Asia). Denne fuglen viste karakterer som peker mot en av de østlige underartene *daurica* eller *japonica*, men det lar seg ikke gjøre å skille mellom disse to i felt. Det første norske funnet gjelder en fugl som ble samlet inn ved Svanvik, Sør-Varanger 31. mai 1905 og er bestemt til *japonica* basert på biometri. De øvrige tre er i likhet med årets funn av ubestemt underart. Med totalt fem funn har Norge flest funn av «østlige» amursvaler av landene i Europa, men også i Sverige fikk de besøk av denne underartsgruppen i 2020; på Öland 2. juli.

Eikesanger *Phylloscopus bonelli* (1, 12, 1)

2020 NORDLAND: 2K+ rm. Røstlandet,
Røst 28.–30.9* (F, DNA) (*M. Eggen,
S. Baines mfl.).

(Sørvest-Europa og Nordvest-Afrika; overvintrer i Vest-Afrika). Fuglen fra Røst ble bekrefte som eikesanger ved hjelp av DNA, men også vingeformelen pekte entydig i den retning. For fugler som blir fanget inn er det viktig å ta vingemål, sjekk gjerne begge vinger, og gode bilder av delvis utspredd vinge slik at innskjæringer og innbyrdes avstander mellom svingfjærene ses tydelig. Noe uventet var årets høstfugl et voksent individ i vingemyting. Det tyder på at den har vært i landet en stund før den ble funnet, kanskje helt fra våren. Av totalt 22 funn av «bonellisangere» i Norge dreier kun tre seg om vårfunn. De 19 høstfunnene har en tydelig funn topp i september, og ekstremumsdatoene stammer begge fra 2014, hhv. Karmøy, Rogaland 27. august og Flakstad, Nordland 8. november.

Rødhalevarsler (Turkestan Shrike, *Lanius phoenicuroides*) Lista fyr, Farsund (AG) 3. oktober 2020. Ny art for Agder, og det fjerde funn av arten i Norge. Dette er første funn i landet etter at arten ble splittet fra isabellavarsler (*Lanius isabellinus*). Det er to funn fra tidligere år av isabellavarsler i Agder. Foto: Gunnar Gundersen.

Blekbrynsanger *Phylloscopus humei* (0, 50, 3)
 2020 ROGALAND: 1K+ Hellestøskogen, Sola 8.–16.11* (F) (*E. Ween mfl.).
 TRØNDELAG: 1K rm. Sklinna, Leka 29.9* (F) (*T. Reinsborg, B. A. Steinsmo mfl.). 1K rm. Kammen, Leinstrand, Trondheim 20.10* (F) (*K. Aa. Solbakken mfl.).

(Sentral-Asia fra Altaj til Nordvest-Himalaya og Kina; overvintrer India og Sørøst-Asia). Blekbrynsanger har blitt påtruffet i Norge hvert år siden 2009, med et årlig gjennomsnitt på snaut tre funn det siste tiåret. Fuglen fra Sklinna ble fanget samme dag som hele 34 individer av den nært beslektede gulbrynsangeren *P. inornatus* fikk ring om beinet og gav derfor gode muligheter for sammenligning. Dette er det nest tidligste funnet i Norge, bare slått av en fugl fra Sula, Frøya 25.–27. september 2015.

Fuglekongesanger *Phylloscopus proregulus* (14, 209, 5)
 2020 VESTFOLD OG TELEMAR: 1K rm. Store Færder, Færder 29.10* (F)

(A. Hangård).
 AGDER: 1K rm. Lista fyr, Farsund 17.10* (F) (*K. Aa. Solbakken mfl.). 1K+ rm. Snik, Lindesnes 7.11* (F) (*J. G. Noddeland mfl.).
 ROGALAND: 1K+ Reveparken, Klepp 15.10* (F) (*G. Kristensen mfl.). 1K+ Skarvanesvågen, Utsira 7.11* (F) (*H. Heggland mfl.).

(Sørøst-Sibir, Mongolia og Mandsjuria; overvintrer i Sørøst-Asia). Fem funn er over gjennomsnittet for det siste tiåret, og vi må tilbake til 2010 for å finne en høyere årstotal. Geografisk og sesongmessig fordeler årets funn seg helt som forventet. De tre fylkene med funn i rapportåret er også landets beste fylker totalt sett, med 130 funn i Rogaland, 30 i Vestfold og Telemark og 20 i Agder. At hele tre av årets fem funn dreier seg om ringmerkede individer kan muligens tyde på at flere fuglekongesangere gikk under radaren i løpet av senhøsten. Til sammenligning dreier kun fire av 18 funn i perioden 2015–2019 seg om fugler som ble fanget og ringmerket.

Brunsaenger *Phylloscopus fuscatus* (1, 54, 21)
 2005 MØRE OG ROMSDAL: 1K+ rm. Grimstadvatnet, Hareid 16.10* (F) (K. M. Soot).
 2017 ROGALAND: 1K+ Vikskogen, Klepp 20.–21.10* (F) (T. Berg).
 2020 AGDER: 1K+ Søylandstjødn, Flekkefjord 15.–17.10* (L) (*H. R. Grastveit mfl.). 1K+ Borhaug, Farsund 24.–26.10* (F) (*G. Gundersen, A. Lopez mfl.).
 ROGALAND: 1K rm. Skudeneshavn, Karmøy 4.–6.10* (F) (*M. Skår, *F. Steinkjellå mfl.). 1K+ Hodnesanden, Klepp 8.–10.10* (F) (*T. O. Stakkeland mfl.). 1K+ Regestranda, Sola 9.–10.10* (F) (*K. M. Jekteberg mfl.). 1K+ Regestranda, Sola 16.–26.10* (L) (*G. Kristensen mfl.). 2 1K+ rm. Brusand camping, Hå 17.10* (F) (*I. Ekeland, *S. Eldøy, E. Ween mfl.). 1K+ Refsnesskogen, Hå 18.10* (F) (*P. Grogan mfl.). 1K+ Grudavatnet, Klepp 18.10* (F) (*Ø. Slyk mfl.). 1K+ Hodnesanden, Klepp 23.–24.10 (*T. O. Stakkeland mfl.). 1K+ Stokkalandsvatnet, Sandnes 31.10–2.11* (F) (*M. Thomson mfl.). 1K+ Ølbergskogen, Sola 6.11* (F) (B. Mo). 1K rm. Brusand camping, Hå 14.11* (F) (*H. Skår mfl.). 2 1K+ Brunnavika, Sola 14.–15.11 (1 ind. til 16.11)* (F) (*B. Mo mfl.). 1K+ Selemyra, Klepp 15.11 (*E. Ween mfl.). 1K+ Vasshusvika, Klepp 20.–21.11* (F) (*B. Mo mfl.). 1K+ Orreparken, Klepp 27.–28.11* (F) (*A. Augedal mfl.).
 VESTLAND: 1K rm. Værlandet, Askvoll 6.–9.10* (F) (*J. Myromslien, A. Braanaas, O. Nordsteien mfl.).
 NORDLAND: 1K+ Husøy, Træna 9.10* (F) (*T. Kolaas, A. I. Olsen).

(Sibir, Mongolia og nordlige Kina; overvintrer fra Nordøst-India til Sørøst-Asia). Den tidligere årsrekorden fra 2017 på ni fugler ble knust under årets influks. De 21 funnene utgjør mer enn ¼ av den norske funnmassen. Særlig forekomsten på Jæren, der hele 16 fugler ble funnet i perioden fra 8. oktober til 28. november, er imponerende. Det siste funnet utgjør også ny ekstremumsdato i Norge. Mediandato for

årets forekomst (18. oktober) er identisk med mediandato for alle norske funn. Funntotalen for Rogaland er nå oppe i 50, noe som utgjør to tredeler av den nasjonale funntotalen. Agder og Vestland på en delt andre plass har til sammenligning kun seks funn hver. Også i resten av Nord-Europa satte brunsaenger nye rekorder i rapportåret med om lag 92 funn i Nederland, hvilket utgjør 41 % av den totale funnmassen der, og over 100 funn i Storbritannia. Funnet fra Møre og Romsdal i 2005 er omtalt av Soot (2006), men ikke tidligere vurdert av NSKF.

Einersaenger *Phylloscopus nitidus* (0, 0, 1)
 2020 VESTFOLD OG TELEMARKE: 2K+ rm. Jomfruland, Kragerø 8.6* (F, DNA) (*O. Nordsteien, B. Kjellemyr).

(Kaukasus, nordlige Iran og nordvestre Afghanistan; overvintrer sørvestre India og Sri Lanka). Ny art for landet! Fuglen fra Jomfruland passer fint inn i en mindre influks av arten til Nordvest-Europa på forsommeren 2020. Første funn i denne influksen var en syngende hann på Skagen, Danmark 27. mai, fulgt av en fugl ringmerket på North Ronaldsay, Orknøyene 1. juni før funnet på Jomfruland. Kun to dager senere ble en syngende fugl funnet på Texel, Nederland, og til slutt Storbritannias åttende funn fra Fair Isle, Shetland 16. juni. Tilsvarende influks har ikke blitt registrert tidligere, men med økt oppmerksomhet på denne nære slektningen til østsanger *P. trochiloides* er det god grunn til å kunne forvente flere funn i fremtiden. God fotografisk dokumentasjon i et nøytralt lys er viktig for å dokumentere slike fugler, der særlig nebb og hodetegninger bør dokumenteres nøye. Omstendighetene rundt fuglen fra Jomfruland er nærmere omtalt av Nordsteien (2020).

Østsanger *Phylloscopus trochiloides* (2, 122/125, 8)
 2018 ROGALAND: 2K+ ♂ sy. Vikskogen, Klepp 27.5–2.6* (L) (T. Berg).
 2020 VESTFOLD OG TELEMARKE: 2K+ rm. Store Færder, Færder 8.6* (F) (*G. F. Karlsen mfl.). 2K+ ♂ sy. Mølen, Larvik 9.–13.7* (F, L) (*K. Johannessen mfl.).

Brunsanger (Dusky Warbler, *Phylloscopus fuscatus*) Brunnavika, Kolnes (RO) 14. november 2020. Høsten 2020 fikk vi tidenes masseforekomst av arten i Norge, med 21 individer langs kysten nord til Træna i Nordland. Foto: Bjørn Mo.

Ny art for Norge! Einersanger (Green Warbler, *Phylloscopus nitidus*) Jomfruland, Kragerø (VT) 8. juni 2020. Det var en mindre influks av arten i Nord-Europa forsommeren 2020. Artens hekkeområder er i Kaukasus, nordlige Iran og nordvestlige deler av Afghanistan. Foto: Bjørn Inge Kjellemyr.

AGDER: 2K+ ♂ sy. Østhasselstrand, Farsund 10.6* (F, L) (B. O. Tveit).

ROGALAND: 2 2K+ rm. Søre merkeskog, Utsira 11.6* (F) (*T. W. Andersen mfl.). 2K+ rm. Søre merkeskog, Utsira 13.6* (F) (*T. W. Andersen mfl.). 1K+ Herberg, Utsira 23.8* (L) (*S. Larsen mfl.).

VESTLAND: 2K+ ♂ sy. Skjold, Øygarden 6.–7.6* (F) (*B. Skjold mfl.).

(Nordøst-Europa til Vest-Sibir; overvintrer i India og Sørøst-Asia). Årstotalen på åtte funn overgås bare av rekordåret 2013. Seks av disse fuglene ankom i løpet av en drøy uke i perioden 6.–13. juni. Det er verdt å merke seg at landets første einersanger ble funnet i samme tidsrom. Disse to artene er meget like av utseende og det oppfordres derfor til å prøve å få tatt opptak av lokkelyd og sang i tillegg til foto. Årets fordeling av funn mellom vår og høst er uvanlig skjev ettersom tidligere funnmasser har en nokså lik fordeling av vår- og høstfunn. Midtsommerfunn, som årets fugl fra Mølen, er derimot langt mer uvanlig. Merk at tidligere funntotal er nedjustert med ett funn; se under utilstrekkelig dokumenterte saker lenger bak i rapporten.

Trostesanger *Acrocephalus arundinaceus*

(8/9, 120, 4)

2020 VIKEN: 2K+ ♂ sy. Årnes, Rælingen 22.5* (F) (*K. Johannessen mfl.). 2K+ ♂ sy. Råen, Fiskumvannet, Øvre Eiker 14.–16.6* (F, L) (*B. R. Skullestad, H. Midtgard mfl.).

VESTFOLD OG TELEMAR: 2K+ ♂ sy. Ilene, Tønsberg 23.5–11.6* (L) (*S. T. Olsen mfl.).

ROGALAND: 2K+ ♂ sy. Merkeskogene, Utsira 7.6 (H. Heggland).

(Europa nord til Midt-Sverige og Finland, Sørvest- og Sentral-Asia; overvintrer i Afrika sør for Sahara). Fire funn i rapportåret er noe under gjennomsnittet på fem funn det siste tiåret. Geografisk og tidsmessig fordeling av funnene er imidlertid helt som forventet. Den jevne fordelingen av funn mellom potensielle hekkebiotoper og kortvarig rastende fugler på trekklokaliteter er også nokså typisk for arten. Med

tanke på den korte avstanden til de regulære hekkeområdene er det ikke uventet at trostesangeren, med unntak av 2001, har vært årlig i Norge helt siden 1983. Forekomsten viser en stigende trend, men om dette skyldes en reell økning eller bare bedre rapportering og dokumentering er mer usikkert.

Åkersanger *Acrocephalus agricola* (0, 36, 5)

2020 AGDER: 2K+ ♀ rm. Slevdalsvann, Farsund 1.8* (F) (*G. Gundersen, T. E. Høgås mfl.). 2K+ rm. Skogsfjorden, Lindesnes 27.8* (F) (*T. E. Høgås, F. Jørgensen mfl.). 1K rm. Slevdalsvann, Farsund 20.9* (F) (*G. Gundersen, A. Lopez mfl.).

ROGALAND: 2K+ rm. Søre merkeskog, Utsira 10.6* (F) (*J. Austevik mfl.).

MØRE OG ROMSDAL: 1K rm. Ona, Ålesund 27.9* (F) (E. L. Dahl, C. Kamsvåg mfl.).

(Svartehavet til Sentral-Asia; overvintrer i India). Med årets funn øker Utsira og Lista, landets to beste lokaliteter for arten, sine respektive funntotaler til hhv. 8 og 13 funn. Årstotalen på fem funn er også en tangering av rekordåret 2016. At samtlige fugler ble fanget for ringmerking er ingen overraskelse, men det skal nevnes at fuglen fra Ona først ble funnet i felt og siden fanget inn for sikker identifikasjon. Den voksne fuglen fra Slevdalsvann ble fanget på den første dagen i sesongen på samme nettrunde som en voksen busksanger *A. dumetorum*. Den kunne kjønnsbestemmes på en tydelig rugeflekk, noe som innbyr til spekulasjoner om hvor den hadde tilbragt sommeren. Åkersanger er påvist hekkende i både Finland og Nederland, og med stadig nye vår- og sommerfunn i Norge så kan det være verdt å ha denne arten i bakhodet ved registrering av syngende kjerrsangere også her i landet.

Tartarsanger *Iduna caligata* (0, 21, 4)

2020 VESTFOLD OG TELEMAR: 2K+ rm. Jomfruland, Kragerø 4.6* (F) (*O. Nordsteien mfl.).

AGDER: 2K+ ♂ sy. Vågsvollmarka, Farsund 30.5* (F) (*G. Gundersen, R. Piculo).

Åkersanger (Paddyfield Warbler, *Acrocephalus agricola*) 2K+ hunn Slevdalsvann, Farsund (AG) 1. august 2020. Fuglen hadde en tydelig rugeflekk, noe som gir grunnlag for spekulasjoner om hvor den hadde tilbragt hekketiden. Det ble gjort fem funn av arten i Norge i rapportåret, noe som er en tangering av rekordåret 2016. Foto: Gunnar Gundersen.

Starsanger (Pallas's Grasshopper-Warbler, *Helopsaltes certhiola*) Utsira (RO) 27. september 2020. Fuglen var årets eneste funn i Norge, det åttende for Utsira samt funn nr. 27 på landsbasis. Foto: Bjørn Mo.

ROGALAND: 2K+ Rabbamarkje, Utsira
29.5* (F) (*B. Penk, B. Heggland mfl.).
TRØNDELAG: 1K rm. Ørin, Verdal
29.8* (F) (*A. Indahl, *I. J. Indahl mfl.).

(Øst-Europa fra Baltikum og Nordvest-Russland, videre øst til Sørvest-Sibir; overvintrer i India). Tre funn i løpet av én uke i månedsskiftet mai/juni er en eksepsjonell forekomst etter norske forhold. Fra tidligere foreligger kun to vårfunn, begge fra første halvdel av juni. Fuglen fra Utsira utgjør således ny ekstremumtid på våren. Ungfuglen fra Ørin i august tar samtidig årstotalen opp i fire funn, hvilket er ny rekord. Også i Sverige ble det satt ny årsrekord i 2020 med totalt seks funn, hvorav fem på vår og forsommer i perioden 22. mai til 19. juni. Danmark fikk sitt åttende funn av arten i form av en fugl på Christiansø 1. juni.

Starrsanger *Helopsaltes certhiola* (0, 26, 1)

2020 ROGALAND: 1K rm. Søre merkeskog, Utsira 27.9* (F) (*T. W. Andersen mfl.).

(Sibir, Mongolia og nordlige Kina; overvintrer i Sørøst-Asia). Etter tre års fravær i Norge kunne de tilstedeværende på Utsira igjen få gleden av å beskue denne attraktive arten. At det skulle være nettopp Utsira som ble åsted for denne begivenheten er knapt tilfeldig da dette var det åttende funnet på øya som er Norges beste lokalitet for arten. Nærmest Utsira kommer Røstlandet med sine fem funn. Heller ikke datoen er særlig over-

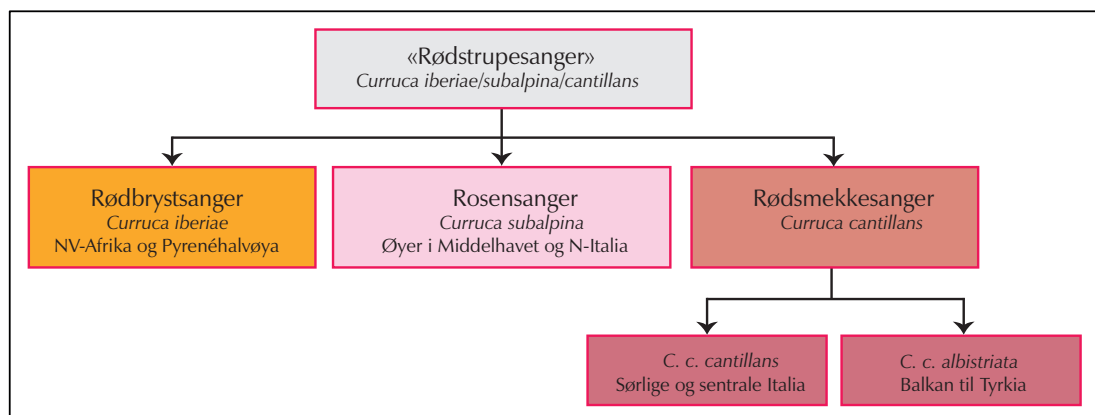
raskende ettersom dette er fjerde gang en starrsanger dukker opp 27. september, som også er mediandato for de norske høstfunnene.

Møller *Curruca curruca halimodendri* (0, 1, 1)

2010 VESTFOLD OG TELEMAR: 1K rm. Mølen, Larvik 3.–6.11* (F, DNA) (K. P. Gade, K. A. Monrad mfl.).

2020 AGDER: 1K rm. Slevdalsvann, Farsund 9.11* (F, DNA) (*N. H. Lorentzen, G. Gundersen, J. Langbråten).

(Sentral-Asia fra nordlige Kaspiahavet til Mongolia og Kina). Ny underart for landet! Fuglen fra Mølen i 2010 har tidligere vært henlagt av NSKF i påvente av ytterligere kunnskap rundt slektskap innad i møller-komplekset. Begge de to fuglene som presenteres her tilhørte den såkalte «clade 2b» i Olsson mfl. (2013). Lite har imidlertid blitt publisert rundt denne problemstillingen siden 2013, men fugler med tilsvarende genetisk profil publiseres som tilhørende den sentral-asiatiske underarten *halimodendri* i andre europeiske land. NSKF ser ingen grunn til å behandle norske funn annerledes. Den største utfordringen med «clade 2b» er at hekkeområdene til disse fuglene ikke er kjent, men *halimodendri* fra kjente hekkeområder i Kasakhstan ligger genetisk nærmest disse fuglene.

Figur 7. Artstre for rødstrupesangerkomplekset, oppdatert med nye norske og vitenskapelige navn sammenlignet med Olsen (2019).

De to første funnene i Norge av møller (Lesser Whitethroat, *Curruca curruca halimodendri*) av underarten *halimodendri* presenteres i denne rapporten. Førstefunnet er fra Mølen, Larvik (VT) i november 2010, mens fuglen på bildet ble fanget i Slevdalsvann, Farsund (AG) 9. november 2020. Begge funn er godkjent basert på DNA-analyser av fjær. Foto: Jonas Langbråten.

Rødsmekkesanger *Curruca cantillans* (0, 34, 2)
 2020 VESTFOLD OG TELEMAR: 2K ♂
 rm. Store Færder, Færder 26.5* (F)
 (F. Kræmer).
 TRØNDEL: 2K ♂ rm. Sula, Frøya
 31.5* (F, DNA) (*K. Hellandsjø,
 E. Krokan, F. Schevig mfl.).

(Sør-Italia, Balkan og Vest-Tyrkia; overvintrer i Sahel-beltet i Afrika). Merk nytt norsk navn for denne arten. Fuglen fra Sula ble ved hjelp av DNA-sekvensering bekreftet å være av den østligste underarten *albistriata*. Fuglen fra Store Færder har ikke blitt genetisk analysert, men anses å kunne bestemmes sikkert til rødsmekkesanger på grunnlag av draktkarakterer, ref. gruppe 3c i Olsen (2019). Innfangede hanner vil i de aller fleste tilfeller la seg sikkert bestemme om det sikres bilder i god kvalitet og nøytralt lys av utspredd stjert (over- og underside), profilbilder der flankefjær er synlige, bilder av underside og nærbilder av hode- og strupetegninger. Opptak

av lokkelyd er også av stor nytte for å identifisere fugler tilhørende rødstrupesangerkomplekset.

Rødtoppfuglekonge *Regulus ignicapilla*
 (10, 118/122 til 2016, –)

2016 ROGALAND: 2K+ Stølsfjellet, Eigersund 28.1 (A. Johnsen).

(Europa og Nord-Afrika; overvintrer i Sør- og Vest-Europa samt Nordvest-Afrika). Arten ble tatt ut av NSKFs rapporteringsliste fra og med 2017. Upubliserte funn fra 2016 og tidligere ønskes imidlertid fremdeles innsendt til komiteen.

Gulltrost *Zoothera aurea* (3, 11, 2)

2020 NORDLAND: 1K rm. Marka, Værøy 28.9 og 2.10* (F) (*J. Alsvik, T. Berg, G. Kristensen). 1K+ Myken, Rødøy 29.9 (*A. I. Olsen, M. Johansen).

(Uralfjellene til Sakhalin og Japan; overvintrer i Sørøst-Asia). To funn fra Nordland tar funntotalen for fylket opp i fire; bare Rogaland med fem funn har flere. Hvorvidt det var samme individ på Værøy, en fugl som først ble sett 28. september og fanget samme sted fire dager senere, er et åpent spørsmål. Fuglen ble ikke sett i dagene imellom, og funnet fra Myken viser at flere gulltroster var på farten i denne perioden. Ut fra artens kryptiske levemåte er det likevel ikke utenkelig at den kunne klart å stikke seg bort selv i et begrenset område som dette. Slutten av september utmerker seg etter hvert som hovedperioden for å finne denne ettertraktede arten her til lands. Hele ni av de norske funnene stammer fra denne perioden. Det ble ikke gjort noen andre funn av gulltrost i Norden i 2020.

Svartstrupetrost *Turdus atrogularis* (8, 43, 2)

2020 AGDER: 1K ♂ Tonstad, Sirdal 20.11* (F) (K. Grimsby).

VESTLAND: 2K+ ♂ Sandstå, Ullensvang 13.–22.2* (F) (*A.-M. Korhonen, T. Korhonen mfl.).

(Sibir; overvintrer fra Persiabukta til vestlige Kina). Begge årets funn stammer fra innlandslokaliteter som tradisjonelt sett ikke er typiske for sjeldenheter. Svartstrupetrost har imidlertid også tidligere vist en langt større geografisk spredning enn de fleste andre sjeldne spurvefugler. Arten er påtruffet i alle landets fylker, dog med en overvekt av funn langs kysten i sørvest. Arten viser en tydelig stigende trend i Norge, og har nå vært årlig forekommende siden 2011. Også i våre nærmeste naboland er det en stigende funnfrekvens der f.eks. Sverige hadde fire funn i 2020, mens Danmark hadde ett.

Svartflekktrost *Turdus eunomus* (5, 3, 2)

2020 ROGALAND: 1K ♂ Åkrasanden, Karmøy 4.11* (F) (*F. Steinkjellå, *E. Wiik mfl.).

NORDLAND: 2K ♂ Vikten, Flakstad 10.1–11.4* (F) (*M. Eggen mfl.).

(Nord-Sibir fra Jenisej til Kamtsjatka; overvintrer i sørlige Kina, Korea og Japan). To funn i løpet av ett og samme år har skjedd kun én gang tidligere,

i 1889! Den unge hannen fra Karmøy er det første funnet i Rogaland, mens fuglen fra Flakstad er det tredje funnet i Nordland, landets beste fylke for arten. Sistnevnte funn er også det første vinterfunnet, og den lengst stasjonære fuglen i Norge. Fuglen fra Karmøy passer godt inn i det tidligere funnbildet ettersom syv av de norske funnene dreier seg om éndagsfugler fra høsten i perioden fra 16. oktober til 20. november. At de fire første funnene (1889–1908) var éndagsfunn skyldes dog at det var fugler som ble fanget i snare og drept. Også i resten av Europa ble det gjort flere funn i løpet av 2020. En fugl dukket opp i Belgia på årets første dag og var stasjonær der resten av måneden, mens Danmark fikk sitt andre funn i form av en ung hunn på Bornholm fra 31. oktober til 7. november. Disse to funnene er på mange måter speilbilder av de to norske funnene fra 2020. Sveriges fjerde funn, fra Gotland 22. juni, avviker derimot sterkt fra tidligere funnmasse i Europa. For mer om fuglen fra Flakstad, se Eggen (2020).

Rødflekktrost *Turdus naumanni* (0, 5, 1)

2020 NORDLAND: 2K+ ♂ Myken, Rødøy 26.9 (A. I. Olsen).

(Sør-Sibir fra Jenisej til Okhotskhavet; overvintrer hovedsakelig i Øst-Kina og Korea). Dette er det første funnet i Norge siden en fugl forsøkte seg på overvintring ved Neiden, Troms og Finnmark vinteren 2008/2009. De seks norske funnene av arten viser ikke klare funnmønstre med funn spredd utover året og landet. Det foreligger et vårfunn fra april, et sommerfunn fra juni og fire høstfunn fra slutten av september til slutten av november. Den nevnte fuglen fra Neiden dukket først opp i slutten av november, og ble sett frem til begynnelsen av januar påfølgende år. Fra resten av Norden er det gjort fire funn i Finland og ett i Sverige. Danmark står uten funn av arten. Også i Storbritannia er rødflekktrost en ekstrem sjeldenhet med kun to funn, hvorav det forrige så langt tilbake som i 1997.

Hekkskvett *Cercotrichas galactotes* (0, 1, 1)

2020 VIKEN: 2K+ ♂ sy. Årnestangen, Rælingen 11.6* (F,L) (*E. Mosand, S. Rix mfl.).

Svartflekktrost (Dusky Thrush, *Turdus eunomus*) 1K hann Åkrasanden, Karmøy (RO) 4. november 2020. En 2K hann hadde også tilhold på Vikten, Flakstad i Lofoten (NO) i årets første måneder. Det er første året siden 1889 med to funn av denne nordsibiriske hekkefuglen. Foto: Bjørn Mo.

Hekkskvett (Rufous-tailed Scrub-Robin, *Cercotrichas galactotes*) hann Årnestangen, Rælingen (VI) 11. juni 2020. Denne syngende hannen utgjør kun det andre funnet av arten i Norge – førstefunnet er fra juni 1975. Foto: Edna Mosand.

(Nord-Afrika og Pyrenéhalvøya samt fra Balkan gjennom Tyrkia og Midtøsten til Sentral-Asia; overvintret i Sahelbeltet og på Afrikas horn). Denne fuglen var et av rapportårets desiderte høydepunkter, og kom nokså nøyaktig 45 år etter Norges første funn fra Arendal, Agder 2.–18. juni 1975. Sistnevnte fugl lar seg ikke bestemme til underart, mens årets fugl tilhørte en av de østlige underartene *syriaca* eller *familiaris*, mest trolig sistnevnte. De viktigste karakterene for å skille mellom vestlige fugler av nominatunderarten og de to østlige underartene er den generelle fargetonen på oversiden. Vestlige fugler er lyst brunlige på oversiden, mens de østlige, slik som fuglen fra Årnestangen, er mer kaldt gråbrune. I tillegg er det forskjeller i stjertegningene der østlige fugler har mindre hvitt, men mer svart på tuppen av fjærene. Østlige fugler har også mer kontrastrike hodetegninger og mer markante hvite vingepaneller. I resten av Norden er det bare Finland som har funn av arten. I likhet med Norge er førstefunnet der (mai 1995) ikke bestemt til underart, mens andrefunnet (juli 2016) var en fugl av en av de østlige underartene. Se Mosand (2020) for en finnerberetning om fuglen fra Årnestangen.

Blåstrupe *Luscinia svecica cyaneacula* (0, 4, 1)

2020 ROGALAND: 2K+ ♂ Søre merkeskog, Utsira 18.4* (F) (*G. Mobakken, A. Grimsby).

(Kontinentale Europa; overvintret i Afrika). Første funn i Rogaland og det tidligste funnet av denne underarten med mer enn tre ukers margin. Hekkebestanden av sørlig blåstrupe i Danmark, fremfor alt i Jylland, har økt dramatisk i antall de senere årene. Også Sverige har opplevd en klar økning og en håndfull hekkefunn siden 2015. At ikke flere fugler har dukket opp på våren langs kysten i Sør-Norge fremstår derfor som litt underlig, men det er trolig bare et spørsmål om tid før vi ser en økning i funnfrekvensen også her til lands. Det kan da være verdt å merke seg at sørlig blåstrupe ankommer hekkeplassene i Danmark allerede fra slutten av mars. Ev. fremtidige funn i Norge vil da, slik som årets fugl fra Utsira, kunne forventes å ankomme i god tid før ankomst av fugler tilhørende nominatunderarten.

Sørnattergal *Luscinia megarhynchos* (2, 54, 1)

2020 VESTFOLD OG TELEMAR: 2K+ ♂ sy. Hillestad, Holmestrand 1.–16.6* (L) (*K. Johannessen mfl.).

(Nordvest-Afrika, Sør- og Sentral-Europa og videre østover til Sentral-Asia; overvintret i Afrika sør for Sahara). Siden 1996 har det vært kun fire år uten funn av sørnattergal i Norge, med et ganske stabilt gjennomsnitt på ett til to funn i året. Med økt feltaktivitet og bedre rapporteringssystemer tatt i betraktning er det imidlertid mye som tyder på at den reelle forekomsten her til lands er synkende. Ettersom forrige stasjonære fugl på Østlandet var helt tilbake i 2005, ble fuglen på Hillestad en meget populær attraksjon.

Blåstjert *Tarsiger cyanurus* (1, 76/79, 11/14)

2020 VIKEN: 1K+ Koksa, Fornebu, Bærum 8.–13.10* (F) (*A. Gullberg, K. Waagan mfl.).

VESTFOLD OG TELEMAR: 1K+ Stråholmen, Kragerø 29.9* (F) (*B. Kjellemyr mfl.).

ROGALAND: 1K rm. Herberg og Søre merkeskog, Utsira 13.10* (F) (A. Grimsby). 1K+ Solastranda, Sola 18.10* (F) (*B. Mo mfl.).

VESTLAND: 1K Kråkeneset, Vågsøy, Kinn 28.9* (F) (S. Sætre).

TRØNDELAG: 3K+ ♂ sy. Rislia, Flatanger 10.6–5.7* (F) (*H. Staven mfl.).

NORDLAND: 1K Marka, Værøy 25.–28.9* (F) (J. Alsvik, T. Berg, G. Kristensen). 1K+ Marka, Værøy 28.9 (J. Alsvik, T. Berg, G. Kristensen). 1K+ Husøy, Træna 9.10* (F) (*T. Kolaas, A. I. Olsen).

TROMS OG FINNMARK: Par med 2 juv. Kjerringneset, Sør-Varanger 1.–8.7* (F) (*E. Ween mfl.). 1K rm. Østerbotn, Porsanger 25.8* (F) (*N. Goodgame, T. Aarvak mfl.).

(Taigasonen fra Finland østover til Stillehavet; overvintret i Sørøst-Asia, Korea og Japan). Hekkefunnet i Pasvik er bare det andre dokumenterte i Norge (Ween 2020). Det første ble gjort bare noen steinkast unna i 2011. Blåstjert hadde en rekordartet opptreden i Finland i

Sjeldent syn i Norge: Nylig utflydd unge av blåstjert (Red-flanked Bluetail, Tarsiger cyanurus) Kjerringneset, Sør-Varanger (TF) 1. juli 2020. Dette hekkefunnet er kun det andre dokumenterte i Norge. Lokaliteten er for øvrig svært nær der det første hekkefunnet ble gjort ni år tidligere. Foto: Egil Ween.

2020 med hele 735 registrerte territorier i østlige og nordøstlige deler av landet. Også i Sverige ble det registrert en rekordartet forekomst sommeren 2020. Både hekkefunnet og den territoriehevdende hannen fra Flatanger må ses i sammenheng med denne forekomsten. Muligheten for å finne flere territoriehevdende fugler på sommeren bør absolutt være til stede, ikke minst i de nordlige delene av landet. Ungfuglen fra Porsanger er det tidligste høstfunnet i Norge noensinne og den var fremdeles ikke ferdig med myting ut av juvenil drakt. Det er derfor ikke usannsynlig at dette var en fugl klekket innenfor landets grenser. Også antall funn i den tradisjonelle funnperioden på høsten er høyt og overgås bare av rekordåret 2010 da hele 15 blåstjerter ble sett i Norge.

Russesvartstrupe *Saxicola maurus* (0, 4, 3)

S. m. hemprichii (0, 3, 1)

2020 AGDER: 2K+ ♂ rm. Nordhassel-sanden, Farsund 6.–27.11* (F, DNA) (*G. Gundersen, *C. Stolz mfl.).

(Vest- og nordsiden av Kaspiahavet; overvintrer hovedsakelig i nordøstre Afrika). Dette er det første høstfunnet av denne underarten i Norge. Fra tidligere finnes det to funn fra april og ett fra juni. Fra Sverige foreligger åtte funn av denne underarten, hvorav en hunn fra Öland 1. mai 2020.

S. m. variegatus (0, 1, 0)

2019 ROGALAND: 2K ♂ rm. Revtingen OS, Klepp 24.4* (F, DNA) (*A. T. Mjøs mfl.).

(Transkaukasus, nordøstlige Tyrkia og vestlige Iran; overvintrer hovedsakelig i nordøstre Afrika). Ny underart for landet! Dette er så vidt kjent det første publiserte funnet av denne underarten fra Nord-Europa. Sikker identifikasjon utenfor det normale utbredelsesområdet er krevende, og er i dette tilfellet basert på en kombinasjon av DNA-sekvensering, biometri og gode bilder i hånd av avgjørende draktkarakterer. DNA-sekvenseringen bekreftet art og prøven grupperte seg sammen med referansefunn av *hemprichii*. Dessverre manglet genetisk referansemateriale på *variegatus* i data-

Russesvartstrupe (Siberian Stonechat, *Saxicola m. maurus*) 1K hann Utsira (RO) 5. oktober 2020. De to første bekreftede funnene i Norge av nominatunderarten er fra Utsira høsten 2020, og er dokumentert ved DNA-analyser. Foto: Arnt Stavne.

basen. Vingelengden utelukket også langt på vei *maurus*. Den største utfordringen lå dermed i å utelukke *hemprichii*, noe som ble ytterligere komplisert av fuglens alder siden unge hanner av sistnevnte kan vise mer begrenset hvitt i basis av stjertfjærene. Dokumentasjonen har vært forelagt utenlandsk ekspertise og flertallet av de konsulterte mente at funnet er tilstrekkelig dokumentert til at det kan publiseres som *variegatus*, en konklusjon NSKF har tatt til følge.

S. m. maurus (0, 0, 2)

2020 ROGALAND: 1K ♂ rm. Veito, Utsira 18.–19.9* (F, DNA) (*Ø. B. Nilsen, B. Mo mfl.). 1K ♂ rm. Grotledalen og Jupevikshoien, Utsira 28.9–10.10* (F, DNA) (*S. Tveiten, *M.-L. Eliassen, B. Mo mfl.).

(Eurasia fra Kvitsjøen til Vest-Sibir; overvintrer Nordøst-Afrika, Midtøsten, India og Myanmar). Dette er de to første bekreftede funnene av nominatunderarten av russesvartstrupe i Norge. Imidlertid dreier trolig majoriteten av ubestemte «asiasvartstruper» seg også om denne underarten. Inntil videre følger NSKF samme politikk

som f.eks. Storbritannia (Stoddart & Hudson 2021) med hensyn til identifikasjon av asiasvartstruper, dvs. at bare fugler som er dokumentert ved hjelp av genetiske analyser blir publisert som tilhørende en bestemt art. Unntak fra denne regelen er fugler som viser stjerttegninger som er kompatible med den kaspiske underarten *hemprichii*. Forhåpentligvis vil kunnskapen om identifikasjon av asiasvartstrupe utvikle seg raskere etter at taigasvartstrupe *S. stejnegeri* har blitt gitt artsstatus slik at i det minste noen individer lar seg sikkert bestemme ut fra draktkarakterer.

Taigasvartstrupe *Saxicola stejnegeri* (0, 0, 1)

2020 AGDER: 1K ♀ rm. Kvavik, Lyngdal 23.–29.10* (F, DNA) (*A. Tomren mfl.).

(Øst-Sibir; overvintrer i Sørøst-Asia). Ny art for landet! Inntil endringen til IOCs taksonomi var taigasvartstrupe og russesvartstrupe samme art under navnet asiasvartstrupe (Olsen 2021). Splittingen til to arter har ført til økt fokus på identifikasjon i Norge og i våre naboland. Det første bekreftede funnet i Europa var en fugl

Taigasvartstrupe (Stejneger's Stonechat, *Saxicola stejnegeri*) Kvakvik, Lyngdal (AG) 27. oktober 2020. Den rustrøde fargen på overgumpen er relativt mørk, og den har en begrenset utbredelse og strekker seg ikke like langt opp mot ryggen som den gjør på mange russesvartstruper. Nebbet virker også ganske kraftig. Begge deler er indikasjoner på taigasvartstrupe. En del taigasvartstruper har mørke tegninger sentralt på noen av de øvre stertdekkerne, som ville gitt en sikker identifikasjon, men denne fuglen mangler dette. Fuglen ble artsbestemt ved hjelp av DNA-analyser. Øverste bilde: Asle Tomren. Nederste bilde: Gunnar Gundersen.

som først ble sett i Nederland og siden gjenfunnet i England høsten 2012. Etter den tid har imidlertid en skinnlagt fugl fra Sverige fra 2008 blitt DNA-sekvensert og bestemt til taigasvartstrupe. Karakterene for å skille mellom de to nye artene er fremdeles ikke klarlagt, og inntil videre følger NSKF samme linje som bl.a. den britiske sjeldenhetskomiteen og publiserer bare funn som er dokumentert med genetisk analyse som taigasvartstrupe (Stoddart & Hudson 2021). Det jobbes imidlertid med å fastsette sikre kriterier for å skille mellom artene også basert utelukkende på draktkarakterer. For å skaffe et bredere materiale til dette arbeidet vil NSKF derfor oppfordre til å fange inn «asia-svartstruper» der dette er mulig, og dokumentere disse med foto samt samle inn materiale til DNA-sekvensering. Se også Winnem (2021).

Russe-/taigasvartstrupe *Saxicola maurus/stejnegeri* (0, 89/90, 1)

2020 VIKEN: 1K Skjellvik, Asmaløy, Hvaler 11.10* (F) (*K. E. Vedahl mfl.).

(Eurasia fra Kvitsjøen og Kaukasus til Stillehavet; overvintrer fra Nordøst-Afrika til Sørøst-Asia). Fuglen fra Hvaler viste flere likhetstrekk med den DNA-sekvenserte taigasvartstrupa fra Lyngdal et par uker senere. Blant annet en generelt ganske mørk fjærdrakt, mørk rødbrun overgump og et forholdsvis kraftig nebb gjør at fuglen er en kandidat til taigasvartstrupe. Ettersom det ikke ble samlet inn noe materiale som kan brukes til genetiske analyser lar det seg dessverre ikke gjøre å bestemme denne fuglen til art ut fra dagens kunnskap (Hellström & Waern 2021).

Isabellasteinskvtett *Oenanthe isabellina* (0, 11, 1)

2020 VIKEN: 1K+ Akerøya, Hvaler 24.–29.10* (F) (*K. E. Vedahl mfl.).

(Svartehavet og østover gjennom Sentral-Asia til Mongolia; overvintrer fra Vest-Afrika til Nordvest-India). Årets fugl er det første funnet i Viken og det første i Norge siden en fugl på Røst i oktober 2016. Alle de norske funnene er gjort mellom 23. september og 2. desember, med mediandato 16. oktober. I Sverige hvor det er gjort totalt 28 funn, inkludert ett i oktober

2020, stammer åtte av funnene fra våren. Også i Finland er det gjort flere vårfunn, så det kan bare være et spørsmål om tid før vi får det første også i Norge.

Svartstrupesteinskvtett *Oenanthe pleschanka* (0, 27, 2)

2020 ROGALAND: 1K+ ♂ Kvasseheim, Hå 14.10* (F) (M. Tjemsland). 1K ♂ Ogna, Hå 24.–26.10* (F) (*T. Berge mfl.).

(Svartehavet, gjennom Sentral-Asia til Mongolia og Kina; overvintrer i Øst-Afrika). Rogaland står med totalt 14 funn for nesten halvparten av den norske funnmassen. Svartstrupesteinskvtett har, med unntak av 2015, vært årlig i Norge siden 2009 og viser en tydelig stigende trend. Dette i motsetning til ørkensteinskvtett *O. deserti*, som uteble helt i rapportåret og som har vist en avtagende trend det siste tiåret. Om disse trendene fortsetter, vil svartstrupesteinskvtett snart passere ørkensteinskvtett og bli den vanligste sjeldne steinskvtettarten her til lands. Også i resten av Norden viser svartstrupesteinskvtett en stigende trend. Fra rapportåret foreligger to funn fra både Finland og Sverige, mens Danmark ble stående uten funn av arten i 2020.

Østgulerle *Motacilla tschutschensis* (0, 2, 2)

2020 VESTFOLD OG TELEMAR: 2K+ ♂ Jomfruland, Kragerø 19.11–21.12* (F, DNA) (*O. Nordsteien mfl.).
ROGALAND: 1K Kvasseheim, Hå 14.10* (F, DNA) (*G. Kristensen mfl.).

(Østlige Sibir og Alaska; overvintrer i Sørøst-Asia). Begge disse ble verifisert vha. genetiske analyser og anses dermed å være tilstrekkelig dokumentert for publisering. Det skal dog bemerkes at det for begge fuglene var mitokondrielt DNA (mtDNA) som ble analysert, og at man i teorien ikke kan utelukke at det dreier seg om hybrider. Sjeldenhetskomiteene i resten av Europa har foreløpig lagt seg på den samme linjen med hensyn til nødvendig dokumentasjon for publisering av funn, f.eks. i Sverige der de nylig har publisert de første fire funnene av taksonet. I Norge er det totalt gjort over 50 funn av mistenkte og

Svartstrupesteinskvett (*Pied Wheatear*, *Oenanthe pleschanka*) 1K hann Oгна, Hå (RO) 25. oktober 2020. Med to unge hanner i rapportåret fortsetter den stigende trenden for arten i Norge. Foto: Torborg Berge.

Østgulerle (*Eastern Yellow Wagtail*, *Motacilla tschutschensis*) 2K+ hann Jomfruland, Kragerø (VT) 20. november 2020. To nye funn av arten er bekreftet fra rapportåret ved hjelp av DNA-analyser. Foto: Ola Nordsteien.

antatte østgulerler. Mange av disse er imidlertid ikke innsendt til vurdering av NSKF. I forbindelse med den pågående samlede vurderingen av alle norske observasjoner av slike fugler oppfordres det derfor til å sende inn bilder og ev. lydopptak av mistenkte østgulerler, både nye og eldre funn.

Linerle *Motacilla alba personata* (0, 1, 1)

2020 ROGALAND: 2K ♂ Pedlestemmen, Utsira 29.4–4.5* (F) (*A. Grimsby, I. Grimsby mfl.).

(Sentral-Asia; overvintrer fra Iran til India). Ut fra bilder av høy kvalitet kunne det slås fast at fuglen fra Utsira var samme individ som ble sett ved Stenshuvud i Sørøst-Skåne, Sverige fra 12. til 14. april. Avstand fra Stenshuvud til Utsira er nokså nøyaktig 70 mil i nordvestlig retning. En interessant parallell til dette funnet er en russesvartstrupe *S. m. hemprichii* som ble sett ved Morups Tånge i Halland, Sverige 15.–16. april 2014 og senere funnet igjen og individbestemt ut fra bilder på Lista 19. april samme år. Den fuglen hadde forflyttet seg ca. 37 mil i vestnordvestlig retning. Det eneste tidligere funnet av underarten *personata* i Norge var en ung hann som overvintret på Lista fra 15. november 2003 til 9. april 2004. I Sverige overvintret en fugl i Halland fra oktober 2019 til mars 2020. Utenom disse to er den påtruffet kun én gang tidligere i Sverige, på Öland i april 2006. Foruten de fire i Norge og Sverige foreligger kun ett vesteuropeisk funn: en overvintrende fugl i Pembrokeshire, Wales fra 29. november til 26. desember 2016.

Markpiplerke *Anthus campestris* (4, 51, 2)

2020 VESTFOLD OG TELEMAR: 2K+ rm. Jomfruland, Kragerø 9.6* (F) (*O. Nordsteien, B. Kjellemyr mfl.).
AGDER: 2K+ Sangvik, Kristiansand 3.8* (F) (*G. O Røiland mfl.).

(Europa nord til Baltikum, østover gjennom Sentral-Asia til Mongolia; overvintrer i Sahel-sonen i Afrika, Arabia og videre øst til Nordvest-India). Den ringmerkede fuglen fra Jomfruland er det ellefte funnet fra øya, som dermed tangerer Lista i antall funn av arten. Om lag 90 % av de

norske funnene stammer fra kystlinja mellom Store Færder og Utsira. Funnet fra Kristiansand avviker fra tidligere mønster ved å være et av få fra sommeren, og det første i Norge fra august.

Tundrapiplerke *Anthus gustavi* (0, 53, 2)

2020 TRØNDEL: 1K+ Sula, Frøya 3.–6.10* (F) (*B. Grimsby mfl.).
NORDLAND: 1K+ Røstlandet, Røst 28.9 (M. Eggen).

(Nord-Sibir fra Petsjora-elven øst til Beringstredet; overvintrer på Filippinene, Borneo og Sulawesi). To funn er noe lavere enn gjennomsnittet det siste tiåret, men like fullt et gledelig comeback etter et blankt år i 2019. Både datoer og lokaliteter samsvarer godt med tidligere år. Norge og Storbritannia (113 funn til 2019) står for majoriteten av de europeiske funnene av arten. I likhet med i Norge er det øyene i nord, og Shetland i særdeleshet, som står for broarten av de britiske funnene.

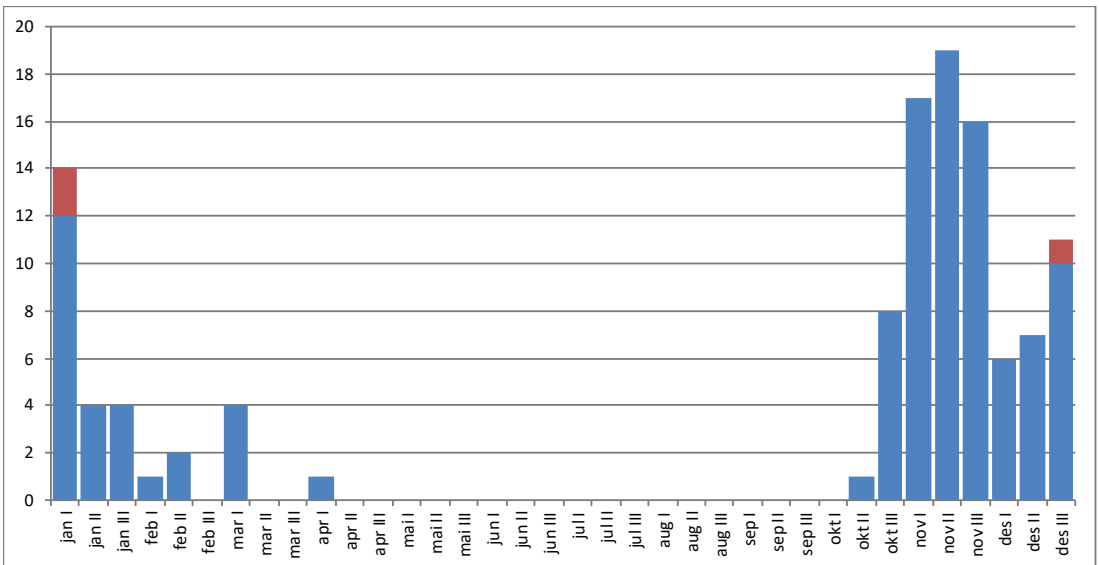
Vannpiplerke *Anthus spinoletta* (0, 105/108, 7)

2018 ROGALAND: 1K+ Gjerdstangen, Klepp 25.11 (T. Berg).
2020 VIKEN: 2K+ Storesand, Kirkøy, Hvaler 4.1–15.2* (F) (*K. Johannessen, G. Klaveness mfl.). 1K+ Storesand, Kirkøy, Hvaler 26.11–1.12* (F) (*T. A. Andersen mfl.).
VESTFOLD OG TELEMAR: 2K+ Mølen, Larvik 1.1–1.4* (F) (K. P. Gade, K. A. Monrad mfl.). 2K+ Jomfruland, Kragerø 19.1 (*O. Nordsteien mfl.). 1K+ Stråholmen, Kragerø 9.–11.11* (F) (*B. Kjellemyr mfl.).
AGDER: 2K+ Bjellandstrand, Arendal 3.1–21.2* (F) (P. Kristensen, S. I. Marcussen mfl.). 1K+ Nesheimsanden, Farsund 14.11 (B. O. Tveit). 1K+ Bjellandstrand, Arendal 23.11* (F) (P. Kristensen). 1K+ Sevika, Lista fyr, Farsund 12.–31.12* (F) (G. Gundersen).
ROGALAND: 2K+ Revehamna, Klepp 5.1–21.3* (F) (T. O. Stakkeland, E. Ween mfl.).

(Fjellområder i Europa og Asia; europeiske fugler overvintrer i lavlandet fra Danmark og Sør-

Maskeerle (Masked Wagtail, *Motacilla alba personata*) 2K hann Utsira (RO) 2. mai 2020. Dette er kun andre funn i landet av denne underarten av linerle. Som hekkefugl har maskeerle tilhold i Sentral-Asia. Foto: Bjørn Mo.

Figur 8. Norske funn av vannpiplerke fordelt på tidagersperioder. Norwegian records of Water Pipit by 10-day periods (red colour indicates multiple birds).

Sverige til Middelhavet). Funnene fra Mølen, Bjellandstrand og Revehamna i perioden fra januar til april dreier seg alle om fugler som først dukket opp i 2019 og teller derfor ikke som nye funn. Det gir syv nye funn fra rapportåret fordelt på to på nyåret og fem fra høst og førjulsvinter. Dette forholdstallet stemmer godt overens med det totale funnbildet i Norge (Figur 8). Trolig ankommer de fleste vannpiplerkene landet i løpet av senhøsten, men noen oppdages ikke før senere på vinteren. Fordelingen av funn er også som forventet geografisk sett.

Gulirisk *Serinus serinus* (3/4, 73/79, 4)

2020 VIKEN: 2K+ ♂ Årstad, Nannestad 10.–11.5* (F) (J. Sandve mfl.).
 VESTFOLD OG TELEMARK: 2K+ ♂ sy. Røberg, Larvik 30.5–13.6* (F) (*A. F. Mæland mfl.).
 AGDER: 2K+ ♀ Lista fyr, Farsund 12.4* (F) (G. Gundersen). 2K+ ♂ Østhasselneset, Farsund 1.–3.5* (F) (*K. M. Torland, F. Tjessem mfl.).

(Kontinentale Europa, Tyrkia og Nord-Afrika). En på alle måter typisk forekomst for arten. Om lag 75 % av den norske funntotalen stammer fra lavlandet rundt Oslofjorden og videre sørover langs kysten til Lista. Det siste tiåret har gitt et årlig gjennomsnitt på rundt fire funn, i all hovedsak i perioden fra april til begynnelsen av juni.

Kornspurv *Emberiza calandra* (15/23 etter 1920, 88/106, 7/11)

2017 ROGALAND: 2K+ ♂ sy. Skeie, Klepp 22.7 (T. Berg).
 2020 AGDER: opptil 2 2K Nordhassel, Midthassel og Lista fyr 1.1–7.4* (F) (G. Gundersen, T. B. Vestøl, B. Grimsby mfl.). 2K+ Maberg, Farsund 19.–25.4* (F) (*J. M. Abrahamsen mfl.). 2K+ ♂ sy. Breknemarka, Farsund 1.–9.5* (F) (T. O. Stakkeland, E. Ween mfl.). 2K+ ♂ sy. Vågsvollmarka, Breknemarka, Vestre Vatne og Tjørvemarka, Farsund 21.5–11.6* (F) (*G. Gundersen, J. L. Hals mfl.). 2K+ Njerve, Lindesnes 24.5* (F) (*K. M. Torland, M. L. Pedersen mfl.). Par med 3 pulli (rm.) Nordhasselsanden,

Farsund 30.5–3.7* (F) (*M. W. Dahl, J. Langbråten, T. B. Vestøl mfl.).

ROGALAND: 2K+ ♂ sy. Nedre Horpestad, Klepp 3.–7.6* (F) (*T. Berge, Ø. Slyk mfl.).

TROMS OG FINNMARK: 2K+ Sunddammen, Vardø 2.–9.6* (F) (*K. M. Torland, I. Melhus mfl.).

(Vestlige Eurasia nord til Sør-Sverige og Danmark, Nordvest-Afrika). Fuglene som ble sett på Lista frem til begynnelsen av april var begge ringmerkede og anses derfor med stor grad av sikkerhet å være fra kullet som ble ringmerket der i 2019. Et nytt hekkfunn på Lista i 2020 er også gledelig, selv om det er usikkert om ungene fra det kullet kom seg på vingene. De hekkende fuglene på Lista gjør funnbildet svært uoversiktlig, men NSKF teller funnene slik de presenteres her, dvs. tre nye funn av enkeltindivider i tillegg til hekkfunnet. Utover observasjonene på Sørvestlandet er et nytt funn i vårt nordligste fylke verdt å nevne. Dette er det sjette funnet fra fylket, og alle er gjort fra og med 2015. Merk at antall funn før 1975 er nedjustert med ett i forhold til tidligere rapporter pga. en dobbeltregistrering av en fugl skutt ved Borrevannet, Horten i januar 1972.

Svarthodespurv *Emberiza melanocephala* (4, 35, 1)

2013 VESTLAND: 1K Værlandet, Askvoll 11.–15.9* (F) (A. Braanaas).
 2019 NORDLAND: 1K Myken, Rødøy 21.9* (F) (*K. E. Vidal mfl.).
 2020 VESTLAND: Ad. ♂ Hildal, Ullensvang 31.5* (F) (A. Aga).

(Sør-Europa fra Italia, Balkan, Tyrkia øst til Kaspiahavet og Iran; overvintrer i India). Funn fra sen vår og tidlig sommer er typisk for denne arten som også innen sin normale utbredelse ankommer sent på våren. Som for så mange andre arter spurvefugler er Rogaland landets beste fylke med totalt elleve funn. Vestland kommer hakk i hæl med ti funn, hvor to av disse er individer som først hadde blitt sett i Rogaland. Møre og Romsdal, som er det tredje beste fylket for arten, har syv funn. Til sammenligning er det gjort kun fire funn langs kysten fra Agder

Kornspurv (Corn Bunting, *Emberiza calandra*) Nordhasselsanden, Farsund (AG) 30. mai 2020. Et par hekket på lokaliteten, men det er usikkert om de tre dunungene kom seg på vingene. Det er andre året på rad med hekkefunn på Lista-halvøya. Foto: Jonas Langbråten.

Brunhodespurv (Red-headed Bunting, *Emberiza bruniceps*) adult hann, Røst (NO) 30. juni 2020. Den norske funnmassen av arten ble revurdert i kjølvannet av Røst-fuglen, og også grunnet det faktum at arten ikke lenger er vanlig i fangenskap. Fire funn betraktes nå som spontane, bl.a. denne hannen fra Røst. Foto: Andreas Gullberg.

til svenskegrensen, og syv funn fra Trøndelag og nordover. Svarthodespurv har dermed et markert tyngdepunkt i de tre vestlandsfylkene, noe som er et ganske uvanlig geografisk funnbilde for sjeldne spurvefugler i Norge. De to eldre funnene som presenteres her har tidligere blitt publisert som ubestemt svart-/brunhodespurv. I forbindelse med revurdering av alle funn av brunhodespurv er disse vurdert på nytt, og anses nå å kunne bestemmes sikkert til svart-hodespurv. Arten har dermed, med unntak av 2014, vært årlig i Norge de siste 15 årene og viser en markant økende funnfrekvens.

Brunhodespurv *Emberiza bruniceps* (0, 3, 1)

- 1999 TRØNDELAG: Ad. ♂ Kolvereid, Nærøysund 1.–4.7 (F. Kutschera).
- 2003 AGDER: Ad. ♂ Tjørve, Farsund 26.–28.5* (F) (*T. O. Hansen mfl.).
- 2017 TRØNDELAG: 1K ♂ rm. Stavneslia, Heim 22.–23.10* (F, DNA) (*A. G. Glørstad, A. Winnem mfl.).
- 2020 NORDLAND: Ad. ♂ Røstlandet, Røst 20.6–12.7* (F) (*A. Gullberg, S. Baines mfl.).

(Sentral-Asia fra Kaspiahavet til vestligste Mongolia; overvintrer i India). En «gul spurv» ble sett av lokalbefolkningen på Røst 20. juni, men ble ikke gjenfunnet og bestemt til brunhodespurv før 30. juni og siden bare sett igjen 12. juli. Gitt en gunstig ankomstdato og lokalitet for spontan opptreden, samt at arten er langt mindre vanlig i fangenskap enn tidligere, ble derfor hele den norske funnmassen tatt opp til ny vurdering. Fra øvrige Norden er det allerede godkjent tre funn i kategori A i Finland (mai 1996, juni/juli 1996, juni 2019) i tillegg til ett i Estland (juli 2012). Brunhodespurv var tidligere svært vanlig forekommende i burfuglhandelen, hvilket oppsummeres av Vinicombe (2007). Etter 1998 foreligger imidlertid få funn. NSKF fant ingen sterke indikasjoner på at noen av de tre fuglene fra hhv. 1999, 2003 og 2017 skulle dreie seg om burfugler. Spesielt må noteres at fuglen fra 2017 tidligere har vært publisert som voksen hunn. Genetiske analyser bekreftet imidlertid at dette var en hann og at det dermed, på tross av sterkt slitt fjærdrakt og aktiv vingemyting, må være en ungfugl. Samlet sett er det

derfor NSKFs konklusjon at det ikke er grunn til å plassere nyere funn av arten i kategori D. En lang rekke eldre funn er i samme omgang flyttet til kategori E; se lenger bak i rapporten for disse.

Klatreparula *Mniotilta varia* (0, 0, 1)

- 2020 ROGALAND: 1K ♂ Grødalandskogen, Hå 23.9* (F) (S. Lode).

(Østlige Nord-Amerika; overvintrer fra sørlige USA, gjennom Karibia og Mellom-Amerika til nordlige Sør-Amerika). Ny art for landet! Klatreparula har gjennom alle tider vært en myteomspunnet art for norske sjeldenhetsjegere, og blir av mange fremdeles referert til ved det gamle uoffisielle navnet svarthvit skogsanger. Fuglen på Jæren ble oppdaget bare timer etter Norges første brunkinparula, men viste seg dessverre å være langt mindre samarbeidsvillig for tilreisende kryssere. Det faktum at den manglet alle stjertfjær kan tyde på at den hadde hatt en ublid velkomst til vår side av Atlanteren, og det er uvisst hvilken videre skjebne den led. Klatreparula er påtruffet totalt 43 ganger i Europa, hvorav nesten halvparten av gangene på de vestligste øyene i Asorene, senest en ung hann på Corvo 1. oktober 2020. Mer relevant for norske forhold er gjerne 15 funn fra Storbritannia, to fra Island og ett fra Færøyene. For flere detaljer rundt observasjonen, se Lode (2020).

Brunkinnparula *Setophaga tigrina* (0, 0, 1)

- 2020 ROGALAND: 1K ♀ rm. Søre merkeskog og Sørøvågen, Utsira 23.–26.9* (F) (*B. Mo mfl.).

(Canada og nordøstlige USA; overvintrer hovedsakelig i Karibia). Ny art for landet og kun det fjerde funnet i Europa! De tidligere europeiske funnene stammer fra Paisley, Clyde, Skottland 17. juni 1977, Unst, Shetland, Skottland 23. oktober til 2. november 2013 og Corvo, Asorene 27. september 2019. Fuglen på Utsira ble fanget i Søre merkeskog på formiddagen 23. september og funnet igjen i felt i Sørøvågen senere samme dag. Der var den stasjonær de neste tre dagene, til stor glede for tilreisende. I hekketiden har brunkinnparula spesialisert sitt næringsvalg til larvene av vikleren *Choristoneura*

Klatreparula (Black-and-white Warbler, *Mniotilta varia*) 1K hann Grødalandskogen, Hå (RO) 23. september 2020. Ny art for landet, og den ble oppdaget bare timer etter brunkinnparulaen på Utsira. Begge bilder: Sigmar Lode.

Brunkinnparula (Cape May Warbler, *Setophaga tigrina*) Utsira (RO) 23. september 2020. Det første funnet for Norge, og kun det fjerde for Europa. Foto: Bjørn Mo.

fumiferana. Utbrudd av denne arten har blitt mer regelmessig enn tidligere, noe som har medført at populasjonen av brunkinparula har steget til et historisk høyt nivå. Denne bestandsøkningen er trolig en medvirkende årsak til at tre av fire europeiske funn stammer fra de siste åtte årene. For flere detaljer rundt observasjonen, se Mo (2020).

Funn i kategori C

Funn av arter som i utgangspunktet enten er forvillet eller satt ut, men som i dag reproducerer i vill tilstand i Europa og opprettholder frittlevende bestander uten behov for supplerende utsettinger.

Niland *Alopochen aegyptiaca* (0, 16/19, 2)

2020 VIKEN: Ad. Rokkesletta og Femsjøen, Halden 10.–12.3* (F) (*M. Olsen mfl.).
ROGALAND: Ad. Kvasnheim og Søylandsvatnet, Hå og Orrevatnet, Klepp 19.4–19.8* (F) (*L. B. Lunde mfl.).

(Afrika; en betydelig frittlevende forvillet bestand i Sentral-Europa). Fuglen fra Halden hadde følge med ei svartsvane *Cygnus atratus*, en art som har en forvillet bestand i bl.a. Belgia. Avhengig av den videre utviklingen av denne bestanden kan svartsvane i fremtiden bli et nytt tilskudd på Norges C-liste slik den allerede er i Danmark. Nilanda fra Jæren ankom derimot alene, men slo seg etter hvert sammen med de lokale grågjessene og ble med sitt fire måneder lange opphold den lengst værende nilanda i Norge noensinne.

Funn i kategori D

Funn av arter hvor det er vanskelig eller umulig å bedømme om fuglen er en rømling eller har nådd landet ved egen hjelp fra naturlige utbredelsesområder. Det ene kan være like sannsynlig som det andre.

Krøllpelikan *Pelecanus crispus* (1, 4, 0)

1974 AGDER: 2K+ Kjosbukta, Kristiansand 11.–12.6* (F) (O. Kindberg, A. Lie).

(Lokalt utbredt fra Sørøst-Europa til Sentral-Asia; overvintrer hovedsakelig i vestre Asia). Samtlige fem funn som er plassert i kategori D stammer fra perioden 1974–1978. I tillegg finnes tre funn av sikre rømlinger i kategori E, alle i perioden 1967–1977. Førstefunnet gjelder en fugl som ble skutt i Rana, Nordland i 1967 (Haftorn 1971), de øvrige syv stammer alle fra seksårsperioden 1973–1978. Hvorvidt det kan være gjengangere blant disse funnene er et åpent spørsmål.

Funn i kategori E

Funn av arter/individer som regnes som rømlinger. I praksis vil dette si arter som ikke har noe etablert funnmønster i Europa, men som er vanlige burfugler eller individer som viser tegn til å komme fra fangenskap (skader i fjærdrakten, plastringer rundt beina o.l.).

Rødhalsgås *Branta ruficollis* (1, 6/8, 1/2)

2020 TRØNDELAG: 2 ad. Grønningsbukta, Indre Fosen 15.–16.6 og 22.6* (F), Brekken, Røros, Tydal 20.6, Gaulosen, Trondheim 16.7* (F) og Tautra, Frosta 15.7 og 17.7–3.10* (F) (O. Rygh, N. Grønning, S. Gjelle, K. Stokke mfl.).

(Vest-Sibir, spesielt Tajmyrhalvøya; overvintrer hovedsakelig rundt Svartehavet og Kaspiahavet). Begge fuglene var merket med plastringer da de

først ble sett og det var derfor ikke noe tvil om opphavet til disse. Det kan være verdt å merke seg at den ene fuglen mistet ringen etter noen dager, en påminnelse om at en umerket fugl ikke er en garanti for spontan oppreden.

Stork *Ciconia ciconia* (0, 1, 1/2)

2020 VIKEN: 2 3K Kvisler, Aremark og Skjeberg, Sarpsborg og Jeløya, Moss 24.–25.4* (F) (*A. Antonsen, S. Olavsén, T. Vang mfl.). VESTFOLD OG TELEMAR: 2 3K div. lok. Sandefjord, Færder og Tønsberg 29.4–3.5* (F) (*O. Fagerbakke, D. Amundsen, C. Lie mfl.). AGDER: 2 3K Øvre Skeime, Farsund 27.4* (F) (K. Olsen mfl.). 3K Skjulestad og Helleheia, Arendal 28.4* (F) (*T. G. Andersen, K. Klungland mfl.).

(Sør- og Sentral-Europa til Sentral-Asia, Nordvest- og Sør-Afrika; overvintrer i Afrika sør for Sahara). Alle observasjonene dreier seg om to svenske prosjektstorker som ble sluppet fri i Skåne i 2018. Fra tidligere er det ett norsk funn fra det samme prosjektet, en fugl sett i Sarpsborg, Viken 6. mai 1997.

Munkegribb *Aegypius monachus* (0, 1, 0)

2020 ROGALAND og VESTLAND: 5K ♀ div. kommuner 1.1–20.3* (F, GPS) (G. Kristensen, E. Ween).

(Pyrenéhalvøya samt fjellområder fra Tyrkia via Sentral-Asia til Kina og Mongolia). Dette individet er den GPS-merkede spanske prosjekt-fuglen *Brinzo* som først ankom Norge 18. mai 2019. Fuglen ble 20. mars funnet med brukket vinge etter å ha kolliderert med en stålwire i et vindkraftverk i Bjerkreim, Rogaland. Dessverre var skaden av et slikt omfang at fuglen til slutt måtte avlives.

Rødkardinal *Cardinalis cardinalis* (0, 1, 1)

2020 VESTLAND: 2K+ ♂ Mindresunde, Stryn 28.5* (F) (J. L. Nesje mfl.).

(Nord- og Mellom-Amerika) Fuglen er bekreftet å være en lokal rømling.

Antatte hybrider og tilbakekryssninger

Amerikablesand *Mareca americana* x **brunnakke** *M. penelope* (0, 11, 1)

2020 TROMS OG FINNMARK: 2K ♂ Sørkjosleira, Balsfjord 25.5–1.6* (F) (O.-M. Toften).

Taffeland *Aythya ferina* x **hvitøyeand** *A. nyroca* (0, 2, 0)

2020 ROGALAND: Ad. ♂ Ergavatnet, Klepp 6.3, Vasshusvika og Øksnevadtjernet, Klepp 6.4–12.5* (F) og Harvalandsvatnet, Sola 10.9 (H. Hveding, B. Mo, T. A. Olsen mfl.).

Det som antas å være samme hann har blitt observert på Jæren årlig siden høsten 2016. Årets observasjoner teller derfor ikke som et nytt funn.

Hvitøyeand *Aythya nyroca* x **toppand** *A. fuligula* (0, 1, 0)

2020 TRØNDELAGE: Ad. ♂ Gaulosen, Trondheim 6.5* (F) (*E. Krokan, T. Krokan, T. O. Nordvik).

Det antas at dette er samme individ som ble sett i Trøndelag i 2019. Årets observasjon teller derfor ikke som et nytt funn.

Ringand *Aythya collaris* x **toppand** *A. fuligula* (0, 8, 1)

2020 AGDER: 1K+ ♂ Landvikvannet, Grimstad 28.11–25.12* (F) (*J. G. Thorsen, R. J. Fjærbu).

Småskrikørn *Clanga pomarina* x **storskrikørn** *C. clanga* (0, 0, 1)

2020 AGDER: 3K+ Slevdalsvann, Farsund 30.5* (F) (*M. W. Dahl mfl.).

Fuglens utseende stemmer best med storskrikørn, men den generelle fargetonen på dekkerne på

både over- og undersiden av vingene fremstår som for varmt brun for denne arten. I tillegg stemmer lengden av «den syvende fingeren» bedre med småskrikørn, og fuglen viste også et tydelig «dobbelte komma» ved basis av håndsvingfjærene på undersiden av vingene. Det er derfor NSKFs konklusjon, med støtte fra rovfuglekspertise i inn- og utland, at fuglen med overveiende sannsynlighet er en hybrid mellom de to skrikørn-artene.

Henlagte funn

Sildemåke *Larus fuscus heuglini*

2019 TROMS OG FINNMARK: 2K Sandfjordklubben, Berlevåg 29.6* (F).

Sikker identifikasjon av denne underarten utenfor det normale utbredelsesområdet er meget utfordrende og NSKF har derfor, i likhet med f.eks. den svenske sjeldenhetskomiteen, valgt å henlegge alle funn inntil videre.

Utilstrekkelig dokumenterte funn

Listen under omfatter funn som ikke anses å være tilstrekkelig dokumentert for innlemmelse i den norske funnoversikten. I det store flertallet av tilfeller omfatter dette saker der beskrivelse og/eller dokumentasjon ikke er tilstrekkelig detaljert for å kunne utelukke eventuelle forvekslingsarter. I de tilfellene der komiteen føler seg sikker på at den opprinnelige identifikasjon er feilaktig, er dette kommentert.

Rødhodeand *Netta rufina*

2020 ROGALAND: Ad. ♀ Vasshusvika, Klepp 15.6* (F).

Bildene av fuglen viser en ubestemt gressand *Anas* sp.

Amerikasvartand *Melanitta americana*

2020 VIKEN: Ad. ♂ Brentetangen, Moss 30.5.

Gråseiler *Apus pallidus*

2020 VESTFOLD OG TELEMARK: 1K+ Mølen, Larvik 29.10.

AGDER: 1K+ Steinodden og Borhaug, Farsund 26.10.

Kanadalo *Pluvialis dominica*

2020 ROGALAND: 1K Nærland, Hå 10.10* (V).

Video av fuglen viser en heilo.

Gulbeinsnipe *Tringa flavipes*

2020 VIKEN Ad. Svetlet, Lillestrøm 6.5* (F).

Bildene av fuglen viser en skogsnipe *T. ochropus* eller grønntilk *T. glareola*.

Kaspimåke *Larus cachinnans*

2020 ROGALAND: 3K Nærland og Refsnes, Hå 16.–22.2.

Gulbeinmåke *Larus michahellis*

2015 VIKEN: 3K Øra, Fredrikstad 6.–12.7.

2017 VESTFOLD OG TELEMARK: 2K Presterrødkilen, Tønsberg 11.5.

ROGALAND: Ad. Egersund havn, Eigersund 11.3.

2019 ROGALAND: Ad. Vik, Klepp 24.2. 1K Grødaland, Hå 6.9.

Hvitvingesvarterne *Chlidonias leucopterus*

2020 AGDER: Ad. Brekkestranda, Arendal 7.6.

Amerikastorlom *Gavia pacifica*

2020 ROGALAND: 1K+ Ognasanden, Hå 29.11–1.12* (F).

Bildene av fuglen viser en islom *G. immer*.

Dvergørdrum *Ixobrychus minutus*

2020 VIKEN: Ad. ♂ Øvre Hebekk, Ski 29.12.

Enghauk *Circus pygargus*

2020 ROGALAND: 1K Skinansfjellet, Bjerkeim 17.9.

Blåråke *Coracias garrulus*
1965 NORDLAND: 2K+ Valnesfjord, Fauske
22.9.

Fuglekongesanger *Phylloscopus proregulus*
2020 ROGALAND: 1K+ Rekedal, Sokndal
1.12.

Brunsanger *Phylloscopus fuscatus*
2020 ROGALAND: 1K+ Hårr, Hå 6.11.

Østsanger *Phylloscopus trochiloides*
2008 VESTFOLD OG TELEMAR: Ad. rm.
Jomfruland, Kragerø 17.8* (F).

Funnet er tidligere publisert som godkjent, men bildene viser at det dreide seg om en løvsanger *P. trochilus*.

Trostesanger *Acrocephalus arundinaceus*
2020 VIKEN: 2K+ ♂ sy. Fiskumvannet, Øvre
Eiker 18.6.
ROGALAND: 2K+ Ergavatnet, Klepp
26.5.

Busksanger *Acrocephalus dumetorum*
2010 VESTFOLD OG TELEMAR: 2K+ ♂ sy.
Marumskogen, Sandefjord 31.5.

Sørnattergal *Luscinia megarhynchos*
2020 VESTFOLD OG TELEMAR: 2K+ ♂
sy. Vammen, Mørkassel, Holmestrand
11.6.

Østgulerle *Motacilla tschutschensis*
2020 ROGALAND: 1K+ Samslåttstranda,
Eigersund 8.11.

Mongolpiplerke *Anthus godlewskii*
2020 ROGALAND: 1K+ Skare, Utsira 27.9.

Tundrapiplerke *Anthus gustavi*
2020 NORDLAND: 1K+ Husøy, Træna
11.10.

Gulirisk *Serinus serinus*
2020 VIKEN: 1K+ Håbu, Asmaløy, Hvaler
3.10.

Kornspurv *Emberiza calandra*
2020 AGDER: 2K+ ♂ sy. Hellemyra, Farsund

13.5.
ROGALAND: 2K+ ♂ sy. Hårr, Hå 3.6.

Gulspurv *Emberiza citrinella* x **hvitthodespurv**
E. leucocephalos
2020 TRØNDELAGE: 2K ♀ Storaunet, Lierne
22.–23.4.

Revurderinger

Bøffelend *Bucephala albeola* (0, 2, 0)
2009 VESTFOLD OG TELEMAR: Ad. ♂
Klåstadkilen, Larvik 10.4–5.5* (F)
(*H. Heggland mfl.).
2010 VIKEN: Ad. ♂ Linnestranda, Lier 5.4*
(F) (*R. E. Andersen, J. E. Nygård,
B. Ellingsen).

(Nordlige Nord-Amerika; overvintrer sør til Mexico). I forbindelse med bøffelendene fra Rogaland vinteren 2020/21 ble de tidligere funnene tatt opp til ny vurdering med hensyn til kategorisering. Fuglen fra Klåstadkilen i 2009 var ringmerket med en type ring som brukes i fangenskap og var derfor allerede plassert i kategori E. Funnet fra Linnestranda i 2010 var derimot tidligere plassert i kategori D. Bøffelend er en vanlig art i fangenskap på kontinentet; bl.a. ble det anslått at det i 2003 var 1000 individer i fangenskap bare i Nederland (Reeber 2015). På den annen side er det god korrelasjon mellom funnmønster på vestlige utposter i Europa slik som Asorene, Island og Irland, og de nærmeste overvintringsområdene som f.eks. Newfoundland. Det er derfor plausibelt at både ville og rømte fugler opptrer på vår side av Atlanteren. En enkel analyse av det relative forholdet mellom funn av bøffelend fra Island/Asorene og Skandinavia viser at forekomsten i Norge er to–tre ganger høyere enn det som kan forventes. Til sammenligning er den relative forekomsten av arter som amerikablesand *Mareca americana* og ringand *Aythya collaris* i Norge tett opptil det som kan forventes sammenlignet med Island og Asorene. Hjelmfiskand *Lophodytes cucullatus*, en annen art som er vanlig i fangenskap i Europa, viser på sin side

en forekomst som er seks–syv ganger høyere i Skandinavia enn det som kan forventes. Basert på dette stiller NSKF strenge krav for å plassere funn av bøffelend i kategori A. Øvrige lands krav til godkjenning i kategori A varierer mye, og er til stor grad strengere jo lenger øst i Europa man beveger seg. I Storbritannia er det f.eks. få definitive krav, mens det i Finland antydes at funn må være dokumentert med ringmerkingsgjenfunn eller isotopanalyse før det kan være aktuelt å plassere arten i kategori A. NSKF fant det naturlig å legge lista et sted mellom disse ytterpunktene og endte opp med krav som er nært opptil gjeldende politikk i Nederland og Tyskland. Det vil i klartekst si at fravær av ringer på begge bein må være dokumentert, det må ikke være skader i fjærdrakt som tyder på fortid i fangenskap, fuglen må ikke vise «mistenkelig» oppførsel og må oppholde seg i et naturlig habitat samt at ankomstdato og lengde på opphold må være som forventet i forhold til artens naturlige utbredelse. I tillegg vil det være positivt med sammenfallende observasjoner fra vestlige utposter i Europa. Beinene på fuglen fra Linnestranda i 2010 ble ikke fotografert, og det ble heller ikke sett spesifikt etter ringer under observasjonen. Det kan nok heller ikke utelukkes at dette var samme fugl som ble sett lenger ute i Oslofjorden våren i forveien. Funnet tilfredsstillende dermed ikke de strenge kravene som er satt og flyttes derfor til kategori E.

Brakksvale/steppebrakksvale

Glareola pratincola/nordmanni (0, 0, 0)

- 1973 VESTFOLD OG TELEMAR: 2K+ Jomfruland, Kragerø 20.5.
 1980 VESTLAND: 2K+ Rognsvågen, Fedje 4.10.

Beskrivelsene av disse to fuglene nevner ingen karakterer som kan brukes til å utelukke orientbrakksvale *G. maldivarum*, hvilket var det opprinnelige formålet med revurderingen. Tvert imot, beskrivelsene og omstendighetene rundt observasjonene er av en slik karakter at det kan settes spørsmålstegn ved om fuglene i det hele tatt tilhørte brakksvalefamilien. Følgelig strykes begge funnene fra den norske funnlisten.

Gulbeinmåke *Larus michahellis* (0, 48, 2)

- 2002 AGDER: Ad. Gismerøya, Lindesnes 27.5* (F) (I. Flesjå).
 2003 AGDER: Ad. Brennevinsmyra, Lindesnes 29.4* (F) (I. Flesjå). 1K Gismerøya, Lindesnes 30.–31.7* (F) (*I. Flesjå mfl.). Ad. Gismerøya, Lindesnes 24.8* (F) (I. Flesjå). 1K Gismerøya, Lindesnes 1.–10.9* (F) (I. Flesjå).
 2005 AGDER: 1K Gismerøya og Jåbekkvann, Lindesnes 20.7–20.8* (F) (*I. Flesjå mfl.).
 2006 AGDER: 2K Steinsvika og Østre Hauge, Farsund 1.5–1.6* (F) (*T. Bentsen, *M. L. Pedersen mfl.). 1K Gismerøya, Lindesnes 26.8* (F) (I. Flesjå).
 2007 AGDER: 3K Jåbekkvann, Lindesnes 15.–16.6* (F) (I. Flesjå).
 2010 AGDER: 2K Årøy, Lindesnes 3.5* (F) (T. Bentsen). 1K F rm. Brennevinsmyra, Lindesnes 12.–15.8* (F) (I. Flesjå, M. Helberg, G. Gundersen mfl.).
 2011 AGDER: 4K Lista fyr, Farsund 19.5* (F) (*R. Cope, J. M. Abrahamsen mfl.).

Det er tidligere publisert 14 godkjente funn av gulbeinmåke i Norge. Etter ny gjennomgang av alle funn anses de 12 som gjengis over fremdeles å være tilstrekkelig dokumentert.

Tidligere publiserte funn, nå ansett å være utilstrekkelig dokumentert:

- 2005 VESTFOLD OG TELEMAR: 1K Lange-sund, Bamble 25.8.
 2006 AGDER: 1K Gismerøya, Lindesnes 13.10. 1K Skjoldnes søppelfylling, Farsund 24.11–31.12.
 2007 AGDER: 2K Skjoldnes søppelfylling, Farsund 1.1–31.12.
 2008 AGDER: 3K Skjoldnes søppelfylling, Farsund 1.1–15.2.

Alle observasjonene i perioden 2006–2008 dreier seg om samme individ.

Storlire *Ardenna gravis* (4 etter 1920, 17, 0)

- 1977 VESTFOLD OG TELEMAR: 1K+ ptNØ Mølen, Larvik 30.9 (G. Numme).
 MØRE OG ROMSDAL: 1K+ 18 km V av Molneset, Vigra, Giske 8.10 (D. Holtan,

Norges første storlire (Great Shearwater, *Ardenna gravis*) befinner seg i samlingene til Zoologisk Museum i Oslo. Den ble skutt i Oslofjorden 30. oktober 1873. Foto: Lars Erik Johannessen.

	K. Hundvebakke).		Klepp 14.9 (H. Hveding, E. Ween).
1982	ROGALAND: 1K+ ptSV Pedleneset, Utsira 11.9 (R. G. Bosy).	2009	MØRE OG ROMSDAL: 1K+ ptSV Ona, Sandøy 19.9 (F. Grønningsæter, T. H. Hansen, H. Olsvik mfl.).
1983	VESTFOLD OG TELEMAR: 1K+ Store Færder, Tjøme 19.10 (I. Alm, P. A. Nilsen). 1K+ ptSV Jomfruland, Kragerø 6.11 (G. Gisholt).	2013	ROGALAND: 1K+ ptSV Pedleneset, Utsira 24.9 (G. S. Andersen).
	ROGALAND: 1K+ ptS Røvær, Hauge-sund 24.9 (S. Alne, D. Brynjelsen).	2014	VESTFOLD OG TELEMAR: 1K+ ptØ Nordmannbo, Larvik 8.10 (*A. F. Mæland, K. A. Monrad).
1991	MØRE OG ROMSDAL: 1K+ Male, Fræna 25.9 (H. Hansen).	2018	VESTFOLD OG TELEMAR: 1K+ Ravn, Larvik 29.9 (H. Heggland).
1992	VESTFOLD OG TELEMAR: 1K+ ptSV Jomfruland, Kragerø 20.7 (*F. Kræmer, S. Eide, K. Aa. Solbakken).		Etter ny gjennomgang av alle funn anses de 17 som gjengis over å være tilstrekkelig dokumentert. Merk at funnene fra 2007 og 2013 tidligere er publisert som utilstrekkelig dokumentert.
1998	VIKEN: 1K+ Akerøya, Hvaler 23.10 (J.-R. Asbjørnsen, P. Buertange).		<i>Tidligere publiserte funn, nå ansett å være utilstrekkelig dokumentert:</i>
	HAVOMRÅDENE: 1K+ Haltenbanken, Norskehavet 8.8 (K. A. Monrad).	1980	VIKEN: 1K+ Vikertangen, Asmaløy, Hvaler 22.7.
1999	ROGALAND: 1K+ ptS Pedleneset, Utsira 30.8 (G. Mobakken).	1981	ROGALAND: 1K+ Røvær, Haugesund 27.9.
2003	MØRE OG ROMSDAL: 1K+ ptSV Ona, Sandøy 21.9 (*T. H. Hansen, J. R. Gustad, K. Schjølberg mfl.).		
2007	ROGALAND: 1K+ ptS Revesvingen,		

- 1982 ROGALAND: 2 1K+ Pedlenseset, Utsira 9.8.
- 1983 VESTLAND: 1K+ Vinappen, Fedje 25.6.
- 1984 ROGALAND: 1K+ Røvær, Haugesund 6.10.
- 1985 HAVOMRÅDENE: 1K+ Skagerrak, Nordsjøen 13.7.
- 1986 ROGALAND: 1K+ Oгна, Hå 6.9.
- 1987 VESTFOLD OG TELEMARK: 1K+ Donavall, Larvik 10.6.
- 1988 VESTFOLD OG TELEMARK: 1K+ Donavall, Larvik 6.10.
- 1989 VESTFOLD OG TELEMARK: 1K+ Mølen, Larvik 24.8.
- AGDER: 1K+ Kvåsefjorden, Kristiansand 30.8.
- ROGALAND: 1K+ Nordvikvågen, Utsira 2.10.
- 1993 MØRE OG ROMSDAL: 1K+ Ona, Sandøy 20.6.
- 1995 TRØNDELAG: 1K+ Sklinna, Leka 26.9.
- 2010 VESTFOLD OG TELEMARK: 1K+ Langesundstangen, Bamble 22.7.

(Tristan da Cunha, Gough og Falklandsøyene; utenom hekkesesongen i store deler av Atlanterhavet). Den samlede revurderingen av storlire ble initiert i forbindelse med tre observasjoner fra 2018 samt at to tidligere publiserte funn ble dementert av rapportørene pga. mulig forveksling med havsule *Morus bassanus* (se Olsen 2021). I Danmark er en tilsvarende revurdering allerede publisert (Ortvad mfl. 2015), med det resultat at seks av tolv tidligere publiserte udokumenterte funn ble forkastet. Resultatet av vår revurdering er at 21 funn anses å være tilstrekkelig dokumentert, mot tidligere 35 funn. For mange av funnene som ikke lenger anses å være tilstrekkelig dokumentert er, etter NSKFs vurdering, forveksling med havsule ikke utelukket, men det er også en håndfull funn der forveksling med poseidon-/portugiserlire *Calonectris diomedea/borealis* ikke kan ekskluderes med sikkerhet. For tips om identifikasjon av storlire under de omstendighetene man kan forvente langs norskekysten anbefales Bird (1994).

Lammegribb *Gypaetus barbatus* (0, 1, 0)

- 2003 ROGALAND: Subad. Utsira, Utsira 13.6 (G. Mobakken).

(Pyreneene, Korsika og Kreta, med reintrodusert bestand i Alpene, større bestander i fjellområder i Asia og Afrika). Funnet har tidligere blitt publisert i kategori D, men er nå flyttet til kategori E siden NSKF finner det overveiende sannsynlig at det dreier seg om en fugl som stammet fra reintroduksjonsprogrammet i Alpene. Fuglen fra Utsira var tilsynelatende ikke merket på noe vis, men en studie av øvrige funn i Nord-Europa (McInerney & Stoddart 2019) viser en klar sammenheng mellom oppstart av reintroduksjonsprogrammet og forekomst nord for prosjektområdet i Alpene. Faktisk var fuglen fra Utsira den eneste fra Nord-Europa som ikke allerede var plassert i kategori E.

Kalanderlerke *Melanocorypha calandra*

(2, 6, 0)

- 1905 TROMS OG FINNMARK: 2K+ ♀ skutt Hestefoss, Sør-Varanger 16.4* (F) (J. Koren, H. T. L. Schaanning).
- 1974 VESTFOLD OG TELEMARK: 2K+ Jomfruland, Kragerø 10.4 (F. Gravklev).
- 1985 ROGALAND: 2K+ Nordvik, Utsira 25.–27.5 (M. Bø, G. Kristensen)
- 2001 AGDER: 2K+ Lista fyr, Farsund 22.5* (F) (*Ø. B. Nilsen mfl.).
- 2005 ROGALAND: 2K+ Jupevikshoien, Utsira 12.–13.6* (F) (*Ø. B. Nilsen mfl.).
- 2010 MØRE OG ROMSDAL: 2K+ Røkmryan, Smøla 5.–20.6* (F) (*J. R. Gustad mfl.).
- 2016 TROMS OG FINNMARK: 2K+ Slettnes, Gamvik 19.5* (F) (E. Naudot).
- 2018 VESTFOLD OG TELEMARK: 2K+ Hoftøya, Store Færder, Færder 21.5* (F) (T. Axelsen, H. E. Karlsen mfl.).

Tidligere publiserte funn, nå ansett å være utilstrekkelig dokumentert:

- 1970 INNLANDET: 2 2K+ Kirkenær, Grue 11.4.
- 1974 VESTFOLD OG TELEMARK: 1K+ Mølen, Larvik 1.10.
- 1980 VESTLAND: 1K+ Rognsneset, Fedje ult. okt.
- 1982 AGDER: 1K+ ♀ Flekkerøya, Kristiansand 23.10.
- 1986 ROGALAND: 1K+ Rekefjord, Sokndal 29.7.

(Sør- og Sørøst-Europa til Vest- og Sentral-Asia, Nordvest-Afrika). Behovet for en ny gjennomgang av funn av kalenderlerke er nevnt allerede av Mjøs (2002). Sanglerke *Alauda arvensis* er den mest opplagte forvekslingsrisikoen, men også andre, sjeldnere arter må tas med i vurderingen. Således er det NSKFs konklusjon at et par av funnene som har fått endret status ikke er beskrevet detaljert nok til å utelukke dverglerke *Calandrella brachydactyla* eller fjellkalenderlerke *M. bimaculata*. Etter revurderingen gjenstår åtte funn av kalenderlerke i Norge, en betraktelig reduksjon av funnmengden sammenlignet med tidligere. Fra øvrige Norden har både Finland og Sverige 12 funn av arten, mens man i Danmark og Island fremdeles venter på første funn.

Gulbrynkjernebiter *Hesperiphona vespertina* (1, 1, 0)

- 1973 VIKEN: 2K+ ♂ Krossnes, Onsøy, Fredrikstad 2.–9.5* (F) (K. Møkklegård mfl.).
 1975 TRØNDELAG: 2K+ ♂ Halten, Frøya 17.–26.5* (F) (*H. Støen mfl.).

(Sentrale USA øst for Rocky Mountains; overvintrer fra sørlige Mexico til nordlige Sør-Amerika). Begge funnene er tidligere publisert i kategori A, men er nå flyttet til kategori D siden det etter NSKFs vurdering er like sannsynlig at det dreier seg om rømte burfugler som spontan forekomst. Utover de to norske funnene er det bare gjort tre funn i Europa: hann St. Kilda, Skottland 26. mars 1969, hunn Nethybridge, Skottland 10.–25. mars 1980 og et par i Karlsruhe, Tyskland 10. mars 2006. De to skotske funnene er plassert i kategori A, mens det tyske ikke overraskende er plassert i kategori E. Gulbrynkjernebiter ble importert som burfugl til Europa i det minste i perioden fra 1972 (England 1974) til 1981 (Clement & Gantlett 1993). Ifølge Picozzi (1971) var det ikke kjent at arten ble importert forut for det første skotske funnet, men den fuglen manglet mye fjær på issen og så generelt ganske «rufsete» ut, ref. bilde i Haas (2012). Etter NSKFs vurdering er det påfallende at tre av fire funn som er / har vært antatt spontane sammenfaller med en periode der arten var velkjent fra burfuglhandelen. Imidlertid har arten hatt en ganske kraftig bestandsreduksjon siden 1980-tallet, noe som kan være en annen for-

Gulbrynkjernebiter (Evening Grosbeak, *Hesperiphona vespertina*) Krossnes, Onsøy, Fredrikstad (VI) 2. mai 1973. Det er like sannsynlig at de to norske funnene av arten er rømte burfugler som at forekomsten er spontan. Etter revurdering flyttes funnene derfor fra kategori A til kategori D. Foto: Kjell Møkklegård.

klaring på fraværet av funn de siste 40 årene. Likevel anser NSKF at det er minst like sannsynlig at de to norske funnene har sitt opphav som rømte burfugler, noe som tilsier at kategori D er riktig kategorisering.

Brunhodespurv *Emberiza bruniceps* (8, 5, 0)

- 1937 ROGALAND: Ad. ♂ skutt Nordvik, Utsira 7.9* (skinn) (J. L. Chaworth-Musters).
 1969 AGDER: Ad. ♂ Tvedestrand, Tvedestrand 24.7–ca. 5.8* (F) (*T. Gustavsen mfl.).
 ROGALAND: Ad. ♂ Egersund, Egersund 19.–23.5* (F) (*G. M. Haaland mfl.).
 1970 ROGALAND: Ad. ♂ Lindland, Sokndal 27.–31.5 (J. Omdahl).
 1973 ROGALAND: Ad. ♂ Tuevågen, Utsira 30.8–5.9* (F) (P. J. Belman, P. Eddings mfl.).
 VESTLAND: Ad. ♂ Sjøstad, Stad 24.6 (O. Myklebust).

- 1974 VESTLAND: Ad. ♂ Sjøstad, Stad 16.–17.7 (O. Myklebust).
MØRE OG ROMSDAL: Ad. ♂ Runde, Herøy 4.–ca. 18.7* (F) (*O. Runde mfl.).
- 1976 VIKEN: Ad. ♂ Akerøya, Hvaler 18.6 (R. Eilertsen, J. E. Nygaard).
- 1978 MØRE OG ROMSDAL: Ad. ♂ Runde, Herøy 25.6* (F) (A. O. Folkestad).
- 1989 VIKEN: Ad. ♂ Akerøya, Hvaler 2.–3.9 (*R. Frølandshagen, *G. Mobakken mfl.).
- 1993 MØRE OG ROMSDAL: Ad. ♂ Sandøya, Ålesund 4.6 (E. Grønningsæter mfl.).
- 1997 ROGALAND: Ad. ♂ Hålandsmarkje, Utsira 8.–14.5* (F) (*M. Sande mfl.).

(Sentral-Asia fra Kaspiahavet til vestligste Mongolia; overvintret i India). Alle funnene listet over plasseres i kategori E. Tidligere kategorisering er noe uklar, men funnet fra 1937 har pr. definisjon også tidligere vært plassert i kategori E, mens flertallet av de øvrige tidligere har vært plassert i kategori D. Fuglen fra Utsira i 1937 er angitt å være «... *slitt* på en eiendommelig måte som ikke kan være naturlig.» (Barth mfl. 1964). I den originale publikasjonen beskrives denne slitassen som «... *samtlig* styrfjær og håndfjær no. 2–5 med avslitte bremmer og spiss.» (Schaanning 1939). Den beskrevne slitassen er imidlertid ikke uventet for voksen brunhodespurv i begynnelsen av september, men NSKF har dessverre ikke hatt tilgang til å studere skinnet av denne fuglen. Det er også gjort andre funn i Nord-Europa i eldre tider, bl.a. på Helgoland i 1860 (Dierschke 2007), men funnet fra Utsira beholdes likevel i kategori E inntil skinnet ev. blir tilgjengelig for nærmere studier. Funnene i perioden 1969–1978 sammenfaller med storhetstiden for import av villfangede brunhodespurver fra India til Europa (England 1974, Vinicombe 2007). Selv om det ikke er mulig å utelukke at det finnes spontane forekomster blant disse så er det også indikasjoner på at det dreier seg om rømte fugler, bl.a. en forholdsvis tidlig ankomstdato for fuglen fra Egersund i 1969 og det faktum at fuglen fra Utsira i 1973 bar en ring av ukjent type. Merk at funnet fra Akerøya i 1976 tidligere har vært ansett å være utilstrekkelig dokumentert, men det publiseres nå som godkjent. Import fra India til Storbritannia ble forbudt i 1982, men også

etter den tid ble store mengder importert, bl.a. 800 individer i 1988 (Clement & Gantlett 1993). Funnet fra Akerøya i 1989 anses derfor også som en trolig rømling. Fuglen fra Utsira i 1997 manglet fjær i nakken og har også en meget tidlig ankomstdato, begge deler en sterk indikasjon på en fortid i fangenskap. Fuglen fra Sandøya i 1993 passer imidlertid godt med spontan forekomst både med hensyn på ankomstdato og lokalitet. Det var heller ikke noe ved fjærdrakt eller oppførsel hos denne fuglen som indikerer fortid i fangenskap. Med hensyn til en høy forekomst av antatte rømlinger i Storbritannia samme vår plasseres imidlertid også dette funnet inntil videre i kategori E.

Svarthodespurv *Emberiza melanocephala* x **brunhodespurv** *E. bruniceps* (0, 1, 0)

- 1979 ROGALAND: Ad. ♂ rm. Nordvik, Utsira 20.–31.5* (F) (*M. Kersbergen, O. Bryne mfl.).

Dette funnet har tidligere vært godkjent som brunhodespurv og plassert i kategori D. Ved gjennomgang ble det imidlertid oppdaget at fuglen har avvikende hodetegninger som ser ut som en mellomting mellom svarthode- og brunhodespurv, dog mest likt sistnevnte. Det er særlig den mørkstrekede issen som ligger utenfor kjent variasjon hos brunhodespurv hann i sommerdrakt, men også tilsynelatende innslag av svarte fjær i ansikt og øvre bryst. Hybrider med variabelt utseende er kjent fra de områdene der hekkeutbredelsen til de to artene overlapper. Hybridisering i seg selv er derfor ikke et tegn på en fortid i fangenskap, men den relativt tidlige funndatoen og årstall gjør at opphav fra fangenskap synes mest sannsynlig.

Rettelser og tillegg til tidligere rapporter

Rettelse til Mjølsnes mfl. (2005):

Trostesanger *Acrocephalus arundinaceus*
2002 INNLANDET: 2K+ ♂ sy. Gjesåssjøen,

Åsnes 6.–20.6* (F) (*A. Vindfallet, T. Berg, A. Mæhlen, G. Nyhus mfl.).

Datoutvidelse og korreksjon av observatører.

Rettelse til Olsen (2021):

Taigafluesnapper *Ficedula albicilla*

2019 TRØNDELAG: 1K rm. Sula, Frøya 26.9* (F, DNA) (*E. Bangjord, *M. Vang mfl.).

Korreksjon av hovedobservatører.

English summary

This is the 45th annual report from the Norwegian rare birds committee (Norsk sjeldenhetskomité for fugl (NSKF)). The majority of records published here are from 2020, but a number of older records are also included. NSKF follows advice given by IOC World Bird List on issues concerning taxonomy and nomenclature, this report being based on ver. 11.2. The systematic list of accepted records is set out in the following system: (1) The bird's Norwegian name, (2) scientific name, (3) the numbers in brackets, e.g. (2, 30/32, 2), refers respectively to the (i) total number of records/total number of individuals up to and including 1974, (ii) total number of records/total number of individuals from 1975 (the foundation year of NSKF), except (iii) records/individuals in 2020, (4) year, (5) county, (6) number of individuals, age (1K = first calendar year etc.), sex (if known) and sometimes circumstances ("rm." means that the bird was ringed, "sy." indicates a singing male), (7) site and municipality, (8) date, (9) * indicates if the record was complemented by positive evidence, and type of the evidence (F = photo, V = video, L = sound recording, DNA = genetic analysis, GPS = GPS-tracking), (10) observers' names in brackets, main observer(s) being specified first and emphasized with *, (11) roughly gives the species' distribution and (12) comments concerning the records.

Changes to the Norwegian list

Four new species were accepted onto Category A of the Norwegian list in 2020: Green Warbler *Phylloscopus nitidus* Jomfruland, Kragerø, Vestfold og Telemark 8th June, Cape May Warbler *Setophaga tigrina* Søre merkeskog and Søre vågen, Utsira, Rogaland 23rd–26th September, Black-and-white Warbler *Mniotilta varia* Grøtdalandskogen, Hå, Rogaland 23rd September and Stejneger's Stonechat *Saxicola stejnegeri* Kvavik, Lyngdal, Agder 23rd–29th October. In addition the first two confirmed records of nominate Siberian Stonechat *S. m. maurus* were both made at Utsira on 18th–19th September and 28th September–10th October respectively. A Lesser Spotted Eagle *Clanga pomarina* x Greater Spotted Eagle *C. clanga* at Slevdalsvann, Farsund, Agder on 30th May was the first record of this hybrid in Norway.

Another four species have been added to category A from previous years: Red-headed Bunting *Emberiza bruniceps* Kolvereid, Nærøysund, Trøndelag 1st–4th July 1999, Lesser Spotted Eagle Lista, Farsund and Jåbekk, Lindesnes, Agder 3rd–22nd September 2010, Snow Goose *Anser caerulescens* Adventdalen, Spitsbergen, Svalbard 14th–23rd May 2014 and Bufflehead *Bucephala albeola* Engekilen, Grimstad, Agder 9th–10th November 2014. Based on genetic sequencing the first Central Asian Lesser Whitethroat *Curruca curruca halimodendri* at Mølen, Larvik, Vestfold og Telemark on 3rd–6th November 2010 is accepted. The first record of Siberian Stonechat *S. m. variegatus*, ringed at Revtangen BO, Klepp, Rogaland 24th April 2019, was accepted based on extensive documentation including DNA-sequencing, biometrics and photos. A review of all Norwegian records of Red-headed Bunting led to one record from Utsira 20th–31st May 1979 being re-identified as Norway's first and only hybrid Black-headed Bunting *E. melanocephala* x Red-headed Bunting.

The review of Nearctic seed-eaters was completed, resulting in both Norwegian records of Evening Grosbeak *Hesperiphona vespertina* being transferred from Cat. A to D. The reason for this change is that both records were made at a time when the species was

well-known in trade in addition to lack of a convincing supporting occurrence pattern for the species in the rest of Europe.

Following these changes, the Norwegian list (Categories A–C) stands at 522 species by the end of 2020.

General trends

New records published here (species with fewer than ten previous records) include the 3rd White-winged Scoter *Melanitta deglandi*, 8th Stejneger's Scoter *M. stejnegeri*, 2nd Bufflehead, 9th–11th Greater Sand Plover *Charadrius leschenaultii*, 9th Baird's Sandpiper *Calidris bairdii*, 8th Laughing Gull *Leucophaeus atricilla*, 2nd Glaucous-winged Gull *Larus glaucescens*, 2nd Bridled Tern *Onychoprion anaethetus*, 6th–7th Greater Spotted Eagle, 4th–5th Long-legged Buzzard *Buteo rufinus*, 6th Brown Shrike *Lanius cristatus*, 4th Turkestan Shrike *L. phoenicuroides*, 5th Asiatic Red-rumped Swallow *Cecropis d. daurica/japonica*, 2nd Central Asian Lesser Whitethroat *C. c. halimodendri*, 6th Naumann's Thrush *Turdus naumanni*, 9th–10th Dusky Thrush *T. eunomus*, 2nd Rufous-tailed Scrub Robin *Cercotrichas galactotes*, 5th White-spotted Blue-throat *Luscinia svecica cyanecula*, 4th Caspian Stonechat *S. m. hemprichii*, 3rd–4th Eastern Yellow Wagtail *Motacilla tschutschensis*, 2nd Masked Wagtail *M. alba personata* and 4th Red-headed Bunting.

Record numbers for Norway of the following species were achieved during 2020 (number of records in brackets): Surf Scoter *M. perspicillata* (9), Pallid Swift *Apus pallidus* (5), Greater Sand Plover (3), Lesser Yellowlegs *Tringa flavipes* (3), Bonaparte's Gull *Chroicocephalus philadelphia* (3), Dusky Warbler *P. fuscatus* (21), Paddyfield Warbler *Acrocephalus agricola* (5) and Booted Warbler *Iduna caligata* (4).

In general, the number of rarities recorded in Norway in 2020 was high, only surpassed by 2016. Early spring was dominated by cold northerly winds over much of Norway, which led to a lower than average number of records in late April and first half of May. Few records of rare shorebirds and terns also contributed to poor returns in mid-summer. On the other

hand, compared to a normal year, the autumn produced more records, with late September being the best period of the entire year.

NSKF has, for various reasons, also re-assessed several other species in addition to those already mentioned. These include Yellow-legged Gull *L. michahellis* that now has 50 accepted records, Great Shearwater *Ardenna gravis* which has seen a reduction of accepted records (after 1920) from 35 to 21, Calandra Lark *Melanocorypha calandra* where the number of accepted records is greatly reduced (from 13 to 8), and Red-headed Bunting, where four records are placed in Category A and 13 in Category E. Also, the sole record of Bearded Vulture *Gypaetus barbatus* from Utsira 13th June 2003 has been transferred from Category D to E to align with other north European records (McInerney & Stoddart 2019).

Referanser

Generelle referanser

For henvisninger til forekomst av sjeldne arter i Danmark, Finland og Sverige henvises det til de offisielle nettsidene for sjeldenhetskomiteene i de aktuelle landene. For å unngå for mange gjentakelser er disse referansene ikke angitt hver gang. Disse generelle referansene er:

Danmark: Sjældenhedsudvalget (SU)
www.netfugl.dk/dklist.php

Finland: Suomen Rariteettikomitea (RK)
<https://tiedostot.birdlife.fi/rk/RK-hyvaksytyt-2019-asti.pdf>

Sverige: Raritetskommittén (Rk)
www.birdlife.se/rk/raritetskatalogen

For en komplett liste med referanser til tidligere publikasjoner fra NSKF henvises det til nettsiden: birdlife.no/organisasjonen/nskf/rapporter.php. Oppdatert Norgesliste med funndetaljer og statistikker for samtlige arter i kategoriene A–C er

også tilgjengelig på birdlife.no/organisasjonen/nskf/norgeslisten.php. Samtlige funn av arter som er eller tidligere har vært på NSKFs rapporteringsliste er også lagt ut på artsobservasjoner.no.

Øvrige referanser

Andersen, T. A. & Johannessen, K. 2020. Flekksnipe på Hvaler. *Vår Fuglefauna* 43: 61.

Barth, E. K., Hagen, Y., Haftorn, S., Wilgohs, J. F. & Holgersen, H. 1964. Første melding fra N.O.F.'s permanente komite. *Sterna* 6: 100.

Bird, D. 1994. The field characters of distant Great and Cory's Shearwaters. *Birding World* 7: 278–281.

Clarke, A. W. 2020. Hvitøyeand i Vestfold. *Vår Fuglefauna* 43: 124.

Clement, P. & Gantlett, S. 1993. The origin of species. *Birding World* 6: 206–213.

del Hoyo, J. (red.) 2020. *All the Birds of the World*. Lynx Edicions, Barcelona.

Dierschke, J. 2007. The status of Black-headed and Red-headed Bunting on Helgoland. *British Birds* 100: 554–557.

Eggen, M. 2020. Svartflekktrost i Lofoten – en sjeldenhetsjegers bekjennelser. *Vår Fuglefauna* 43: 58–59.

England, M. D. 1974. A further review of the problem of 'escapes'. *British Birds* 67: 177–197.

Haas, M. 2012. *Extremely rare birds in the Western Palearctic*. Lynx Edicions, Barcelona.

Hellström, M. & Waern, M. 2021. Vitgumpad buskskvätta och amurbuskvätta – Raritetskommitténs granskning av de svenska fynden *Vår Fågelvärld* 80 (2): 30–40.

Ivarrud, V. 2020. Topplunde på Bjørnøya. *Vår Fuglefauna* 43: 122–123.

Keller, V., Herrando, S., Voríšek, P. mfl. 2020. *European Breeding Bird Atlas 2: Distribution, Abundance and Change*. European Bird Census Council & Lynx Edicions, Barcelona.

Lode, S. 2020. Klatreparula – ny art for Norge. *Vår Fuglefauna* 43: 252–253.

Malmhagen, B. 2021. Skärskådade knölsvärtor – Raritetskommitténs genomgång av de svenska fynden av amerikansk och sibirisk knölsvärta. *Vår Fågelvärld* 80 (3): 36–40.

McInerney, C. & Stoddart, A. 2019. Bearded Vultures in northwest Europe. *British Birds* 112: 26–34.

Mjølæsnes, K. R., Bunes, V. & Solbakken, K. Aa. 2005. Sjeldne fugler i Norge i 2003. Rapport fra Norsk sjeldenhetskomité for fugl (NSKF). *Ornis Norvegica* 28: 4–50.

Mjøs, A. T. 2002. Revurdering av eldre funn og endringer på den norske fuglelisten. *Ornis Norvegica* 25: 64–92.

Mo, B. 2020. Brunkinnparula – ny art for Norge. *Vår Fuglefauna* 43: 250–251.

Mobakken, G. 2021. Tufted Puffin on Bjørnøya,

Svalbard in July 2019 and May 2020. *Dutch Birding* 43: 144–147.

Mosand, E. 2020. Hekkskvett på Årnestangen. *Vår Fuglefauna* 43: 187.

Nordsteien, O. 2020. Einersanger – ny art for Norge. *Vår Fuglefauna* 43: 184–186.

Olsen, T. 2019. Rødstrupesanger: ID-nøtt i rødt, hvitt og grått. *Vår Fuglefauna* 42: 140–147.

Olsen, T. 2021. Sjeldne fugler i Norge i 2019. Rapport fra Norsk sjeldenhetskomité for fugl (NSKF). *Fugleåret* 8: 4–59.

Olsen, T. & Kvam, H. 2021. Ny taksonomi og systematikk for fugl i Norge. *Vår Fuglefauna* 44: 28–33.

Olsson, U., Leader, P. J., Carey, G. J., Khan, A. A., Svensson, L. & Alström, P. 2013. New insights into the taxonomy and phylogeny of the *Sylvia curruca* complex. *Molecular Phylogenetics and Evolution* 67: 72–85.

Ortvad, T. E., Christensen, J. H., Hansen, T. H., Kristensen, A. B., Olsen, K., Pedersen, K., Rasmussen, P. A. F. & Schwalbe, M. 2015. Revision af den danske fugleliste pr. 2013. *Dansk Ornitologisk Forenings Tidsskrift* 109: 24–35.

Picozzi, N. 1971. Evening Grosbeak on St. Kilda: a species new to Britain and Ireland. *British Birds* 64: 189–193.

Reeber, S. 2015. *Wildfowl of Europe, Asia and North America*. Bloomsbury Publishing PLC, London.

Schaanning, H. T. L. 1939. Fortsatte trekkresultater fra Utsira 1937 med beskrivelse av 6 for Norges fauna nye fuglearter. *Stavanger museums årshfte* 48: 113–124.

Soot, K. M. 2004. Førstefunnet: Steppehauk *Circus macrourus*, ved Grimstadvatnet i Hareid. *Rallus* 33: 10–13.

Soot, K. M. 2006. Brunsongar *Phylloscopus fuscatus* – ny art for Møre og Romsdal. *Rallus* 35: 28–30.

Stoddart, A. & Hudson, N. 2021. From the rarities committee's files: BBRC and newly split species. *British Birds* 114: 8–17.

Vinicombe, K. E. 2007. The status of Red-headed Bunting in Britain. *British Birds* 100: 540–551.

Ween, E. 2020. Blåstjert og vierspurv i Pasvik. *Vår Fuglefauna* 43: 188–189.

Winnem, A. 2020. Storker på norgesbesøk. *Vår Fuglefauna* 43: 125.

Winnem, A. 2021. Norges første taigasvartstrupe. *Vår Fuglefauna* 44: 62.

Worfolk, T. 2000. Identification of red-backed, isabelline and brown shrikes. *Dutch Birding* 22: 323–362.